

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΖΩΗ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
1951

Και πραγματικά, αν ήταν ευτυχισμένος ο άνθρωπος με τα αγαθά της γης από πολλά χρόνια θα έπαυε να ζητά την ευτυχία. Οι αγώνες και οι μόχθοι του την ευτυχία του έχουν σκοπό.

Μα θα με ρωτήσεις: Ποιού βρίσκεται τότε η ευτυχία;

Κοντά σου είναι η ευτυχία!.. Τόσο πολύ κοντά σου που φτάνει ν' απλώσης το χέρι σου προς αυτήν για νά την αγγίξεις. Φτάνει ν' ανοίξεις τα μάτια σου νά την δής. Είναι δώρο του Ουρανού. Ή ούσια της είναι η θεία αγάπη. Την έστειλε κάποτε στη φτωχή μας γη Έκεῖνος που μάς αγάπησε τόσο, που όπως λέει ο Εὐαγγελιστής Ἰωάννης, «τόν μονογενῆ Υἱόν Του ἔδωκεν ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς Αὐτόν μὴ ἀπόλῃται ἀλλ' ἔχει ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάν Γ' 16).

Αὐτή την αγάπη την προσφέρει χωρίς διάκριση σὲ πλουσίους καὶ φτωχοὺς, ὅπως ὁ ἥλιος τὶς θερμογόνες ἀκτίνες του κι' ὁ οὐρανὸς τὶς εὐεργετικὲς δροσοσταλίδες τῆς βροχῆς.

Ὁ ἄνθρωπος μέσα στὸν κόσμο χωρίς αὐτή θά ἦταν ὀρφανὸς κι' ἔρημος, γιατί κανένα ἄλλο πρᾶγμα δὲν ἀποτελεῖ την ευτυχία, παρὰ μόνο ἡ ἀπειρη αγάπη τοῦ Θεοῦ, που γεμίζει την ἀνθρώπινη καρδιά ἀπὸ ἄρρητη χαρά.

Δὲν ἔχεις νά κάμης καὶ σὺ τίποτα ἄλλο παρὰ ν' ἀνοίξεις την καρδιά σου γιὰ νά γίνῃ κατοικία Της. Τότε ἂν εἶσαι ἕνας πονεμένος, ἕνας φτωχός, ἕνας ταλαιπωρημένος τῆς ζωῆς

θά νοιώσης ν' ἀναβλύζουν ἀπὸ μέσα σου πηγὲς χαρᾶς καὶ ν' ἀπλώνεται γύρω σου ὁ παράδεισος. Ὅσο τὸ μονοπάτι τῆς ζωῆς σου κι' ἂν εἶναι στενὸ θά ἔχῃς θάρρος καὶ δύναμη ν' ἀντιμετωπίσης τὰ δεινὰ σου.

Κι' ἀφοῦ Ἐκεῖνος τόσο πολὺ σ' ἀγάπησε δίνοντάς σου την ευτυχία, ἱερὸ χρέος σου εἶναι νά τὸν ἀγαπήσης καὶ σὺ καὶ νά ὑπακούσης στὰ θελήματά Του. Ἔτσι δὲ θά αἰσθανθῇς ποτὲ μόνωση καὶ φόβο. Ἐκεῖνος θά εἶναι ὁ ἐπιδέξιός καὶ στοργικός κυβερνήτης τῆς ζωῆς σου.

— Ποιὸς εἶναι κατὰ τὴ γνώμη σου ὁ πιὸ ευτυχισμένος; ρώτησε ὁ Κάρολος ὁ 9ος, βασιλιάς τῆς Γαλλίας, τὸν Τορκουάτο Τάσσο, διάσημο Ἰταλὸ ποιητὴ.

— Ὁ Θεός, ἀπάντησε ὁ ποιητής.

— Καλὰ ὁ Θεός, ἀλλὰ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων;

— Ἐκεῖνος, που μοιάζει περισσότερο στὸ Θεό.

— Καὶ τί εἶναι κεῖνο, που μάς κάνει νά μοιάζουμε περισσότερο στὸ Θεό; Ἡ δύναμη ἴσως;

— Ὁχι, ἀπάντησε ὁ Τάσσος, εἶναι ἡ ἐπίμονη ἐξάσκηση τῆς ἀρετῆς.

Πόσο δίκιο εἶχε ὁ ἱερὸς Αὐγουστῖνος ὅταν μέσα σὴν ἔξαρση τῆς φλογερῆς ἀγάπης του γιὰ τὸ Θεὸ φώναζε: «ὦ, Κύριε, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή που ἐρχόμαστε στὸν κόσμο ἔχομε ἕνα κενὸ μέσα μας, ὥσπου νά φθάσωμε σὲ Σένα».

ΛΑΜΠΡΟΣ ΖΑΧΑΡΗΣ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΜΑΣ

Ἡ Α. Σ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Μιχαὴλ ἀπαντῶν εἰς ἐπιστολὴν τοῦ Διευθυντοῦ μας κ. Λάμπρου Ζαχαρή εὐηρεστήθη νὰ ἀποστείλῃ εἰς αὐτόν τὴν κάτωθι ἐπιστολὴν τὴν ὁποῖαν δημοσιεύομεν μαζί με ἕνα ἀπόσπασμα ἄρθρου καὶ ἔγγραφον, ὅπου διαφαίνεται ἡ πατρικὴ στοργὴ καὶ ἡ ἐκτίμησις του εἰς τὸ ἔργον μας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ & ΝΟΤΙΟΥ
10 East 79th Street
NEA YORK

Πρὸς τὸν Ἀξιότιμον κύριον Α. Ζαχαρήν
Εὐαγγελιστῆς 16 Εἰς Ἀθήνας

Ἀγαπητέ μου κ. Ζαχαρή,

Σὰς εὐχαριστῶ θερμῶς διὰ τὴν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 19ης λήξαντος ὑμετέραν ἐπιστολήν.

Ἀνέγνωσα αὐτὴν με ζωηρὸν ἐνδιαφέρον καὶ βαθεῖαν συγκίνησιν. Ἦλθεν αὕτη νὰ μοῦ ὑπενθυμίσῃ τὸ ὡραῖον Χριστιανικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐπὶ μακρὰ ἔτη με τὴν Χριστιανικὴν σεμνότητα καὶ ταπεινώσιν ἐπιτελεῖτε.

Εὐχομαι νὰ σὰς ἐνισχύῃ πάντοτε ὁ Παντοδύναμος καὶ Πανάγαθος Θεός καὶ νὰ σὰς ἐπιδαψιλεύῃ πᾶσαν εὐλογίαν Του πνευματικὴν καὶ ὕλικήν.

1 Σεπτεμβρίου 1950

Διάπυρος εὐχέτης πρὸς Κύριον
† Ὁ Ἀμερικῆς ΜΙΧΑΗΛ

Ἀπόσπασμα ἄρθρου τῆς Α. Σ. δημοσιευθέντος εἰς τὸ τεύχος Ἰανουαρίου 1946 τῆς «ὈΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΖΩΗΣ» ὑπὸ τὸν τίτλον: «Νέον ἔτος, Νέα ζωὴ», ὅταν δηρῶνται ὡς Μητροπολίτης Κορινθίας:

«Ὁ κ. Α. Ζαχαρὴς ὁσάκις ἐπισκέπτεται τὴν Κορινθίαν, σκορπίζει ὄχι μόνον τὴν χαρὰν τὴν ἐσωτερικὴν μετὰ πάντοτε ἐλπιδοφόρον καὶ πηγαῖον κήρυγμά του, ἀλλὰ καὶ τὸ θάρρος τὸ χριστιανικὸν καὶ τὸ ρωμαλέον φρόνημα, τοῦ ὁποῖου τὴν ἀνάγκην ἔχουν αἱ χριστιανικαὶ ψυχαὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, που γίνεται καθ' ἡμέραν σκληρότερα. Κήρυγμα, διὰ τοὺς χριστιανοὺς μου, δὲν εἶναι μόνον αἱ συναρπαστικαὶ καὶ γλυκεῖαι ὁμιλῖαι του, που ὁμοιάζουν μᾶλλον, δι' ὅσους εἶχαν τὸ εὐτύχημα νά τὸν ἀκούσῃ, συνομιλίας στορ-

γικὰς μετὰ τοῦ γλυκυτάτου Ἰ. Χριστοῦ εἰς τὸν Ὅποιον ὅλη ἡ ζωὴ του εἶναι ἀφιερωμένη, ἀλλὰ καὶ ὁλος ὁ ζῶν, ὁ κινούμενος καὶ ὁμιλῶν Α. Ζαχαρὴς.

Σταυρὸν βαρύτατον φέρει ὁ μουσικοπαθὴς καὶ σεμνὸς κήρυξ τοῦ Θεοῦ Λόγου. Καὶ ἐνῶ αὐτὸς εἶναι ὁ φέρων τοῦ σταυροῦ τὸ βάρος τὸ καταθλιπτικόν, δὲν μεταδίδει εἰς τοὺς ἄλλους τὴν πικρίαν καὶ τὴν σκληρὰν ἀπογοήτευσιν τὴν ὁποῖαν συνήθως γύρω τοὺς σκορπίζουν ὅσοι εἰς τὸν κόσμον φέρουν παραπλησίους μαρτυρικοὺς σταυροὺς, ἀλλὰ τὸναντῖον τὴν αἰσιοδοξίαν καὶ τὴν πνευματικὴν χαρὰν.

Κατὰ τὴν τελευταίαν φιλικὴν συνάντησίν μας μοῦ ἔλεγε, γεμάτος ἀπὸ ἐγνωμοσύνην καὶ ἀγάπην πρὸς τὸν Κύριον: «ἄνευ τῆς δοκιμασίας μου θά ἦτο δι' ἐμὲ ἀδύνατον νὰ κάμω ὅτι μετὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δι' ἐμοῦ πραγματοποιεῖται. Εὐχαριστῶ ἐκ καρδίας τὸν Θεὸν διὰ τὸν σταυρὸν ὅπου μοῦ ἔδωκε». Ἐκαυχᾶτο τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ κ. Α. Ζαχαρὴς. Ὅπως ἔκαυχᾶτο διὰ τὸν περίφημον καὶ δυσεξηγητὸν «σκόλοπα» του ὁ πολιοῦχος τῆς Κορίνθου Ἀπ. Παῦλος, ὅταν, εἰς μουσικὴν συνομιλίαν μετὰ τοῦ ζῶντος ἐν αὐτῷ Χριστοῦ, ἤκουε παρ' Ἐκείνου: «ἀρκεῖ σου ἡ χάρις μου, ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται».

Καὶ μία θερμὴ ἐπιστολὴ σχετικὴ μετὰ ἀδελφὰ κληρικοῦ:

† Ὁ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Ἐλλόγιμε καὶ Ἀγαπητέ κ. Λάμπρε Ζαχαρή

Ἀσμένως λίαν χορηγοῦμεν τὴν ἀδελφὰν τοῦ κληρικοῦ ἐν τοῖς ἱεροῖς Ναοῖς τῆς καθ' ἡμᾶς ἐπαρχίας Κορινθίας διότι ἔχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ κήρυγμα ὑμῶν ἐξερχόμενον ἐκ καρδίας πιστεύσεως ἀκραδάντως καὶ φιλοῦσης θερμότητος τὸν Κύριον θά ἀποβῇ τὰ μάλιστα ἐποικοδομητικὸν διὰ τοὺς ἀγαπητοὺς χριστιανοὺς ἡμῶν.

Κορίνθος 21 Ὀκτωβρίου 1939

Εὐχέτης πρὸς Κύριον

† Ὁ Κορινθίας ΜΙΧΑΗΛ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΕΣ ΧΑΡΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ ΚΙ' ΕΛΠΙΔΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΛΕΩΝΙΔΑ Ι. ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ, Καθηγητού του Πανεπιστημίου

Χαρά σκορπίζει στίς
ψυχές μας κάθε γιορτή
Πρωτοχρονιάς και φωτει-
νό το μέλλον ξεπροβάλλει
ἀπ' τῆς αἰωνιότητος τὸ
χάος. Καινούργιος χρόνος
ἐρχεται, ζωὴ καινούργι' ἀρ-
χίζει. Σὰν πέπλος ξετυλί-
γεται στὰ μῦματά μας, ὁ-
λόλευκος κι' ἀνέγγιχτος, τοῦ
χρόνου τοῦ καινούργιου ὁ
κύκλος, λευκὸς καὶ φῶς
ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος, ἐλπίδες κι' ὀ-
νειρα γεμάτος κι' αἰσιοδοξία. Ὅλα καλὰ
θὰ πᾶνε. Εὐχὲς ἀγάπης ἀντηχοῦν παντοῦ:
«εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος»! Καὶ σὰν
πουλιῶν τὰ κελαϊδίσματα τίς συνοδεύουν
ἀσπασμοὶ στοργῆς Ἀδῶρ' ἀνταλλάσσουν
ὅλοι μεταξὺ τους καὶ οἱ μεγάλοι χαίρουν
σὰν μικροὶ καὶ τῶν μικρῶν τὰ μῦματά
σπινθηρίζουν ἅπαν' ἀπ' τὰ παιχνίδια.
Κι' ὅλοι μαζί, μὲ μιὰ πνοὴ καὶ μία ψυ-
χή, καληνωρίζουν τὴ μεγάλη ἡμέρα, τὸν
Ἄη Βασίλη χαιρετοῦν καὶ τὸν Θεὸν δο-
ξολογοῦν, πὺν χάρισε σὶν κόσμον Του καὶ
πάλι, τῆς ὥμορφης αὐτῆς ἡμέρας τὴν ἀ-
νατολή. Μοσχοβολοῦν ἀπὸ ἀγάπης θεϊκῆς
οἱ χριστιανικὲς εὐγενικὲς καρδιές, καὶ σὰν
τίς ἀνθισμένους τίς ἀμυγδαλιὰς σκορπι-
ζουν γύρω τους τῆς καλωσύνης τ' ἄρωμα.
Κι' οἱ πὺν θλιμμένοι ἀπ' τῆς ζωῆς τ'
ἀμείλικτα κτυπήματα νοιώθουν τὸ σκίρ-
τημα μιᾶς ἀγνωστῆς χαρᾶς μαζί κι' ἐλ-
πίδας, νὰ ζωντανεύῃ τῆς ψυχῆς των τὰ
πὺν μύχια καὶ νὰ σπογγίξῃ, ἔστω καὶ
γὰ μιὰ στιγμὴ, τῶν πολυδακρυμένων
τους μῦματιῶν τίς ἀπειροαστεῖρες πη-
γές. «Δόξα», φωνάζουν ἄγγελοι, «Θεῶ
τῶν ἐν ὑψίστοις καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν
ἀνθρώποις εὐδοκία»!

Ἐπὶ γῆς εἰρήνη! Εἰρήνη; Μὰ ποῦ
ναί την; Μοναδικὴ ἐφέτος ἡ χρυσὴ σὲ
φόβους πὺν σκιάζουν τίς ψυχές καὶ δὲν
ἀφήνουν τίς καρδιὰς ἀμέριμνες νὰ ξεχυ-

θοῦν στῆς ὥμορφης ἡμέρας τίς χαρὲς τίς
γιορτινές. Μοιάζει τῆς ἀνθρωπότητος τὸ
σύνολο σὰν κεῖνες τίς πανάρχαιες ἡμέρες,
λίγο πρὶν ἀπ' τὸν κατακλυσμὸ, πὺν ὅλοι
εἶχαν λησμονήσῃ τὸν πανάγαθον Θεὸν κι'
εἶχαν μοναδικὴ φροντίδα τους κι' ἀπό-
λαυση τὰ γῆινα. Εἶχαν κι' αὐτοί, ὅπως
ἐμεῖς, ὁλότελα ξεχάσει τὸν ἀνθρώπινον
προορισμὸν τὸν ὑψηλόν, παρ' ὅλον ὅτι καὶ
ἡ λέξη «ἀνθρώπος» αὐτὸν πὺν ἄνω θρώ-
σκει, ὑψηλὰ κυττᾷ, σημαίνει, καὶ τὴν οὐ-
ράνια προέλευση θυμίζει τοῦ ἀνθρώπου
πὺν εἶναι πλάσμα τοῦ Θεοῦ, κι' ἔχει τὸν
οὐρανὸν πατρίδα καὶ προέλευση, τὸν οὐρα-
νὸν καὶ γὰρ στερεὸν προορισμὸν. Γι' αὐτὸ
καὶ ἡ Ἁγία μας Γραφὴ «σάρκες» καλεῖ
τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀρ-
νεῖται δηλαδὴ νὰ τοὺς τιμήσῃ μὲ τὸν «ἀν-
θρώπου» τὸ οὐράνιον τὸνομα. Γιατ' ἦσαν
«σάρκες» πράγματι κι' ἐκεῖνοι, ὅπως σή-
μερα κι' ἐμεῖς. Ὅλο πλεονεξία καὶ κα-
κία καὶ ἐγωϊσμὸς, ἀμετανοησία, ψεύδος
καὶ τελεία λησμονία τῆς πὺν μεγάλης βε-
βαιότητος κι' ἀλήθειας, πὺς εἴμεθα ἐδῶ
προσωρινοὶ καὶ γρήγορα θὰ φύγωμ' ἀπ'
τὸν κόσμον αὐτό, ἀφήνοντας ἐδῶ κακίες
καὶ βρωμιὲς καὶ παίροντας μαζί μας
μόνον τὴν ψυχὴν μας, γὰρ νὰ λογοδοτήσω-
με ἐκεῖ, σὶν φοβερὸν τὸ βῆμα, ἐμπρὸς εἰς
τὸν Ὑπέροστον Κοιτῆ, καὶ νὰ κριθοῦμε μὲ
δικαιοσύνη γὰρ ὅτι κάμαμε καὶ εἴπαμε
ἐδῶ! Κι' ἀλίμονο σ' ἐκείνους πὺν τὰ
μίσση τους ἐδῶ σκορπίσαν γι' ἀγάπης ἀν-
ταπόδοσιν κι' ἀλίμονο σὲ ὅσους λησμο-
νήσανε, πὺς ζῇ καὶ βλέπει ὅλους κι' ὅλα
ὁ Θεὸς καὶ πὺς ὑπάρχει κι' εἶναι δυνα-
τός, καὶ τιμωρὸς κι' ἀνταποδότης δίκαιος,
ἀκόμη καὶ σὶν πὺν μεγάλους καὶ τρα-
γικούς, ὅσοι τυχὸν ἀνάξια καὶ χωρὶς δέος
τὸν ἐκπροσωποῦν. Κατακλυσμὸς ὑδάτων
τότε ἔπνιξε τὴν γῆν καὶ τίς κακίες τῶν ἀν-
θρώπων, θειάφι καὶ πῦρ ἀργότερα, τὰ
Σόδομα κατέκαυσεν ἐκεῖνα τὰ παλιά, μα-
ζί τους καὶ τὰ Γόμορρα, πὺν ἦσαν κυλι-

σμένα σὶν ἀκολασία, τοῦ Θεοῦ τὴν λη-
σμονία. Προειδοποίησιν ἐκείνη, μάλιστα
διπλῇ, γὰρ μᾶς τοῦ προκομένου εἰκοστοῦ
αἰῶνος τοὺς ἀνθρώπους πὺν φύγαμ' ἀπ'
τὸ δρόμον τοῦ Θεοῦ, καὶ σὶν ψυχὴν μας
μίσση τρέφομε κι' ἐγωϊσμοὺς ἀντὶ γι' ἀ-
γάπην καὶ στοργὴν καὶ καλωσύνην, ὅπως θέ-
λει ὁ Θεός. Καὶ βλέπομε! Δὲν βλέπετε
λοιπόν; Ὅλος ὁ κόσμος τὴν ἀναπνοὴν
κρατεῖ! Κι' ὅχι τίς ὥρες, ἀλλὰ τίς στιγ-
μὲς μετροῦμε! Σὰν νᾶφθας ἡ στιγμὴ
τῆς θεϊκῆς ὁργῆς, σὰν νᾶρχισ' ἡ κατάρα
τοῦ κατακλυσμοῦ, κατακλυσμοῦ σιδήρου
καὶ πυρὸς καὶ βόμβας τῆς ἀτομικῆς, πὺν
φόβος εἶναι ὅχι μόνον ὅλους νὰ μᾶς κά-
ψῃ ζωντανούς, ἀλλὰ καὶ τὸν πλανήτην μας
συντριμμια νὰ τὸν κάμῃ, καὶ μετεωρολι-
θοὺς νὰ σκορπίσῃ σὶν στερέωμα ἀπὸ αὐ-
τὴν ἐδῶ τῆς γῆς τὴν ὥμορφη, πὺν χάρι-
σε σὲ μᾶς ὁ Πλάστης μας γὰρ νὰ τὴν
ζοῦμ' εὐτυχισμένοι!

Ἄλλ' ὅχι! Δὲν θὰ γίνῃ αὐτό! Δια-
βᾶστε, φίλοι μου ἀγαπητοί, διαβᾶστε, σᾶς
παρακαλῶ, μὲ προσοχή, στῆς Παλαιᾶς
μας Διαθήκης τὸ βιβλίον τὸ ἱερόν, ἐκεῖ εἰς
τὴν ἀρχὴν πὺν γράφει «Γένεσις», τὸ δέ-
κατ' ὄγδοον (18^ο) κεφάλαιον, τί λέει ὁ Θεός
μας ὁ καλὸς σὶν Ἀβραάμ: «Ἄν — λέει —
σὲ μιὰ πόλιν ἀσεβῇ, ὅλγοι ἔστω ὑπάρχοντες
εὐσεβεῖς καὶ δίκαιοι, ἔστω καὶ δέκα μό-
νον, χάριν αὐτῶν τῶν δέκα θὰ σωθῇ ἡ
πόλις ἀπὸ τῆς φωτιᾶς καὶ τὸ κακόν. Κι'
ἐδῶ προβάλλει, ἀγαπητοί μου, τὸ ἐρώτη-
μα: Ἐχομε δέκα ἐμεῖς σὲ κάθε πόλιν, δι-
καίους, ἐναρέτους κι' εὐσεβεῖς ἀληθινά,
πὺν γὰρ χιτῆρι τους νὰ λυπηθῇ ὁ Θεός
τίς πόλεις καὶ τὰ ἔθνη καὶ τὸν κόσμον
Του; . . .

Καὶ τώρα, τὸ συμπέρασμα: Αὐτὸς ὁ
χρόνος ὅλος ὁ πὺν κρίσιμος, ἀπ' τὴν ἀρ-
χὴ ὡς τὸ τέλος πρέπει νᾶναι προσευχῇ,
μαζί μ' αὐτὴν πνευματικὴ ζωὴ καὶ κα-
λωσύνη καὶ ἀγάπη, ἀγνότης βίου κι' ἐ-
λεημοσύνη. Ἰσως ὁ Κύριος, ἂν ὅλοι μας
στοργὴν μεγάλην κάμωμεν σ' Ἐκεῖνον, ἴ-
σως τὸ ἔλεός Του ἐπικαμφθῇ καὶ μᾶς χα-
ρίσῃ σὶν καινούργιον χρόνον μας, ἂς εἶναι
καὶ σὶν τέλος τὸν ἀκόμην, δὲν πειράζει,
στοῦ ἄλλου ἔστω χρόνον τ' ἀντιφέγγισμα,
τὸ πὺν μεγάλο δῶρον Του σὶν ἀνθρώπο:

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ

Νεφέλη!
Νεφέλη ἀπ' αἶμα κάθῃς σὶν μάτια καὶ τὸ φῶς μου
ἥλιος Ἀχερούσιος τὴν νύχτα μου φορᾷ
καὶ μὲ τραβᾷ σ' ὀρμητικὸ κανάλι νὰ μὲ πάρῃ.
Ὡ, τώρα πόσο στένεψαν τοῦ κόσμου αὐτοῦ τὰ
[πλάτια . . .

Νὰ μὴν μπορῇ σὲ μιὰ γωνιὰ κανένας ν' ἀπογεῖρῃ
καὶ νὰ λουφάξῃ σὰ μωρὸ σὲ μητρικὴν ἀγκάλῃ!
Πάλι!

Πάλι καὶ πάλι ὁ θεριστὴς ὁ Χάρος καὶ τὸ βίός μας
ὅσα τὰ πλάσματα τοῦ νοῦ καὶ τῶν χειρῶν ἡ δόξα
σποδός! Καὶ θεῖνος σ' ἀφεγγὴ νυχτιά πὺν τὴν
[κρατοῦνς

σὲ χέρια δράκοντος ἐξάρχοντων ἀφηνιασμένοι τρέμοι!
Φαρμάκι τὸ μητερόγαλο καὶ τὸ πρῶμ φαρμάκι
σὶν φλέβα πέρασε ὁ σπασμὸς καὶ ἐξέβαψε τὸ αἷμα!
Ὡ, στάσου!

Καὶ στήσαν τέχες οἱ νεκροὶ τὸ δρόμον νὰ σοῦ
[κόρουν!
Ποῦ πᾶς; Ἡ γῆ θὰ σηκωθῇ ἀντάρτης κι' ὁ-
[πλομάχος

καὶ πέρα ἀπὸ τὸν τάφον σου τὸ πόδι δὲν θὰ σύρῃς!
Τὴ νίκη σου μ' ὁστᾷ θ' ἀλλάξῃς! Κι' ἡ κραυ-
[γὴ σου
λυγμὸς πνιγμένος θὰ σβυσθῇ σὶν αἷμα τὸ δικό σου!
Κι' ὁ γίός σου . . .

τὸ σπέρμα σου . . . σὰν ἀμαρτωλὸ παιδί τῆς Βα-
[βυλώνας
θὰ σὲ πληρώσῃ μὲ τὸ νόμισμα, πὺν τοῦβαλες σὶν
[χέρι!

Ποῦς εἶσαι;
Ποιὰ νύχτα μὲ τὴ μάσκα τῆς τῆς ὕψους σου τῆς
[κρύβει;

Πλάκα γὰρ σὲ σὶν ἐρημιὰ καίμια δὲν θὰ μιλήσῃ!
ΠΕΤΡΟΣ ΟΛΥΜΠΙΟΣ

Ἐπὶ τῆς γῆς εἰρήνη κι' ἐν ἀνθρώποις εὐ-
δοκία, γὰρ νᾶκουσθῇ σὲ γῆ καὶ σ' οὐρα-
νόν, ἀπὸ ἀγνῶν ἀνθρώπων χεῖλη, ὅχι πὺν
κακῶν, τὸ: «Δόξα ἐν ὑψίστοις, δόξα τῶ
Θεῶ», σὰν μυστικὴ θυσία εὐγνωμοσύνης
γὰρ τὸν λυτρωτὸν τοῦ Γένους καὶ τοῦ κό-
σμου!

Δ.Ι.Φ

ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΟΥ

ΤΟ ΛΑΘΟΣ ΤΗΣ ΟΛΓΑΣ

«Η Όλγα, είναι μιὰ μικρή φίλη τοῦ σπιτιοῦ μας. Πολύ συχνά ἔρχεται καὶ μᾶς συντροφεύει, χαρίζοντάς μας ὁμορφες στιγμές μετὰ τὰ παιγνίδια της, μετὰ τίς ἀθώες παιδικές ἐρωτήσεις της καὶ τίς σκανταλιές της κάποτε, πού ὡς τόσο μᾶς διασκεδάζουν.

Ἐδῶ καὶ λίγες μέρες, ἡ μικρή μας φίλη ἤρθε καὶ μετὰ παρακάλεσε νὰ τηλεφωνήσῃ στὸν μπαμπά της. Κατὰ λάθος ὅμως παίρνει ἄλλο νούμερο, σηκώνει τὸ ἀκουστικό καὶ μιλάει:

— Καλησπέρα, μπαμπά.

Καὶ μιὰ φωνὴ ἀκούγεται:

— Ἐλενίτσα, παιδί μου, ἐσὺ εἶσαι;

— Ὁχι, μπαμπά, ἡ Ὀλγίτσα σου εἶμαι.

Ἐκεῖνος ὅμως φαίνεται πὼς δὲν ἄκουσε καλὰ καὶ ἐπαναλαμβάνει:

— Ἐλενίτσα μου, χρυσό μου παιδί.

Ἡ μικρὴ τὰ χάνει γιατί ξέρεי πὼς εἶναι μοναχοκόρη, καὶ ἀπορεῖ. Ὡς τόσο κρατεῖ τὸ ἀκουστικό.

Ὁ κύριος συγκινημένος ἀπ' τὴν παιδικὴ φωνούλα πού τοῦ δημιούργησε ἀναστάτωση στὴν ψυχὴ, λέει:

— Δὸς μου, παιδί μου, τὴν κυρία στὸ τηλέφωνο.

Παίρνω τὸ ἀκουστικό καὶ ἀκούω.

— Κυρία μου, νὰ μετὰ συγχωρήτε. Τί νούμερο ἔχετε; Τί νούμερο πῆρε ἡ μικρή; Νόμισα πὼς ἦταν ἡ κορούλα μου. Εἶμαι ὁ κ. Σ., καὶ ἀνέφερε τὸ ὄνομα

ἐνὸς γνωστοῦ ἐμπόρου τῶν Ἀθηνῶν καὶ κατέβασε τὸ ἀκουστικό ἐνῶ τὰ τελευταῖα λόγια του πνίγονταν σὲ λυγμούς.

— Καλὲ θεία, εἶπε ὕστερα ἀπὸ λίγο ἡ μικρὴ. Φαίνεται πὼς ἡ κόρη του ἔλειπε μετὰ τὴ μαμά της κάπου μακριά, γι' αὐτὸ ξαφνιαστικὴ ἔτσι ὁ κύριος.

Κούνησα θλιβερὰ τὸ κεφάλι!.. Κατάλαβα πὼς κάποιο δράμα χωρισμοῦ εἶχε συμβεῖ σ' αὐτὴ τὴν οἰκογένεια. Ἐνα δράμα ἀπὸ κεῖνα πού τόσο δυστυχισμένα κάνουν τὰ σπιτικά!..

Μεσημέρι τῆς Πρωτοχρονιάς. Τὸ τηλέφωνο τοῦ σπιτιοῦ μου χτυπᾷ. Στὸ ἀκουστικό ἡ ἴδια ἡ φωνὴ τοῦ δραματικοῦ ἀνδρώπου.

— Κυρία μου, εἶπε. Μετὰ συγχωρεῖτε γιὰ τὴν ἐνόχληση. Μὰ σήμερα, ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνη μου, γιατί χάρις σ' ἕνα λάθος τῆς μικρῆς σας, πού ἀντὶ νὰ πάρῃ στὸ τηλέφωνο τὸν μπαμπά της, πῆρε ἐμένα, ἔγινε ἕνα μεγάλο καλὸ. Στάθηκε ἀφορμὴ νὰ βροῖσκομαι σήμερα Πρωτοχρονιά μετὰ τὴ γυναῖκα μου καὶ τὸ παιδί μου.

Ἡ Θεία Πρόνοια μεταχειρίστηκε τὸ λάθος ἐνὸς μικροῦ παιδιοῦ, γιὰ νὰ δώσῃ τὴν εὐτυχία σὲ μιὰ οἰκογένεια.

ΑΣΠΑΣΙΑ ΖΑΧΑΡΗ

ΜΙΑ ΝΕΑ ΣΧΟΛΗ ΓΙΑ ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

Τηλεφωνήματα καὶ γράμματα γονέων καὶ ἰδίως μητέρων μᾶς ἀπασχολοῦν πολὺ συχνά ἐρωτώντας πὼς νὰ στεῖλουν τὰ κορίτσια τους νὰ μάθουν καλὰ τὴν ραπτικὴ τέχνη καὶ τὴν κοπτικὴ. Ἐχομε νὰ πληροφορηθῶμε τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅτι, ἐκτὸς ἀπὸ τίς ἐπίσημες σχολές, Κρατικὲς καὶ ἡμικρατικὲς, ὅπως ἡ Οἰκοκυρικὴ, ἡ Σχολὴ Ἀπόρων Γυναικῶν, ἡ Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ «Καλλιρρόη Παρέν», οἱ Σχολές τοῦ Λυκείου Ἑλληνίδων κλπ., ἰδρύθηκε τὸν περασμένο Σεπτέμβρη καὶ μιὰ ἀξιόλογη ἰδιωτικὴ Σχολή. Ἡ Σχολὴ αὕτη διευθύνεται ἀπὸ τὴν κ. Βέρα Γ. Μπούσουλα καὶ διδάσκει τίς μαθητρικὲς κοπτικὴ καὶ ραπτικὴ. Ἡ κ. Μπούσουλα εἶναι διπλωματοῦχος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Παρισίων καὶ τόσο τὸ ἥθος ὅσο καὶ οἱ βαθιεῖς χριστιανικὲς της ἀρχὲς καὶ πεποιθήσεις ἐγγυῶνται γιὰ μιὰν εὐσυνείδητη διδασκαλίαν καὶ μιὰ μητρικὴ χριστιανικὴ διαπαιδαγώγηση. Οἱ λογικὲς τιμές τῶν διδάκτρων κάνουν εὐκόλῃ τὴν ἐγγραφή.

Μποροῦν λοιπὸν οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ ἐπισκεφθοῦν ἢ νὰ γράψουν — ὅσοι μένουσιν εἰς ἐπαρχίες — στὴ διεύθυνση τῆς Σχολῆς Ἐυαγγελιστρίας 16, στὴν αὐτὴ πολυκατοικία ὅπου στεγάζονται καὶ τὰ γραφεῖα τῆς «Οἰκογενειακῆς Ζωῆς», ἢ ἀπ' εὐθείας στὰ γραφεῖα μας.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς «Οἰκογενειακῆς Ζωῆς»

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Η ΜΠΟΡΑ

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ Κ. ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

— Σύρε, παιδί μου, στὸ βουνὸ νὰ μάσης λίγα σαλιγκάρια, νὰ μαγειρέψουμε ταχιά. Χρονιαρά μέρα καὶ δὲν ἔχουμε τίποτα. Βγάλε καὶ κάνα χορταράκι κεῖ πού θὰ σκόψῃς, εἶπε ἡ μητέρα στὸν Ἄλκη.

Καὶ κεῖνος ἄφησε ὑπάκουα τὸ διάβασμα, φόρεσε τὸ φτωχικὸ του παλτουδάκι, πῆρε τὸ κοφίνι πού ἔχε μονάχος του πλέξει μετὰ κλώνους λυγαριᾶς καὶ ἔφυγε λέγοντας:

— Ἐννοια σου, μαννούλα, καὶ θὰ τὸ φέρω γεμάτο.

Σ' ὅλο τὸ δρόμο πήγαινε συλλογισμένο τὸ παιδί. Πότε θὰ ἦτανε σὲ θέση νὰ βοηθήσῃ τὸ σπίτι; Ἡ μάννα του γίνηκε πλύστρα γιὰ νὰ τὰ φέρῃ βόλτα, ἡ ἀδερφή του δούλευε σὲ ξένα χέρια. Κι' ὁ πατέρας; Τί νὰ γίνῃ; Δυὸ χρόνια τώρα εἶχαν νὰ πάρουν μαντάτα του. Ὅταν, ντυμένος τὴν καινούργια στολὴ τοῦ ὑπαξιωματικοῦ, τοὺς ἀποχαιρέτησε, τὴ μαύρη κείνη μέρα πού τὰ σύννεφα τῆς σιλαβιάς ἄρχισαν ν' ἀπλώνωνται ἀπάνου ἀπὸ τὴ χώρα, τοὺς εἶπε:

— Ἐγὼ φεύγω μετὰ τὸ καράβι. Κάντε κουράγιο. Εἶναι μεγάλος ὁ Θεός. Μετὰ τὴ Σταύρωση, θὰ ῥθῃ ἡ Ἀνάστασις.

Τὰ θυμότανε πάντα κεῖνα τὰ λόγια. Τὰ ἔχε φυλαχτὸ μέσ' στὴν ψυχὴ του. Μὰ νά, πού ἀργοῦσε ἡ Ἀνάστασις, καὶ ἡ δύναμή της ἄρχισε νὰ λυγάζει. Τὰ πράγματα σωνόντωνσαν, ἀκρίβαιναν, κρυβόντουσαν. Ὁ κόσμος ἔκανε οἰκονομίες σκληρές: Τίς περισσότερες φορὲς ἦταν χωρὶς δουλειὰ ἡ μητέρα, καὶ ὡστόσο ἀδυνατίζε μετὰ μετὰ τὴ μέρα, κουραζότανε μετὰ τὸ τίποτα. Τὰ χεράκια της, πού δὲν ἦταν μαθημένα στὴ σκάφη, ζαρώνανε, ἡ ματιὰ της ἦτανε θολή. Θέ μου, πόσο μπορούσε νὰ βαστάξῃ αὐτό; Νά βροῖσκε, κάνε, μιὰ δουλειά, νὰ κέρδιζε καὶ ἐκεῖνος κάτι!

Μὰ τοῦ κάκου εἶχε χτυπήσει τόσες πόρτες κρυφὰ - κρυφὰ, γιατί αὐτὴ της δὲν ἠθέλε ν' ἀκούσῃ τέτοιο πράμα. Τ' ὄνειρό της ἦτανε νὰ τὸν σπουδάσῃ.

— Δὲ μπορούμε νὰ θρέψουμε κείνους πού ἔχουμε στὴ ράχη μας, νὰ πάρουμε καὶ ἄλλους; Τ' ἀπάντησε ὁ νουνός του, ὁ σιδεράς, ὅταν τὸν παρακάλεσε νὰ τὸν βάλῃ στὴ δουλειὰ του. Παρόμοια καὶ οἱ γειτόνοι οἱ μαγαζάτορες καὶ ἄλλοι γῶργοι τοῦ σπιτιοῦ τους. Εἶπε ν' ἀρχίσῃ νὰ πουλᾷ τσιγάρα μὰ μήτε λεφτὰ εἶχε ν' ἀγοράσῃ τὴν πραμάτια, μήτε καὶ ἤξερε πού θὰ τὴν βοῇ. Ἐξάλλου ἡ μάννα του θὰ πέθαινε ἀπὸ ντροπὴ ἂν ἔβλεπε τέτοια κατάντια: Καλὰ, νὰ γίνῃ ἐκεῖνη παραδουλεύτρια καὶ νὰ μπῇ ψυχοκόρη ἡ Ἐλενιώ στὴ θεία της. Μὰ νὰ ἰδῇ τὸν Ἄλκη τῆς ἀλήτη μετὰ τὴν κούτα στὸ χέρι, κάλιο νὰ μὴν ἔσωνε. Ἐτοί τοῦ ἔχε πεῖ ἕνα βράδυ πού τῆς ἔριξε κάτι πόντους. Κι' ἀπὸ τότε τὸ βγάλε ἀπὸ τὸ νοῦ του. Κάτι ἄλλο ἔπρεπε νὰ γίνῃ. Μὰ σὰν τί;

Περπατοῦσε τὸ παιδί γοργὰ στὸ δρόμο καὶ οἱ σκέψεις πηλαλοῦσαν στὸ νοῦ του σὰν ἀγοιμένα ἀλόγατα.

— Νὰ ζῇ ὁ πατέρας; Νὰ εἶναι καλὰ; Θὰ γυρίσῃ γερός καὶ τιμημένος ἀπὸ τὸν πόλεμο ἢ θὰ ῥθῃ τσακισμένος; Πότε ἐπὶ τέλος θὰ γίνῃ εἰρήνη;

Ἦταν φτασμένος πιά στὰ ριζὰ τοῦ βουνοῦ καὶ εἶχε ἀρχίσει νὰ βροῖσκῃ μερικά σαλιγκάρια ὅταν ἀκούστηκαν μπουμπουνιὰ. Σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ εἶδε τὸν οὐρανὸ γεμάτο ἀπὸ βαρεῖα, μαύρα σύννεφα. Εἶπε νὰ φύγῃ, μὰ μετάνιωσε. Πὼς νὰ γυρίσῃ μ' ἀδειανὸ καλάθι;

— Δὲν πιστεύω νὰ βροῖξῃ, ἔκανε μέσα του. Καὶ ξανάσκυψε στὴ δουλειὰ.

Λίγο ἀργότερα ἀργεῖψε περισσότερο ὁ καιρός. Σηκώθηκε ἕνας ἀέρας δυνατός,

που έκανε τὰ κλωνάρια τῶν δέντρων ν' ἀναστενάζουν.

— Φύγε, τοῦ ψιθύρισε ἓνα γέρικο πεύκο χαϊδεύοντάς του στοργικά τὰ μαλλιά μὲ τὰ βελονωτά του φύλλα.

Μιά ἀλεπού πρόβαλε τὴ μουρίτσα τῆς ἀνάμεσα ἀπὸ μιὰ τούφα σκίνων, τοῦ κλείσε κοροϊδευτικά τὸ μάτι κι' ἔπειτα βιάστηκε νὰ φύγῃ.

Σήκωσε τοὺς ὤμους : δὲ βαρυνέσαι ; Τί ἔχω νὰ πάθω ; Σκέφτηκε : Τὸ πολὺ-πολὺ νὰ βραχῶ λίγο.

Συνέχισε τὸ μᾶζωμα.

Ξαφνικά μὴ ἀσπραπὴ τοῦ θάμπωσε τὰ μάτια κι' ἓνας κεραυνὸς δὲν ἄργησε νὰ ξεσπάσῃ κάπου κοντά. Ἄκουσε τὸ σπαρχιτικὸ γκρέμισμα ἑνὸς δέντρου, τὶς τρομαγμένες φωνὲς τῶν πουλιῶν καὶ τῶν ἀγοιμιῶν, τὸ μούγκρισμα ἑνὸς βωδιοῦ. Ὑστερὰ τὸν κύκλωσε μιὰ βουβὴ γαλήνη, πῶ ἀπειλητικὴ κι' ἀπὸ τὸ μάνιασμα τῆς τρικυμῆς.

— Γύρισε πίσω. Πέρασέ με τώρα προτοῦ νὰ κατεβάσω πολὺ νερό. Ἄλλοιῶς μπορεῖ νὰ χρειαστῇ νὰ κάνῃς τὸ γύρω καὶ νὰ νυχτωθῇς, τοῦ εἶπε τὸ ποταμάκι πονετικά.

Ἐνα πουλὶ πῆγε καὶ στάθηκε σὲ μὴ ἀγγιλιὰ πού ἦτανε παρέκει. Τὸν κοίταξε ἀφοβα κατὰματα.

— Σπίτι, σπῖτι, σπῖτι, τοῦ σφύριξε.

Πληθὺς ἀστροπελέκια ἀνάψανε μὲ μιᾶς. Εὐπνήσε ὁ ἀντίλαλος καὶ τὸ δάσος γέμισε ἀπὸ βαρεῖα βουητά, ὅλο τρομάρα.

Χοντρὲς στάλες βροχῆς ἄρχισαν νὰ πέφτουν.

Πῆγε νὰ παγκιάσῃ κάτου ἀπὸ μιὰ βελανιδιά, μὰ βλέποντας πὼς ἔχει πῶς δυναμώσει ἡ βροχὴ, ἀμολύθηκε καὶ πῆε νὰ χωθῇ μέσα στὴ σπηλιὰ πού ἀνοίγε τὸ μαυροκόκκινο στόμα τῆς παρέκει.

Βρεγμένος, κουρασμένος, φοβισμένος ὁ Ἄλκης ἔκατσε ἀπάνω σ' ἓνα λιθάρι ἀγναντεύοντας τὴν καταιγίδα. Σὲ λίγο ἔνιωσε βαρεῖα τὰ βλέφαρά του. Θέλησε ν' ἀντιδράσῃ. Ἐκανε ν' ἀνασηκωθῇ, μὰ δὲ μπόρεσε. Ὅλο τὸ λιγνὸ κορμάκι του εἶχε παραλύσει. Τέλος ἓνας ὕπνος εὐεργετικὸς τοῦ κλείσε τὰ μάτια...

Θά ἔχαν περάσει κανὰ δυὸ ὥρες ὅταν

εἶδε νὰ σκύβῃ ἀπὸ πάνω του ἓνας σεβάσιμος γέρος κι' ἄκουσε μιὰ βαθειά, μὰ πόσο γλυκεῖα φωνή, νὰ τοῦ λέει :

— Μὴ λυγίζεις, Ἄλκη. Κράτησε γερὰ τὴν πίστη σου κι' ὁ Θεὸς θὰ σὲ προστατεύῃ πάντα.

— Ποιὸς εἶσαι ; ρώτησε ξαφνιασμένος.

— Δὲ μὲ γνώρισες ; Εἶμαι ὁ Ἀη-Βασίλης. Ἐρχομαι ἀπὸ μακριὰ γιὰ νὰ σὲ βρῶ. Θέλω νὰ σὲ βοηθήσω, γιατί τ' ἀξίζεις. Ἄκουσέ με : Κανένα ἐμπόδιο μὴ σὲ φοβίζει. Θὰ περάσουν ὅλα, ὅπως ἔχει κιόλας περάσει ἡ μπόρα πού σὲ φερε δῶ μέσα. Στάσου γερὰ πλάϊ στὴ μανούλα σου καὶ τὴν ἀδερφή σου καὶ πρόσμενε, μὲ τὸν καινούργιο χρόνο, τὸ γυρισμὸ τοῦ πατέρα σου. Πάρε καὶ τοῦτο πού σοῦ στέλνει.

Τοῦ βάλε στὸ χέρι ἓνα δέμα βαρὺ πού δὲ μπόρεσε νὰ καταλάβῃ τ' εἶχε μέσα καὶ χάθηκε μὲ μιᾶς σ' ἓνα σύννεφο ἀσημένιο, σὰν τὴ μεγάλη γενειάδα του.

Πετάχτηκε ἀπάνου τὸ παιδί γεμάτο θάμπος καὶ βγήκε ἔξω ἀπὸ τὴ σπηλιὰ. Ἀληθινά, εἶχε περάσει ἡ μπόρα. Πληθὺς σαλιγκάρια ἀργοσαλεύανε τώρα τριγύρω, βόσκοντας ἡδονικά στὴ φρεσκολουμένη χλόη πού λαμποκοποῦσε κι' εὐώδιαζε. Ἐνας μεγάλος πορφυρὸς ἥλιος ἔστελνε τὶς ἀχτίδες του νὰ παίξουν μὲ τὶς φυλλωσιὲς τῶν δέντρων, πού ἦταν ἄλλου σμαραγδένες, ἄλλου χρυσαφῆς κι' ἄλλου ἀσημογάλαζες. Βασίλευε. Κι' εὐτυχισμένα τὰ πουλιά κάνανε σὺναξη στὰ κλωνιά τῶν δέντρων, τὰ γεμάτα ἀπὸ τὶς διαμαντόπετρες τῆς βροχῆς, κι' ἔψελναν εὐλαβικά τὸν ἑσπερινό.

Σήκωσε τὰ μάτια του ψηλὰ ὁ Ἄλκης καὶ θεωρώντας τὸ βαθύ, καταγάλανο οὐρανὸ δεήθηκε βουβά, συνεπαρμένος ἀπὸ τ' ὄνειρό του καὶ τὴν ὁμορφιά τοῦ ἀπόβροχου, λυτρωμένος ἀπὸ κάθε φροντίδα, γεμάτος ἀπὸ ἐλπίδες.

Ἐπειτα κίνησε ἀνάλαφρος σὰν τὸν κορυδαλὸ καὶ γύριζε σφυρίζοντας στὸ σπῖτι.

Ἡ μάννα του τὸν πρόσμενε στὴν πόρτα γελαστή :

— Ἄλκη μου, φώναξε μόλις τὸν εἶδε. Εἴχαμε γράμμα ἀπὸ τὸν πατέρα σου,

ΔΙΑΣΧΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟ

Τοῦ συνεργάτου μας κ. Ἑμμ. Χατζηεμμανουήλ

Ἦταν ἀκριβῶς μεσάνυχτα ὅταν τὸ ὑπερωκεάνειο «Washington» ἄφηνε πίσω του τὸ λιμάνι τοῦ Southampton τῆς Ἀγγλίας, ἐπαναλαμβάνοντας μιὰ ἀκόμα φορά τὸ ταξίδι του πρὸς τὸ Νέο Κόσμο.

Εἶναι ἐλπιδοφόρο, σκέφτηκε, ν' ἀφήνῃς μέσα στὸ μέσο τῆς νύχτας τὸν Παλαιὸ Κόσμο καὶ νὰ κατευθύνεσαι μὲ πόθους κι' ὄνειρα πρὸς τὴν ἀπέραντη χώρα τοῦ Νέου...

Ἦταν ἓνα πηχτὸ σκοτάδι. Στὸ βάθος χιλιάδες τὰ φῶτα τῆς μεγάλης πολιτείας μοιάζανε διαμάντια κεντημένα στὸ μαῦρο βελούδο τ' οὐρανοῦ. Μὰ παίρναμε τὴν κατεύθυνση πρὸς τὴ μεγάλη χώρα ὅταν ἀναπόφευκτα πᾶ ἡ νύχτα ἔκλεινε πρὸς τὴ φθορά. Σὲ λίγο τὸ φῶς τοῦ πρωῒνου θάσχιζε τὰ σκοτεινὰ πέπλα... Συμβολικὲς ὥρες ὅταν ἡ ψυχὴ σου εἶναι γεμάτη ἀπὸ παλμούς καὶ ὄνειρα... Εἶναι κάτι περίεργο...

Χίλιοι πεντακόσιοι περίπου ἄνθρωποι στὸν συγκριτικὰ κλειστὸ ἄντρο ἑνὸς πλοίου δεμένοι μέσα στὸ στενὸ χρονικὸ πλαίσιο τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν πού διαρκεῖ τὸ ταξίδι. Εἶναι πῶς εὐκόλο νὰ γνωρισθοῦν καὶ ν' ἀποκτήσουν φιλίες καὶ σχέσεις οἱ ὑπερχί-

τὸ φερε ἓνα παληκάρι. Εἶναι καλὰ. Μᾶς ἔστειλε καὶ παρὰδες.

Ἀπλῶς τὰ χέρια του κι' ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά τῆς.

Ὁ Ἀγιο-Βασίλης, πού γοργοπερνοῦσε ἀθόρητος μέσ' στὰ πρῶτα σκοτάδια τῆς νύχτας, κοντοστάθηκε, τοὺς ἔριξε μιὰ τρυφερὴ ματιά, κι' ἔπειτα συνέχισε τὸ δρόμο του, εὐχαριστημένος.

ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

λιες αὐτὲς ψυχές, παρὰ χίλιοι πεντακόσιοι ἄνθρωποι πού ζοῦνε σὲ μιὰ κομῶ-πολη δλόκληρης δεκάδες χρόνια... Κάθε λογῆς ἀνθρώπινο ὕλικο πληρώνει τὸν ἄνθρωπο τοῦ σκάφους : Ἀμερικανοὶ πού γυρίζουν ἀπὸ τὸ τουριστικὸ τους ταξίδι στὴν Εὐρώπη, σπουδαστές, γυναῖκες πού πηγαίνουν νὰ συναντήσουν τοὺς ξενιτεμένους τῶν ἀνδρες, παιδιὰ πού μεγαλώσανε χωρὶς τὸν πατέρα ἢ τὴν μητέρα καὶ πηγαίνουν τώρα νὰ τοὺς βροῦνε στὴ μεγάλη χώρα. Φτωχοὶ μετανάστες ἀκόμα πού ἀφήσανε τὴ γῆ τῶν πατέρων τους, γιὰ νὰ συναντήσουν μιὰ πῶς καλὴ τύχη στὴν ξενιτιά... Ἐνας ἀνομοιογενὴς ἀλήθεια κόσμος πού ὅμως μπόρεσε νὰ χαρῇ μιὰ ἀτμόσφαιρα ἀγάπης καὶ καλωσύνης, χωρὶς ἀνταγωνισμούς, μίσση καὶ ὑποβλέψεις, στὸν περιορισμένο ἄντρο ἑνὸς ὑπερατλαντικοῦ πλοίου. Καὶ τοῦτο γιὰ παρὰ τὸ ἀνομοιογενὲς τῆς σύστασής του ὅσον ἀφορᾷ τὴ μόρφωση, τὶς κατευθύνσεις καὶ τὸ παρελθὸν μπόρεσε τὸ πλῆθος αὐτὸ νὰ δῇ στὸ πρόσωπο τοῦ διπλανοῦ του συνεπιβάτη τὸ καθολικὸ στοιχεῖο τῆς ἀνθρωπίνης υπάρξεως, τὸν σύντροφο καὶ τὸν φίλο, κι' ὄχι τὸν ἐπικίνδυνο ἀνταγωνιστὴ. Ἀσφαλῶς εἶναι ἡ γνώση τῆς ταχύτητος τοῦ συνδέσμου τῶν πρῶτα ἀπ' ὅλα — πού θάσπαζε μόλις τὸ πόδι θὰ πατοῦσε τὴ στεριά — καὶ οἱ κοινὲς μυστικὲς ἐλπίδες πού φούσκωναν τὶς ψυχές γιὰ τὴν ἀοχὴ ἢ τὴν ἐπανάληψη τῆς ζωῆς στὴ Νέα Γῆ, πού ἔφεραν τοὺς ἀνθρώπους τόσο ἀνθρώπινα κοντά. Ἀναλογίζεται κανένας πόσο ὄρατο θάταν ἂν μέσα στὶς κοινωνίες τους οἱ ἄνθρωποι μοιάζανε μὲ τοὺς ἐπιβάτες ἑνὸς ὑπερατλαντικοῦ πλοίου. Ὁ Χριστὸς θ' ἀγαποῦσε τόσο πολὺ τοὺς ταξιδιωτὲς αὐτοὺς

τοῦ πλοίου τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς...

Ἡ θρησκεία εἶναι ἀναπόσπαστο στοιχεῖο τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς μας. Χρειαζόμαστε τὴ θρησκευτικὴ ἐμπνευση ὅπως ἀκριβῶς τὸ ψάρι χρειάζεται τὸ νερὸ καὶ τὰ πουλιὰ τὸν ἀνοιχτὸ οὐρανό. Χωρὶς θρησκευτικὴ ἀνάταση ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ μας καταντᾷ τραγικὰ φτωχὴ. Ἐτσι οἱ ἐπιβάτες τοῦ «Washington» ἔπρεπε νὰ μὴν μείνουν ὀρφανοὶ ἀπ' τὴν πλευρὰ τῆς εὐκαιρίας γιὰ τὴν ὁμαδικὴ προσευχὴ πού βοηθεῖ τόσο πολὺ τὴν θρησκευτικὴ ἀνάταση.

Τρεῖς καθολικοὶ ἱερεῖς ποὺ βρίσκονταν μετὰξὺ τῶν ἐπιβατῶν καὶ μερικὲς καθολικὲς μοναχὲς ἀναλάβανε νὰ ὁργανώσουν τὶς εὐκαιρίες αὐτές. Τοῦλάχιστο μιὰ φορὰ τὴν ἡμέρα σὲ μιὰ εὐρεῖα αἵθουσα τοῦ πλοίου, περισσότεροι ἀπὸ πεντακόσιοι ἄνθρωποι συμμετείχανε στὴν προσευχὴ πού γινόταν μὲ τὴν βοήθεια τοῦ ἱερέως. Ἦταν κάτι τὸ βαθειὰ συγκινητικὸ νὰ αἰσθάνεσαι τὰ αἰσθήματα τῆς εὐχαριστίας νὰ ὀδηγοῦνται στὸν Δημιουργὸ τῆς ἀπέραντης θάλασσας ἐνῶ ἡ εὐγνωμοσύνη δίνονταν ἀφθονη στὸν ἄνθρωπο πού τὴν ὑπέταξε στὴ δύναμη τῆς μηχανῆς ἐνὸς ἐπιπλέοντος σκάφους.

Ἡ ὥραία αὐτὴ πρωτοβουλία τῶν καθολικῶν ἱερέων δείχνει τὸ πόσο θαυμάσια προσαρμοσμένοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ πρὸς τὰ ποιμαντικὰ τους καθήκοντα. Γνωστές αὐτοὶ τῶν ἐσωτερικῶν ἀναγκῶν τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς σὲ μιὰ τέτοια ὥρα τῆς ζωῆς των, ἤξεραν ὅτι καὶ μέσα στὴν ἀγκαλιά τους βρίσκονταν ἕνα ποίμνιο πού εἶχε ἀνάγκη τῆς βοήθειάς τους. Γι' αὐτὸ πάραυτα τὴν ἔδωσαν πρόθυμα καὶ ἀφιλοκερδῶς. Ἐνας μεγάλος ἀριθμὸς ἐπιβατῶν ἀνῆκε στὶς προτεσταντικὲς ὁμολογίες. Ἐπρεπε κι' αὐτοὶ νὰ μπορέσουν ἔστω καὶ γιὰ μιὰ φορὰ νὰ προσευχηθοῦν κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἰδιαίτερης ὁμολογίας των. Ὅμως ἡ ἔλλειψη πᾶστορος τὸ καταστοῦσε ἀδύνατο. Γι' αὐτὸ τὸ κενὸ τοῦτο τὸ ἐπλήρωσε ἕνας ἀνώτερος ἀξιωματικὸς ἀπὸ τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου.

Ἐνας ἀξιωματικὸς τῆς θάλασσας, πού

τὰ χρόνια του τὰ ἔχει περάσει στὰ πλοῖα καὶ σὲ συνεχῆ κίνηση, σὲ διάφορες χώρες καὶ σὲ διάφορα λιμάνια, στὴ σκέψη τοῦ δικοῦ μας λαοῦ κυρίως, φέρεται σὰ θρησκευτικῶς ἀδιάφορος ἂν ὄχι τέλεια πολέμιος τῆς πίστεως. Μὰ ἡ θερμότης μὲ τὴν ὁποία διηύθυνε τὴν προσευχὴ κατὰ τὴν προτεσταντικὴ τάξιν ὁ Ἀμερικανὸς αὐτὸς ἀξιωματικὸς τοῦ «Washington» σοῦ ἔκανε φανερὸ πόσο πολὺ ἐργάζεται ὁ Θεὸς στὶς ψυχὰς ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ἄσχετα μὲ τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴ δράση τους, τὸ εἶδος τῆς μορφώσεως καὶ τὸ περιβάλλον τους, τὴ φυλὴ καὶ τὴν ἐθνικότητά τους...

Στὴν ἐλεύθερη καὶ δημοκρατικὴ ζωὴ τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου οἱ ἄνθρωποι ἀνάλογα μὲ τὰ ἰδιαίτερα ἐνδιαφέροντά τους, ἔχουν συμπῆξει συλλόγους διαφόρου φύσεως καὶ προορισμοῦ. Ἐτσι διὰ μέσου τῆς συλλογικῆς ζωῆς μποροῦν νὰ ἐξυπηρετοῦν εὐγενικοὺς σκοποὺς ἀποτελεσματικά. Οἱ σύλλογοι αὐτοὶ στὸν Δυτικὸ κόσμον ἀποτελοῦν ἀκόμα τὰ κανάλια μέσα στὰ ὁποῖα τρέχει τὸ νερὸ τῆς καλωσύνης καὶ τῆς φροντίδας γιὰ τὸν συνάνθρωπό μας. Εἶναι ἀκόμα μέσα διαφωτίσεως καὶ ἑκκαθαρισμοῦ τῆς λαϊκῆς γνώμης, τὴν ὁποία προάγουν καὶ διαλευκαίνουν συγχρόνως. Κοντρολαρισμένη καὶ λογικὴ πιά ἡ κοινὴ αὐτὴ γνώμη διὰ τῶν σωματείων καὶ τῶν συλλόγων ἐπηρεάζει καὶ τὴν Κρατικὴ Πολιτικὴ τῆς χώρας, πού διαμορφοῦται σύμφωνα μὲ τὴ λαϊκὴ θέληση καὶ τὸ συμφέρον της.

Ζωντανὸς λοιπὸν χαρακτῆρας τῆς Δυτικῆς Δημοκρατίας τὸ σωματεῖο καὶ ὁ σύλλογος ζήτησε καὶ κατὰ τὶς ὥρες τοῦ ταξιδιοῦ τοὺς ὁπαδούς του. Ἀπὸ τὸ μάτι τοῦ παρατηρητοῦ δὲν ἔξφυγε ἡ εἰκόνα τῆς διαιρέσεως τῶν ἐπιβατῶν ἀνάλογα μὲ τὶς κατευθύνσεις των σὲ γκρουπ στὰ ὁποῖα ἀνῆκαν στὴν τακτικὴ κοινωνικὴ τους ζωὴ. Οἱ Ροταριανοί, οἱ γυναικὲς τοῦ συνδέσμου τῶν γυναικῶν τῆς ὑπαίθρου, οἱ Κουάκεροι, θρησκευτικὰ, νομιμόφρονα καὶ δημοκρατικὰ γκρουπ εὗρισκαν πάντα τὸν καιρὸ νὰ συνεδριάζουν, γιὰ νὰ γνωρισθοῦν πὺ πολὺ οἱ ἄνθρωποι τῶν κοι-

ΚΟΝΤΑ ΣΤΗ ΧΑΡΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Τὸ καλύτερο καὶ ἐλκυστικώτερο ἀγαθὸ τῆς ζωῆς εἶναι ἡ χαρά.

Γιὰ τὴν χαρὰ ἐπιδιώκει νὰ κερδίσῃ χρήματα ὁ ἔμπορος. Γι' αὐτὴν κοπιᾷ ὁ ἐργάτης καὶ ὁ τεχνίτης. Γι' αὐτὴν πασχίζει ὁ ἀρχομανὴς νὰ καταλάβῃ ἐξουσίαν. Καὶ γενικὰ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ὅ,τι κάμνουν, τὸ κάμνουν γιὰ τὴν λαχταροῦν τὴν χαρὰ.

Ὡστόσο ὅμως δὲν ἔμπορουν νὰ τὴν ἐπιτύχουν οἱ περισσότεροι, γιὰ τὸ δὲν ξέρουν τὸ δρόμο πού ὁδηγεῖ κοντὰ της!

Δὲν ἀποκτᾶται μὲ χρήμα ἡ χαρά. Ὁ πλοῦτος μάλιστα εἶναι ἀνακατωμένος μὲ στενωχώριες βαθύτερες, παρὰ ἡ φτώχεια.

Ἡ χαρὰ δὲν βρίσκεται μήτε στὴν υἰεία. Πόσοι καὶ πόσοι γεροὶ στὸ σῶμα ἄνθρωποι δὲν εὐχέθηκαν νὰ πεθάνουν, γιὰ τὸ δὲν μποροῦσαν ψυχικὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν μιὰ ἀντίξοη κατάσταση στὴ ζωὴ τους.

Ὅτε ἡ δόξα τῆς ἐξουσίας, δὲν φέρνει χαρὰ. Γιὰ τὸ οἱ κυβερνήτες ἔχουν τοὺς ὤμους των φορτωμένους

ἀπὸ πολλὰς εὐθύνες, βαρεῖες σὰν ὀγκολίθους.

Στοχασθῆτε τώρα καὶ τὰ ἄλλα ἀναπότρεπτα θλιβερά, τὶς θεομηνίες καὶ τὸν θάνατο, πού εἶναι κοινὰ σὲ ὅλους μας! Νά, γιὰ τὴν πραγματικὴ εὐτυχία ὑπάρχει μόνον κοντὰ στὸ Χριστό.

Ἡ χαρὰ τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ μοναδική, ἡ παντοτινὴ, ἡ ἀναλoίωτη.

Εἶναι ἄτρωτη ἀπ' ὅποιοδήποτε λυπηρὸ, εἴτε μικρὸ, εἴτε μεγάλο.

Αὐτὴ τὴ χαρὰ, ἀγαπητοὶ μου, φροντίσετε νὰ ἀποκτήσετε γιὰ νὰ μὴ φοβηθῆτε τίποτα στὸν κόσμον αὐτό. Κι' ἂν ἀκόμα ὁ πειρασμὸς ρίξῃ μύρια κακὰ ἐναντίον σας, ὅλα θὰ σβύσουν μέσα στὸν ὠκεανὸ τῆς θεϊκῆς εὐτυχίας σας, καθὼς σβύνουν οἱ σπινθήρες μέσα στὰ νερά τοῦ πελάγου.

Ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε καὶ τὴν χαρὰν ὡμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὡμῶν.

(Διασκευῇ)

Ἀρχιμ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ

νῶν ἐνδιαφερόντων καὶ ν' ἀνταλλάξουν τὴν πολύτιμη πείρα τους.

Θαυμάζει κανεὶς τὸν τρόπο τῆς λειτουργίας τῆς Δυτικῆς Δημοκρατίας μέσα στὴν ὁποία ἡ προσωπικὴ γνώμη τοῦ ἀνθρώπου φθάνει ἱεραρχικὰ ὡς τὸ σημεῖο νὰ βαρύνῃ τὴν πλάστιγγα τῆς ὅλης ζωῆς τοῦ ἔθνους. Καὶ ὡς ἐργαστήριον γιὰ τὴ δουλειὰ αὐτὴ χρησιμοποιεῖται καὶ τὸ σκάφος ἐνὸς πλοίου μὲ τὸ ἀνομοιογενὲς σύνολο τῶν χιλιῶν πεντακοσίων ψυχῶν...

Ἦταν ἕνα καταχνησμένο πρῶινὸ ὅταν τὸ πλοῖο μπῆκε στὸ λιμάνι τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἐρευνητικὸ καὶ ἀνυπόμονο ὅμως τὸ μάτι ἀναζητήθηκε τὰ γνωστὰ σύμβολα τοῦ Ἀμερικανικοῦ πολιτισμοῦ πού στέκονται σὰν προπύργια στὴν εἴσοδο τοῦ

μεγάλου λιμανιοῦ.

Μέσα ἀπὸ τὴν πυκνὴ ομίχλη, πρόβαλε ὁ ἐπιβλητικὸς ὄγκος τοῦ ἀγάλματος τῆς ἐλευθερίας καὶ στὸ βάθος ἄρχισαν νὰ διαγράφονται οἱ κάθετες γραμμὲς τεράστιων οὐρανοξύστων. Ἀτρωτο σύμβολο τὸ πρῶτο πού λές καὶ πῆρε τὴν προαίτιον τοῦ χροῖα ἀπὸ τὶς ἀγνές καὶ πύρινες ἐλπίδες ἀμέτρητων μεταναστῶν γιὰ μιὰ ἐλεύθερη καὶ πλούσια ζωὴ. Βαρεῖες ἐκφράσεις τῆς δυνάμεως οἱ δεῦτεροι, ὑψοῦνται ἐπιβλητικὰ καὶ περήφανα γιὰ νὰ δείξουν ὅτι ἡ δυναμικὴ χώρα μὲ τοὺς τεράστιους πόρους εἶναι ἔτοιμη πάντα νὰ προασπίσῃ τὸ ἰδεώδες γιὰ τὸ ὁποῖο στὴν εἴσοδο τοῦ λιμανιοῦ στήθηκε τὸ τεράστιο ἄγαλμα.

8 Δεκεμβρίου 1950

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΑΤΖΗΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΟΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΜΑΣ

Οί λευκοφόρες αδελφές που χαμογελοῦν

ΤΟΥ Κ. ΑΙΜΙΔΙΟΥ ΦΩΤΕΙΝΟΥ

Στὸν κύκλο τῶν ἐρευνῶν ποὺ ἀπὸ πενταμήνου ἀρχισε ἡ «Οἰκογενειακὴ Ζωή» καὶ ἀνετέθη στὴ φτωχὴ πέννα τοῦ ὑποφαινομένου, θάταν κρίμα νὰ μὴ περιλάβουμε καὶ τὶς ἀδελφές τῶν διαφόρων νοσοκομείων, ποὺ δὲν εἶναι οὔτε μικρὴ οὔτε ἀσήμαντὴ ἡ συμβολὴ τους ὅχι μόνον στὴ σωματικὴ ἀνακούφιση τῶν πασχόντων, μὰ καὶ στὴν ψυχικὴ τους ἀναπτέρωση.

Στὰ ἄσπρα ντυμένες, μὲ τὴ σκουφίτσα ἢ τὸ μπονέ στὸ κεφάλι, μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη, ποὺ εἶναι ἔτοιμα νὰ προσφέρουν πάντοτε τὸν καλὸν λόγον, ὑποδέχονται τοὺς ἀσθενεῖς ποὺ ἔχουν ἀνάγκη νοσοκομειακῆς περιθαλψέως. Ἐχοντας λοιπὸν ἐπίγνωση τοῦ σημαντικοῦ μὰ καὶ σοβαροῦ ρόλου ποὺ παίζουν καθημερινὰ στὸ θέατρο τῆς ζωῆς, βρέθηκα πρὸ ἡμερῶν σ' ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα νοσοκομεία τῆς πρωτεύουσας.

Πρέπει νὰ ὁμολογήσω, πὼς ἀρχικὸς μου σκοπὸς ἦταν νὰ περιορίσω τὸ θέμα μου στὸ ζῆλο τῶν ἐπισκεπτριῶν ἀδελφῶν. Γιατὶ πρὸς ἐκείνη τὴ δρᾶση ἔτεινε τὸ ἐνδιαφέρον μου. Οἱ ἐπισκεπτριεὶς ὅμως μὲ τὴν ταπεινοφροσύνη ποὺ τὶς διακρίνει, μὲ παρέκλεσαν νὰ μὴν ἀσχοληθῶ μόνον αὐτές, μὰ νὰ εὐρύνω τὴν καμπάνια μου, ἐφ' ὅσον ὅλες οἱ νοσοκόμες, συνεπικουρὲς τῶν καθηγητῶν καὶ ἰατρῶν κι' αὐτές, προσφέρουν τὶς πολυτίμες ὑπηρεσίες τους στὴν ἀνακούφιση τῶν πασχόντων. Σύμφωνος λοιπὸν μὲ τὴ γνώμη τῶν ἐπισκεπτριῶν γενικεύω τὸ θέμα μου.

Ἡ νοσοκόμος ποὺ ἀνέλαβε νὰ γίνῃ ἡ τροφοδότις τοῦ θεματός μου, γι' αὐτὸ καὶ τὴν εὐχαριστῶ δημοσίᾳ, δέχτηκε πρόθυμα νὰ ὑποβληθῇ στὴν δημοσιογραφικὴ ἀνέκριση. Κοπέλλα μὲ τὴ δροσιὰ τῶν νεανικῶν τῆς χρόνων, μὲ τὴν εὐφυῆ ζωγραφισμένην στὰ μάτια, μὲ τὴν πρόθεσιν ν' ἀφήσῃ τὸν ἑαυτὴ της νὰ πῇ ἐλεύθερα ὅλη τὴν ἀλήθειαν, παρατηρεῖ μὲ ἐκδηλὴ ἐμπιστοσύνη τὸ μπλόκ τῶν δημοσιογραφικῶν μου σημειώσεων.

— Πόσον καιρὸ ἐκτελεῖτε τὴν ὑπηρεσίαν τῆς νοσοκόμου, ἀδελφή;

— Προτιμῶ νὰ μὴ φανερώσω τὰ χρό-

νια τῆς ὑπηρεσίας μου. Δὲ θέλω νὰ δυσωρεστήσω ἄλλες συναδέλφους ποὺ ὑπηρετοῦν περισσότερα χρόνια καὶ ἀσφαλῶς θὰ ἦταν σὲ θέση νὰ σᾶς δώσουν πιὸ συγκεκριμένες πληροφορίες.

— Ἐχετε τὴν ἀντίληψη ὅτι ἡ νοσοκομειακὴ πεῖρα ἔχει βαθμοὺς γνώσεων;

— Ἀσφαλῶς. Γιατὶ δὲν μπορεῖ μιά νοσοκόμος ποὺ ὑπηρετεῖ τρία ἐπὶ παραδείγματι χρόνια νὰ ξέρη ὅσα μιά ποὺ ὑπηρετεῖ τὰ τριπλάσια χρόνια.

— Ὅχι κλινικῶς ἐννοεῖται.

— Ἐννοῶ ἀπὸ ἀπόψεως κοινωνικῆς συναντίληψης. Γιατὶ μέσα σ' ἓνα νοσοκομεῖο ὅπως ξέρετε, μπαίνουν καὶ βγαίνουν ἀσθενεῖς κάθε νόσου καὶ κάθε χαρακτήρος.

Ἀρπάζω τὴν τελευταία αὐτὴ πληροφορία, γιὰ νὰ πλουτίσω τὸ θέμα μου καὶ νὰ τοῦ δώσω τὸν κοινωνικὸν του χαρακτήρα. Χαμογελῶ, χαμογελᾷ καὶ ἡ συνομιλήτριά μου κι' ἐξακολουθῶ.

— Ἡ τελευταία παρατήρησή σας δείχνει ὅτι ἀντιμετωπίζετε συνεχῶς διαφόρων εἰδῶν ἰδιοτροπίες.

— Δικαιολογημένες ὅμως. Μὴ λησμονεῖτε ὅτι ὁ ἀσθενὴς μαζί μὲ τὴν ἀσθένειαν προσβάλλεται καὶ ἀπὸ ὑπερένταση τῶν νεύρων, ποὺ κάπου ἐπὶ τέλους πρέπει νὰ ξεσπάσουν.

— Καὶ τὰ ἀνέχεσθε τὰ νεύρα; Δὲν ἐκνευρίζεσθε κι' ἐσεῖς; Δὲν ἔτυχε ποτὲ νὰ προσβληθῇ ἡ φιλοτιμία σας καὶ λεπτὴ ἐκ φύσεως ὅπως εἴσθε, νὰ θελήσετε νὰ δικαιολογηθῆτε ἢ νὰ διωμωρτηθῆτε μὲ ὑψωμένη τὴ φωνή ἢ μὲ ἓνα ὁποιοδήποτε παράπονο;

— Οὐδέποτε παρεπονέθην.

— Οὔτε ὑψώσατε τὴ φωνή σας;

— Οὔτε αὐτὸ συνέβη ποτέ. Γιατὶ ὁ ἀσθενὴς κατὰ ἓνα περίεργον, εἶναι ἡ ἀλήθεια, τρόπο ἐπιδρᾶ στὴν ψυχροσύνησιν μας ἀντανάκλαστικῶς καὶ μᾶς ἀφοπλίζει.

Στὴ συνέχεια τῆς συνομιλίας μας ἡ συνομιλήτριά μου ἀναπτύσσει τὴν ὅλη ἀντανόησιν ἐπίδραση τῶν ἀσθενῶν καὶ ἀποδείχνει μὲ ἀκαταμάχητα ἐπιχειρήματα τὸ δίκαιον ποὺ ἔχει ὑπὲρ αὐτοῦ ὁ πάσχων. Ὁ καρκινωπαθὴς π.χ. ποὺ ξέρει πὼς παρ-

ὅλη τὴν ἐγγείρησιν ποὺ θὰ ὑποστῇ εἶναι καταδικασμένος σὲ θάνατον, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἰσορροπήσῃ τὰ νεύρα του. Ἐκτός ἂν ἔχει μέσα του κάτι τὸ θεῖον, ποὺ τὸν κάνει νὰ δέχεται καρτερικὰ τοὺς πόνους τῆς τρομερῆς του ἀρρώστειας. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ στὸ φυματικόν, σὲ κείνον ποὺ θὰ ὑποβληθῇ στὸν ἀκρωτηριασμό καὶ γενικῶς στὸν κάθε ἀσθενὴ ποὺ προκαταλαμβάνεται δυσμενῶς ἐναντίον κάθε νοσοκομείου.

— Καὶ πὼς συμβαίνει νὰ προκαταλαμβάνεται δυσμενῶς ἐναντίον κάθε νοσοκομείου, τὴ στιγμὴ ποὺ τὰ περισσότερα νοσοκομεία χαίρουν τῆς καλύτερας φήμης;

— Ἀπὸ τὴ στραβὴ ἀντίληψη ὅτι τὸ νοσοκομεῖον εἶναι σφαγεῖον.

— Ὡστε κι ἐδῶ ἀκόμη ἐμφυλοχωρεῖ ἡ προκατάληψη;

— Ἔτσι εἶναι δυστυχῶς. Κι' αὐτὸ συμβαίνει μόνον στὸν τόπον μας. Στὸ ἐξωτερικὸ ὁ ἀρρώστος μὲ τὸ παραμικρὸ ποὺ θὰ αἰσθανθῇ, θὰ καλέσῃ ὁμέσως τὸ γιατρὸ κι' ἀπὸ τὴν οικιακὴν θὰ προτιμήσῃ τὴν κλινικὴν περίθαλψιν, μὰ καὶ στὸ νοσοκομεῖο τὰ βρίσκει κανεῖς ὅλα.

— Ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχουν οἱ πόροι...

— Φυσικά. Πάντως ὅμως ἡ ἐπικρατοῦσα ἀκόμη προκατάληψη, σήμερον μάλιστα μὲ τὰ τέλεια μέσα καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν πρόοδο, εἶναι ἄστοχος. Πολὺ περισσότερο ποὺ οἱ περισσότερες νοσοκόμες εἶναι ἀπόφοιτες τῆς νοσοκομειακῆς σχολῆς καὶ δὲν ἔχουν ἀπλῶς τὴν πρακτικὴν νοσοκομειακὴν πεῖρα, ποὺ κι' αὐτὴ δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητη.

— Εἶπατε προηγουμένως ὅτι ἂν ὁ ἀσθενὴς ἔχει κάτι τὸ θεῖον μέσα του, δέχεται καρτερικὰ τοὺς πόνους τῆς ἀρρώστειας. Εἶχατε πολλὰς τέτοιες περιπτώσεις ἢ τὸ εἶπατε ἀπλῶς γιὰ νὰ κάνετε ἀλληγορικὸ σχῆμα λόγου;

— Ὅχι, κύριε. Δὲν ἔκανα σχῆμα λόγου. Εἶχαμε πράγματι τέτοιες περιπτώσεις, μὰ ὅχι πολλές. Λίγοι, δυστυχῶς, ἀντιλαμβάνονται τὴν θεῖαν οἰκονομίαν καὶ τὴν ἐπίδρασιν ποὺ ἔχει στὸν ὀργανισμό μας ἡ ἐμπιστοσύνη μας στὸ Θεόν.

— Γιατὶ τότε δὲ φροντίζετε, ὥστε νὰ ἀναπερνῶνται οἱ ἀσθενεῖς τὶς ἐλπίδες καὶ ν' ἀποκοτῶν τὴ βεβαιότητα ὅτι θὰ γίνουν καλὰ ἐμπνέοντάς τους τὴν ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην στὸ Θεόν καὶ στὴν πρόνοιάν του;

— Λέτε ὅτι δὲν τὸ κάνουμε; Εἶναι ὅμως κάπως δύσκολον νὰ δημιουργήσῃς κάτι στὸν ἄνθρωπον, ὅταν αὐτὸ τὸ κάτι δὲν εἶναι πηγαῖον.

Χαίρομαι γιὰ τὴν ἡλικίαν τῆς συνεντεύξεώς μου εἶναι ἀνεπτυγμένη κοπέλλα καὶ τὸ κυριώτερον εἰλικρινῶν χριστιανικῶν πεποιθήσεων, τόσο συχνῶν στὴν ταραχμὴν ἐποχὴν μας.

Συνεχίζοντας ἐρωτῶ:

— Πὼς συμβαίνει, ἀδελφή, ὥστε κάθε ἀρρώστος νὰ καταφέρεται σχεδὸν κατὰ κανόνα ἐναντίον τῶν νοσοκόμων, ἐπειδὴ δῆθεν βρίσκει ὀλιγωρίαν στὶς περιποιήσεις των;

— Ἀπ' τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀντίληψιν ὅτι ἡ νοσοκόμος πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε στὸ πλευρὸ τοῦ ἀρρώστου χωρὶς νὰ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν γενικὰ οἱ ἀνάγκες τοῦ νοσοκομείου ποὺ ἀπαιτοῦν τὴν ἐπαγρύπνησίν μας. Καὶ ὅμως δὲν εἶναι μικρὴ ἡ συμβολὴ μας στὸ κοινωνικὸ καλόν. Ἀποδείξτε ὅτι μετὰ τὴν ἐξοδὸν τοῦ ἀσθενὸς δὲ λησμονεῖ οὔτε τὶς περιποιήσεις μας, οὔτε τὸ γλυκὸν μας λόγον, οὔτε τὸ χαμόγελό μας, οὔτε τὸ χᾶδι μας. Καὶ ὅλο καὶ κάτι καλὸ θὰ ἔχη νὰ πῇ καὶ γιὰ μᾶς καὶ γιὰ τὸ νοσοκομεῖον.

Εὐχαριστῶ τὴ συνομιλήτριά μου καὶ τῆς ζητῶ συγγνώμην, γιὰ τὴν διέκοψα ἀπὸ τὴν πολὺτιμη ἀνθρωπιστικὴν ἐργασίαν της κι' ἔφυγα μὲ τὸ σκοπὸ νὰ καταστήσω γνωστὸ τὸ παράπονον τῶν νοσοκόμων, ποὺ ἡ προσφορά τους εἶναι ἀπαράλλακτη μὲ τὴν προσφορά τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου τοῦ Εὐαγγελίου. Ὅμοια κι' αὐτὲς ἐξαντλοῦν τὸ ὄριον τῆς μεγαλοψυχίας στὴ διακονίαν τοῦ πάσχοντος πλησίον, βαλσαμώνοντας τοὺς πόνους του.

ΑΙΜΙΔΙΟΣ ΦΩΤΕΙΝΟΣ

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐξεδόθη μὲ καλλιτεχνικὸν ἐξώφυλλον τοῦ ζωγράφου Κώστα Ζήση, ἡ πρωτότυπη καὶ ἐνδιαφέρουσα ποιητικὴ σύνθεσις τοῦ ἐκλεκτοῦ συνεργάτου μας κυρίου Πέτρου Ὁλυμπίου «ΣΦΥΡΗΛΑΤΗ ΣΙΓΗ». Κυκλοφορεῖ διὰ τῶν βιβλιοπωλείων τῆς ὁδοῦ Σταδίου καὶ τοῦ Ἐλευθεροδάκην.

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ ἀρθρ. 6 § 1 τοῦ Α. Ν. 1092/1938

Ἰ. Υπαὺθυνος Διευθυντῆς
Λάμπρος Ζαχαρίας, Ἐδαγγελιστοῦ 16

Προϊστάμενος Τυπογραφείου
Γρηγ. Θεοφανίδης, Ἀργυροπούλεως 22

Τὰ προβλήματα τοῦ γάμου

Ο ΧΑΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

Ἡ Ἀννούλα Β... δὲν εἶχε γνωρίσει ἄλλο σπιτικό ἀπὸ τὸ σπιτικό τοῦ παποῦ καὶ τῆς γιαγιάς. Ἐκεῖ ἔζησε ἀπὸ τὶς πρῶτες μέρες τῆς ζωῆς της, ἐκεῖ ἀπόκτησε τὶς πρῶτες τῆς συνήθειες. Ἐκεῖ ἐνοιωσε τὴν εὐτυχία καὶ τὴν χαρὰ τῆς πρώτης παιδικῆς ἡλικίας, ποὺ εἶναι τόσο νεελικάτες ποὺ μπορεῖ νὰ τὶς σορώσῃ καὶ ἡ πιὸ ἀσήμαντη μύθορ.

Ὁ παποῦς κι' ἡ γιαγιά παρακολούθησαν μὲ ἀγρυπνια μάτια τὴν ἀνάπτυξη τῆς Ἀννούλας, μὲ μιὰν ἀγάπη ἀνιδιοτελεῖ καὶ φωτισμένη ἀπὸ τὴν πείρα τῆς ζωῆς, μιὰν ἀγάπη ποὺ ἦτανε τόσο πιὸ ἀγρυπνη ὅσο μεγαλύτερη ἦτανε ἡ ὑπόψια τους ὅτι οἱ γονεῖς τῆς Ἀννούλας δὲν τοὺς καταλάβαιναν.

Ἡ μαμὰ πετάγονταν συχνὰ νὰ δῇ τὴν κορούλα της, ἀλλὰ ἔφυγε μὲ τὴν ἴδια βιάση ποὺ εἶχε πάει καὶ οἱ ἐπισκέψεις της ἦτανε ἕνα ἀπὸ τὰ μικροεπεισόδια ποὺ τάρουν τὴν ἡσυχίαν τῆς Ἀννούλας. Τὸν μπουμπὰ τὸν ἔβλεπαν σπάνια. Ἐπρεπε τότε νὰ φορέσῃ ἡ Ἀννούλα τὴν κολοιτιστὴ ποδιά, ποὺ τὴν ἐμπόδιζε νὰ σκαρφαλώσῃ στὰ δέντρα καὶ νὰ κυνηγᾷ τὴ γάτα.

Ἡ καημένη ἡ γιαγιά τὰ καταλάβαινε ὅλα καὶ φροντίζε γιὰ ὅλα. Ἦξαιρε πότε ἀκριβῶς ἡ Ἀννούλα ἔπρεπε νὰ φορέσῃ τὸ παλτό της γιὰτὶ ἔπιανε ὁροσιά, ἤξαιρε τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τῆς ἐπομένης καὶ μάντευε γιὰτὶ μερικὲς φορὲς τὰ μάτια τῆς Ἀννούλας ἄλλαζαν ἐκφραση.

Ἀλλὰ νὰ ποὺ κάποια μέρα μάθανε πὼς ἡ μαμὰ ἔφυγε γιὰ ταξίδι κι' ὅτι θὰ ἔκαναν πολὺ καιρὸ νὰ τὴ δοῦνε. Κι' ἡ γιαγιά ἔσφιξε κείνη τὴν ἡμέρα τὴν Ἀννούλα πολὺ δυνατὰ στὴν ἀγκαλιά της.

Ὑστερὰ ὁ μπαμπὰς μῆνυσε πὼς θάρθῃ νὰ πάρῃ τὴν Ἀννούλα.

— Γιατί; εἶπε ἡ γιαγιά. Μήπως δὲν εἶναι εὐτυχισμένη ἐδῶ, μήπως δὲν τὴ βλέπετε ὅποτε θέλετε; Δὲν τὴν ἔμαθα νὰ σᾶς ἀγαπᾷ; Πὼς θὰ μπορέσετε νὰ ἀπασχοληθῇτε μαζί της, ἕνας ἄντρας μόνος μέσα στὴν πόλη;

Ἀλλὰ ἐκείνη τὴ στιγμή ὁ πατέρας ἐνεργοῦσε ἔτσι ἀπὸ λόγους ποὺ δὲν τοῦ ἐπέτρεπαν νὰ σκεφθῇ τὸ πραγματικό συμφέρον τῆς Ἀννούλας.

— Θὰ βρῶ ἕνα καλὸ οἰκοτροφεῖο. Θὰ τὴν βάλω ἐσωτερικῇ.

— Μὰ ἡ υγεία της ἀπαιτεῖ ὑπαιθρο καὶ ἐλευθερία κινήσεως.

— Θὰ τὸ προσέξω. Εἶμαι πατέρας κι' ἔχω δικαιώματα πάνω στὴ κόρη μου κι' ἀφοῦ ἡ κόρη σας βρῆκε καλὸ νὰ σηκωθῇ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ σπίτι της, ἡ Ἄννα θὰ φύγῃ ἀπὸ κοντὰ σας ἀπὸ δῶ καὶ πέρα.

Ἡ καημένη ἡ γιαγιά χαμήλωσε τὰ μάτια

ἀπελπισμένη. Δὲν ὑπεράσπισε τὴν κόρη της. Ἀλλὰ τί ἔφταιγε τὸ παιδάκι, νὰ γίνῃ ὄπλο καὶ παιγνίδι στὰ χέρια τῶν μαλωμένων συζύγων;

Πὼς ὅμως νὰ παλαίψῃ; Δὲν εἶχε «πατρικὴ ἔξουσία». Αὐτὴν τὴν εἶχε μόνον ὁ πατέρας κι' ὁ πατέρας συνεπῶς εἶχε δίκιο.

Ἡ Ἀννούλα ἔφυγε λοιπὸν γιὰ ἕνα μακρινὸ οἰκοτροφεῖο. Ἐγγραφε μιά φορὰ τὸ μήνα. Στὴν ἀρχὴ τὰ γράμματά της ἦτανε ἔτσι κι' ἔτσι. Ὑστερὰ ἔγιναν ἀσκημα, πολὺ ἀσκημα καὶ τέλος ἡ μικρούλα ἔπρεπε ἀρρωστητὸν νὰ γρεβάτι.

Ὁ πατέρας ὑπέβαλε ἀγωγή διζυγίου. Ἡ μητέρα εἶχε ἐνεργήσει χωρὶς συμβουλή καὶ πάνω σὲ μιὰ στιγμή ἐξάφνης καὶ ἔχασε ὅλα της τὰ δίκια. Ἐχασε καὶ τὴ δίκη, ἔχασε καὶ τὴν κόρη. Ἡ ἀπόφαση τοῦ διαζυγίου ἀνάθετε στὸν πατέρα τὴν ἀνατροφή τοῦ παιδιοῦ, κι' ἡ Ἀννούλα ἔμεινε στὸ οἰκοτροφεῖο.

Ὁ παποῦς κι' ἡ γιαγιά βλέπανε μὲ ἀπελπισία νὰ σκοτεινιάζῃ τὸ μέλλον τῆς μικρῆς στὴν ὁποία εἶχανε δώσει ὅλη τὴν ἀγάπη. Ἀποφάσισαν νὰ καταφύγουν ἀμέσως στὸ Ἐφετεῖο καὶ νὰ ζητήσουν ν' ἀκουσθῇ μιὰ φωνὴ λογικὴ καὶ χωρὶς πάθος. Τὸ δικαστήριο ἔπρεπε νὰ καταλάβῃ ὅτι μέσα σ' αὐτὸ τὸ οἰκογενειακὸ ναυάγιο, μονάχα κοντὰ τους τὸ μικρὸ αὐτὸ λουλούδι μπορούσε νὰ βρῇ στοργή, φροντίδα, ἀγάπη, μονάχα κοντὰ τους μπορούσε νὰ σωθῇ.

Τὸ Ἐφετεῖο συμφώνησε κι' ὁ Ἀρειὸς Πάγος ἐπεκύρωσε τὴν ἀπόφασή του αὐτή. Ὅπως συμβαίνει συχνὰ σὲ περιπτώσεις διαλύσεως τῆς οἰκογενειακῆς ἐστίας, οἱ δικασταὶ ἀπεδέχθησαν τὴν προσφυγὴ τῆς γιαγιάς καὶ τοῦ παποῦ κι' ἐμπιστεύθηκαν σ' αὐτοὺς τὴ φροντίδα τῆς ἐγγονῆς, στηριζόμενοι στὴν ἀρχὴ ὅτι «τὸ ὑπέρτατο συμφέρον» τοῦ παιδιοῦ ἔπρεπε νὰ εἶναι ὁ πρῶτος ὁδηγὸς τοῦ δικαστοῦ.

Ἔτσι ἡ μικρὴ κοπελίτσα, ποὺ εἶχε κλονισθῇ ἀπ' τὴ μπόρα, ξαναβρῆκε τὶς γνώριμες φωνὲς τῆς παιδικῆς τῆς ἡλικίας, τὴν τρυφερότητα μέσα στὴν ὁποία εἶχε συνηθισθῇ, τὴν φροντίδα καὶ τὴν ἐπαγρύπνηση ποὺ χρειάζονταν. Ξαναγύρισε στὶς πηγὲς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ζωῆς καὶ ξαναβρῆκε τὸ χαμένο της παρὰδεισο.

Γιατὶ νὰ μὴ σκέπτονται κι' οἱ γονεῖς ὅπως κι' οἱ δικασταί, γιὰτὶ νὰ μὴ βάζουν πάντοτε ὡς ρυθμιστὴ τῆς ζωῆς τῶν «τὸ ὑπέρτατο συμφέρον» τῶν παιδιῶν τους;

ΣΟΥΖΥ ΠΕΝΩ

Μὲ κάθε νέο συνδρομητὴ ποὺ ἐγγράφετε συντελεῖτε στὴν πρόοδο ἔργου πνευματικοῦ.

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΚΥΡΟΥΛΑΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Καθίσαν γύρω στὴν κυρούλα τὰ παιδιὰ, καὶ σταύρωσαν τὰ χέρια τους στὰ στήθη. Κι ἐκείνη, πλέκοντας μιὰ κάλτσα στὴν ποδιά, ἀρχίνησε νὰ λέῃ τὸ παραμῦθι.

«Ἦταν λοιπὸν Πρωτοχρονιάς παραμονή. Πέρασαν ἀπὸ τότε τόσα χρόνια. Κι ἡ νύχτα, νύχτα σὰν ἀπόψε σκοτεινὴ, πυκνὰ στοὺς δρόμους ἔστρωνε τὰ χιόνια.

Ἐνα παιδάκι, καλὴ ὥρα ὅπως καὶ σεῖς, ποὺ πήρατε τὰ ὀλόγουρα μαλλιά του, χρυσὸ καμάρι μιὰς λαχτάρας περισσής, ποὺ Γιδῶργος ἦταν, λένε, τ' ὄνομά του.

Μικρὸ, μὰ ὀλόφωτο καράβι ἀπὸ χαρτὶ πολὺχρωμο στὰ χέρια του κρατοῦσε καὶ γλυκοφέλνοντας στὰ σπίτια τὴ γιορτὴ, τὴν ψύχρα τοῦ χειμῶνα δὲν ψηφοῦσε.

Ἀλλοῦ πολυέλαιοι λαμπύριζαν τρανοί, μετάρια, ἀσημικό, μαργαριτάρι, κι ἄλλοι τῆς φτώχειας ἡ χαρὰ ἡ παντοτεινὴ μὲ τὴν ἀγάπη ἐπλέκανε ζευγάρι.

Κι ὁ Γιδῶργος πότε τραγουδεῖ σ' ἕνα ψηλὸ μὲ ἀμέτρητα παράθυρα παλάτι καὶ πότε πάλι σὲ σπιτάκι χαμηλὸ. Καὶ πάντα γιὰ τὸν κόπο παίρνει κάτι.

Μὰ σ' ἕνα ἐκεῖ σπιτάκι πέρα ἐρημικό, δαρμένο ἀπ' τοῦ καιροῦ θαρρεῖς τὴν μπόρα, ἡ πόρτα σέρνεται μὲ τρίξιμο κακὸ καὶ βγαίνει μιὰ γυναίκα μαυροφόρα.

Χλωμό, χλωμό τὸ πρόσωπό της σὰν νεκρὸ, τὰ χεῖλῃ της σὰν φύλλα μαραμμένα. «Μικρὸ μου, λέει μ' ἕνα παράπονο πικρὸ, κι ἐγὼ ἔχω ἕνα παιδάκι σὰν καὶ σένα.

Σ' ἀρρώστια ἀπόψε πλαγιασμένο δυνατὴ, νὰ βγῇ ὡς ἐσὺ δὲν μπόρεσε καὶ κείνο. Δὲν ἔχω τώρα νὰ σοῦ δώσω κάτι τι καὶ μὴ ρωτᾶς, παιδί μου, τί θὰ γίνω».

«Στάσου, κυρά! τῆς λέει ὁ Γιδῶργος γελαστός κι ἀστράφτει ἀπὸ χαρὰ ἡ ὠραία μορφή του. Ἐκεῖνος ποὺ ἔχει — τῷ πε κι ὁ Χριστὸς — μὲ τὸ φτωχὸ μοιράζει τὸ ψωμί του.

Ξάφνου ἡ ἐξώπορτα χτυπᾷ. Καὶ σὰν πουλὶ πετᾷ ν' ἀνοίξῃ πρόσχαρη ἡ μητέρα. Καὶ τὰ παιδάκια, τρέχοντας ὡς τὴν αὐλή, φιλοῦνε δακρυσμένα τὸν πατέρα.

Κοίταξ' ἐδῶ. Δὲν ἔχω χρήματα χρυσά. Μὰ ἀπ' ὅτι κι ἂν κρατῶ, κυρά μου, ἀπόψε, δέξου καὶ σὺ γιὰ τὸ παιδί σου τὰ μισὰ καὶ πάρε ἀπὸ τὴν πῆτα μου καὶ κόψε.

Καὶ τοῦτο ἐδῶ τὸ ἀγνὸ κουκλάκι, ποὺ βαστῶ καὶ μοιάζει μὲ ἀγγελουδί παραδείσου, ἔ, δὲν πειράζει τώρα, πάρε το κι αὐτὸ κι ἄς τῷ χει, ἀντὶς γιὰ μένα τὸ παιδί σου.

Κι ἔτσι, σὰν κάνετε καὶ σεῖς Πρωτοχρονιά, χαρὰ ποὺ θάχῃ ἡ μάννα μου ἡ καημένη! Κυρά μου, κλείσε τώρα κι εἶναι παγωνιά καὶ τ' ἄρρωστο δὲν κάνει νὰ προσμένῃ».

Σφαλᾷ τὴν πόρτα της μὲ δάκρυα ἡ φτωχὴ κι ὁ Γιδῶργος στὴ μαννούλα του γυρίζει. Μὰ ἀκόμα νιώθει λὲς τῆς χήρας τὴν εὐχὴ ποὺ ὀλόθερμη μαζί του φτερουγίζει.

Χρυσὸ τὸ χέρι, ἀγαπημένα μου παιδιὰ, σὰν ξέρῃ νὰ σκορπᾷ τὴν καλωσύνη. Τιμὴ καὶ παίνεμα σ' ἐκείνη τὴν καρδιά, ποὺ μέσα τοῦ φτωχοῦ τὸν πόνο κλείνει...»

Ἐδῶ σταμάτησε ἡ κυρούλα. Καὶ σκυφτὴ σκουπίζοντας τὰ μάτια μὲ μαντήλι, μ' ἀγνὴ μιὰ εὐλάβεια στὴν ὄψη της γραφτὴ σταυρώθηκε στὴ χάρη τοῦ Ἀῖ Βασίλη.

«Κι ὁ Γιδῶργος, πὲς μας, τί ἀπογίνῃκε γιαγιά; Ἐγὼ θὰ τοῦ χαρίσω τὸ ἀλογό μου...». «Κι ἐγὼ τὴν κουκλά μου» Κι ἐγὼ τὴν Παναγιὰ ποὺ κρέμασε ὁ πατέρας στὸ λαιμό μου».

Κι ἐνῶ κυλοῦν, σὰν παιγνιδιάρικα γατιά, τὰ ἐγγόνια στῆς ἀσπρόμαλλης τὰ στήθη, ἐκείνη, σπρώχνοντας δυὸ ξύλα στὴ φωτιά; «Δὲν τέλειωσε, τοὺς λέει, τὸ παραμῦθι.

Ὁ Γιδῶργος ἔγινε τρανός. Δὲν εἶναι πλιὸ μικρὸς νὰ τοῦ χαρίσετε παιγνίδια. Χρόνια πέρασαν, ποὺ παράτησα ἀργαλεῖο καὶ σχέδια καὶ χρυσόπλεχτα κεντίδια.

Λοιπὸν ὁ Γιδῶργος μὲ λαχτάρα μου κρυφὴ μεγάλωσε στὰ χέρια τὰ δικά μου. Κι ἀπὲ παντρεύτηκε τοῦ θείου σας μιὰ [ἀδελφὴ καὶ γίνῃκε πατέρας σας, παιδιὰ μου».

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

Αισθάνθηκα βαθειά συγκίνηση ἐδῶ και λίγες μέρες, διαβάζοντας ἕνα γράμμα, πὺν ἔγραψε ταξιδεύοντας στὸν ὠκεανὸ ἕνας Ἑλλήν θαλασσινός. Σὲ κάθε του γραμμὴ ἐνόμιζα ὅτι ἀκούγα κι' ἕνα του παλμό.

«Σεβασμιώτατε, πολλές φορές κάτω ἀπὸ τοὺς θόλους κάποιας ἐκκλησιᾶς τῶν Ἀθηνῶν ἀγαλλιάσατε τὴν ψυχὴ μου μὲ τὰ θεῖα κηρύγματά σας. Περισσότερες ἄλλες φορές ἐσχορπίσατε τὴν εὐφροσύνη στὴν καρδιά μου μὲ τὰ κοινωνικά σας εὐαγγέλια ἀπὸ τίς στήλες τῶν ἐφημερίδων. Τὸ ἴδιο καὶ τώρα, λίγες ἐβδομάδες πρίν, ἐλαφρώσατε τὴ βαρεῖα μελάγχολη ψυχῇ μου μὲ τὰ χριστιανικά σας λόγια σὲ μιὰ παλιὰ ἐφημερίδα, πὺν βρέθηκε στὰ χέρια μου τυχαῖα. Τὸ σκοτεινὸ τῆς νύχτας πέπλο, πυκνὸ ἀπλωνότανε γύρω μας. Ὁ συννεφιασμένος οὐρανὸς μούγκριζε ἀπὸ τοὺς κεραυνούς και φωτιζότανε κάθε τόσο ἀπὸ τίς δυνατὲς λάμπεις τῆς ἀστραπῆς, πὺν τὸν ἐσοῖζε ἐδῶ κι' ἐκεῖ, γιὰ νὰ μαζέψῃ ὅμως πῶς πολὺ σκοτάδι ἀμέσως στὰ μάτια μας και νὰ δώσῃ περισσότερη ἀγριότητα στὴν τρικυμισμένη θάλασσα. Κάτω ἀπὸ ἕνα τέτοιο οὐρανὸ εἶχα ἐγὼ βαρὺ τὸ πνεῦμα μου, σφιγμένη τὴν καρδιά μου. Μόνος στὸ μικρὸ μου ἐργαστήρι ἐνοιόμθα δυνατό τὸν πόθο τῆς γαλήνης και τῆς θαλπωρῆς τοῦ πατρικοῦ σπιτιοῦ. Ὡ! πῶς αἰσθανόταν ἡ καρδιά μου τὴν ἀνάγκη νὰ βρισκόμουν και ἐγὼ τίς μεγάλες αὐτὲς γιορτὲς κοντὰ στὴ χῆρα μαννοῦλα μου και τὰ ὄρφανὰ ἀδελφία μου! Ἀλλοίμονο! Τὸ φτερούγισμα τῆς σκέψεως τοῦ ναυτικοῦ σὲ ἀγαπημένα πρόσωπα δὲν λιγοστεύει, ἀλλὰ δυναμώνει τὴ θλίψη τῆς ὁρφάνειας του. Εἶναι ἀληθινὰ ὄρφανὸς καθ' ἕνα ἀπὸ μᾶς, πὺν ζῇ μακριὰ ἀπὸ τὸ σπίτι του ταξιδεύοντας στοὺς ὠκεανούς. Ἀχαρη, στερεμένη εἶναι

ἡ ζωὴ του, σκληρὴ στὸν ἀγῶνα τῆς ἀδυσώπητῆς γιὰ τὸν ψυχικὸ του κόσμο. Τῆς θλιβερῆς μου σκέψεως θέλησα νὰ σχορπίσω ξεφυλλίζοντας μιὰ ἐφημερίδα. Ὡρα πολλὴ σταμάτησα στὴ χριστιανικὴ πρόσκληση τοῦ κοινωνικοῦ σας κηρύγματος: «Και ὅμως βασιλεύει γαλήνη». Οἱ ζωντανὲς εἰκόνες του γιὰ τὸ δραματικὸ σπιτάκι πὺν γράφετε μ' ἔκαναν νὰ δραματισθῶ μὲ συμπόνια τὸ δύσμοιρο σακάτη πατέρα, τὴν ἄμοιρη γυναῖκα του και τὰ δύστυχα πεινασμένα παιδιὰ του. Ἡ πίστη, πὺν θρόνισσε τόση γαλήνη στὸ φτωχικὸ τους και ἔσβυνε ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἄλλων τὴν τραγωδίαν τῆς ζωῆς τους, ἡ πίστη, πὺν βαλσαμώνει τὸν πόνο κάθε χριστιανικῆς ψυχῆς, γλύκανε και τὴν πικραμένη ἀπὸ τὴν νοσταλγία καρδιά μου. Ὅσο προχωροῦσα στὸ διάβασμα τοῦ κοινωνικοῦ σας ἄρθρου, τόσο αἰσθανόμουν πῶς ἐλάφρωνε και τὸ σκοτισμένο μου μυαλό, και ὁ ζοφερὸς οὐρανὸς τῆς ψυχῆς μου καθάριζε σιγὰ-σιγὰ. Κι' ἐσκέφθηκα: Τί κι' ἂν τὸ ἄγριο τῆς θύελλας οὐρλιασμα ἀντικαθιστᾷ σήμερον τοὺς πρωτοχρονιάτικους ὕμνους τῆς ἀόρατης ἐκκλησιᾶς μας; Τί κι' ἂν οἱ συνταρακτικὲς βροντὲς ἀντικαθιστοῦν τίς χαρμόσυνες κωδωνοκρουσίες τῆς, οἱ ἀστραπὲς τὴν ἀνταύγεια τῶν κατὰφωτων πολυελαίων τῆς, ἀφοῦ δὲν μοιάζει μὲ τὴν καταγίδα τοῦ σακάτη πατέρα; Γιὰ μένα, αὐτοῖο τὴν τρικυμίαν θὰ διαδεχθῇ ἡ γαλήνη και ἡ λησμονία τοῦ λιμανιοῦ. Τί κι' ἂν ἡ ἀγωνία φοβιάζει μὴνες τώρα στὰ στήθη μου, προσδοκώντας τὸ γράμμα τῆς μαννοῦλας μου, πὺν δὲν ἔφθασε ἀκόμα, ἀφοῦ μιὰ μέρα θὰ τὸ λάβω και μαζί μ' αὐτὸ και τὴ γλυκειὰ χαρὰ; Τί κι' ἂν μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μονάχα ἀντικρύζω μορφῆς ἀγαπημένες; Μὲ τὰ ἴδια μάτια βλέπω ὅμως και τὴν ὑγείαν τους, τὸ ξεστό τους σπίτι,

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΧΙΟΥ Κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

τὸ στρωμένο τραπέζι τους. Τί κι' ἂν ἡ καρδιά διψᾷ τὸ στοργικὸ τῆς μάννας βλέμμα, τῶν ἀδελφῶν τ' ἀγκάλιασμα; Εἶναι τόσες ἄλλες στερήσεις στὴ ζωὴ, τόσο ἄλλοι πόνοι ἀπλώνονται στὸν κόσμο, τόσες πληγὲς ἀγιάτρεφτες! Πόσο τὰ θεῖα λόγια σας μίλησαν στὴν καρδιά μου! Ὡ! ρίξατε λάδι στῆς πύρεσός μου τὸ καντήλι. Ἐγλυκάνετε μὲ βάλαμο τῆς καρδιάς μου τίς πληγές. Ὡ! ἡ ψυχὴ μου σὰς εὐγνωμονεῖ γιὰ ὅ,τι καλὸ τῆς ἐκάματε και ἄλλοτε και τώρα. Τὸ βαλάντιό μου, σὺν ἐργάτης τῆς θάλασσας πὺν εἶμαι, προστάτης χήρας μητέρας και ὄρφανῶν ἀδελφῶν, δὲν μοῦ δίδει πάντοτε τὴν εὐχέρεια νὰ ἐκδηλώνω ζωντανὰ τῆς καρδιάς μου τίς διαθέσεις. Ἀπὸ τίς πτωχές μου οἰκονομίες μπόρεσα και πῆρα τὸ μικρὸ ἐσώκλειστο ποσόν, μιὰ λίρα. Σὰς τὸ στέλνω μὲ τὴ θερμὴ παράκληση νὰ τὸ διαβιβάσετε στὸ δύστυχο σακάτη πατέρα, πὺν τόσο καρτερικὰ ἀνεβάνει τὸ μαρτυρικὸ του Γολγοθᾶ, και νὰ τὸν διαβεβαιώσετε, ὅτι στ' ἀλήθεια συμπονῶ μαζί του και μὲ ὅλη τὴ δύναμη τῆς καρδιάς μου παρακαλῶ τὸ Θεὸ νὰ τοῦ γλυκάνῃ πάντα τὸν πόνο.

Φιλῶ τὸ χέρι σας μὲ βαθὺ σεβασμό.

Ἐνας Ναυτικός

Λαβαίνω, εἶν' ἀλήθεια καθημερινὰ γράμματα πολλά, γεμάτα πόνο ἢ συμπόνια, και τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ φέρουν και στὰ δικά μου μάτια δάκρυα. Μὰ τὸ γράμμα αὐτοῦ τοῦ ναυτικοῦ δὲν ἔξω γιατί συνέτριψε ὁλότελα τὴν καρδιά μου. Οἱ ὑπέροχες εἰκόνες του, οἱ τολμηρὲς μεταφορὲς του και πρὸ πάντος ἡ ἀληθινὴ συμπόνια του γέμισαν ἀπὸ ἕνα ἀλλοιώτικο συναίσθημα τὴν ψυχὴ

μου. Ἐνόμισα πῶς ἀκούγα ἕνα-ἕνα τοὺς γλυκοὺς παλμούς τῆς εὐγενικῆς καρδιάς του νὰ κτυποῦν ρυθμικὰ σὺν τὸν κρότο τῆς μηχανῆς τοῦ βαποριοῦ. Μακάρισα τὴ μαννοῦλα, πὺν ἔχει ἕνα τέτοιο παιδί, και τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ μακάρισα, πὺν ἔχει ἕνα τέτοιο χριστιανό.

Ὡ! ἀγαπᾶτε, ἀγαπᾶτε, ἀγαπητοὶ μου φίλοι, τὸν πόνο. Τίποτε δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ σὰς διδάξῃ σ' αὐτὸ τὸν κόσμο τόσο ὅσο ὁ πόνος. Ἡ χαρὰ και τὸ γέλιο εἶναι κακοῦφασμένα μὲ ἴνες χοντρές και μπορεῖ νὰ κρύβουν πίσω τους ἕνα χαράκτιρα ἄγριο και ἀνώμαλο. Μὰ ὁ πόνος εἶναι ἀραχνοῦφαντος και ὅσο καμμιὰ ἄλλη δύναμη σ' αὐτὸ τὸν κόσμο λεπταίνει και ἐξευγενίζει τὸν ἀνθρώπινο χαρακτήρα. Καὶ ὅταν ὁ πόνος φθάσῃ στὸ ὕψος τῆς συμπόνιας, ὦ! τότε παίρνει μαζί του στὰ ὕψη αὐτὰ τὴν καρδιά, πὺν τὴν αἰσθάνθηκε. Ἀγαπητοὶ μου φίλοι, συμπονᾶτε ὅσο μπορεῖτε πῶς στοργικά. Ὁ πόνος τοῦ χριστιανοῦ φέρνει δάκρυα, πὺν γίνονται βάλαμο και γλυκάνουν τίς πληγές. Μὰ τῆς συμπόνιας τὰ δάκρυα γίνονται ἀστέρια πολὺφωτα πὺν δείχνουν τὸ δρόμο τῆς εὐτυχίας.

Δ. ΚΑΨΟΚ

Γιὰ νὰ γνωρίσετε τὴν Ἑλλάδα

ΣΥΡΟΣ ΚΑΙ ΣΥΡΙΑΝΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΜΠΑΝΗ

Στὸ κέντρο τῶν Κυκλάδων Νήσων αἰωνόβια ἀνθίσταται, στὶς μανιασμένες ἐπιθέσεις τῶν κυμάτων καὶ τὴν ὑπουλὴ διάβρωση τοῦ χρόνου, ἡ πρωτεύουσα τῶν Κυκλάδων Νήσος, ὀνομαστή ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα Σύρος.

Ἀπὸ τὸν Ὀμηρον ἕως τοὺς συγχρόνους ποιητὰς χιλιετραγουδημένη γιὰ τὶς ὁμορφιές της, καὶ γιὰ τὴν καλὴ ψυχὴ τῶν κατοίκων της.

Ὁ Ἄγγελος Σύριος στὸ Τραγούδι τῆς Σύρας, ποὺ ἐδημοσίευσε στὸ Πανόραμα τῆς Σύρου (1933) ψάλλει :

«Πόσο μ' ἀρέσουν Σύρα μου πανώρια
ἡ ὁμορφὴ πλατεῖά σου, ἡ ἀρχοντικὰ βαπόρια.
Στὸ Νησάκι πῶς ποθῶ
μὲ τὴ δροσιὰ νὰ περπατῶ.
Ψαριανά, Νεάπολι, τρεῖς Μύλοι καὶ Πενκάκια
Ἀπάνω Σύρα μὲ τὰ πολλὰ σκαλάκια,
Βρονιάδου Πλάκας, ζηλευτὲς
δὲν σὰς λησμονῶ ποτές...
Δελλαγράτσια, Φοινίκα, Πηγὴ καὶ Κυπεροῦσα
Πισκοπεῖο καὶ Γαλήσοῦ
ὅλο μύρο καὶ δροσιὰ...»

Πρὸ ἐτῶν ὁ κ. Κ. Πολύδωρος σὲ συγκέντρωση τοῦ Συνδέσμου Ἑρμοπολιτῶν ἀπήγγειλε μακρὸν ποίημα «Στὴ Σύρα» μὲ τὴν τελικὴν στροφὴν :

«Εἶσαι μικρὸ νησάκι μου μάχεις μεγάλη φήμη
σὺ πρώτη στὸ ἐμπόριο, σὺ πρώτη στὸ ἀσπὶ,
μεγάλῃ στὸν πολιτισμό, μεγάλη εἰς τὰ φῶτα,
κι' ἂν πέραν τὴ λάμψη σου θὰ λάμπης σὰν
[καὶ πρώτη...]

Σ' ἕνα ἀπόκομμα παλιᾶς ἐφημερίδος σώζονται ἐντυπώσεις ταξιδιωτοῦ ἀπὸ τὴν Σύρον, δημοσιευθεῖσαι στὴν ἐφημερίδα «Ἀθῆναι» ἀπὸ τὸν =Λ. Γράφει :

«Ἡ Ἑρμοῦπολις, ὑπερθεν δὲ ταύτης ἐπὶ λόφου ἀπωτέρου ἡ Ἄνω Σύρος, εἰς τὸν θεώμενον αὐτὰς ἀπὸ τῆς θαλάσσης φαίνονται ὡς μία πόλις ἀσυγκρίτως μεγαλύτερα τῆς πραγματικότητος, ἥτις ἐνῶ λούεται διὰ τῶν παραλίων αὐτῆς οἰκιῶν ἐν τῇ θαλάσῃ, εὐθὺς ἀμέσως ἀπὸ τῶν πρώτων αὐτῆς ὁδῶν, ἀνέρχεται πρὸς τὰ ὕψη, πρὸς τὰς κορυφάς, παρουσιάζουσα

γυγάντιον λευκὸν τρίγωνον, τοῦ ὁποίου τὴν κορυφὴν στέφει ὁ καθολικὸς καθεδρικὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου...»

Πόλις κατ' ἐξοχὴν ἀμφιθεατρικὴ, τῆς ὁποίας αἱ ὁδοὶ πλὴν τῆς παραλιακῆς καὶ δύο ἢ τριῶν παραλλήλων εἶναι ἀτελεύτητοι λίθινοι κλίμακες ἄγουσαι πρὸς τὰς κορυφάς, παρουσιάζει θεωμένη ἀπὸ τῆς θαλάσσης θαυμάσιον πανόραμα, τὸ ὁποῖον καθιστᾷ ὡραιότερον ἢ ἀντίθεσις τοῦ ἀπαστράπτοντος λευκοῦ τῶν οἰκιῶν, πρὸς τὸ φόντο τῶν μελανοφαίων καὶ ἐρυθροφαίων λόφων, ἀραιῶς καταστιζομένων ὑπὸ τοῦ πρασίνου τῶν δένδρων, συνκῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ φοινίκων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διαγράφεται κυματοειδῶς ἡ χιονώδης πόλις.

... Ὁ θεώμενος τὴν Σύρον ἀπὸ τοῦ ἀτμοπλοίου κατ' ἣν ὥραν ἀνατέλλει ὁ ἥλιος παρίσταται πρὸ θεάματος ἀληθῶς ἀποτυφλωτικοῦ. Ὅλοι οἱ ὑαλοπίνακες τῶν ἀμφιθεατρικῶς ὑπερκειμένων οἰκιῶν πληττόμενοι ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἀκτινοβολοῦν ἀπαστράπτοντες ὡς καθρέπται ὀπτικοῦ τηλεγράφου. Ἀλλὰ τὸ θέαμα τῆς Ἑρμοπόλεως, πάντοτε ἀπὸ τῆς θαλάσσης, εἶναι ἀπεριγράπτου ἐντυπώσεως τὴν νύκτα, καὶ πρὸ παντὸς νύκτα ἀσέληνον.

Ἀπὸ τῶν ἡλεκτρικῶν φῶτων τῶν παραλιακῶν ὁδῶν μέχρι τῆς πενιχροτάτης λυχνίας τῶν μικρῶν οἰκιῶν αἵτινες πυκνοῦνται ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν λόφων, τὰ φῶτα ἀκτινοβολοῦν ἐρυθρὰ, ὡς χιλιάδες φωτεινῶν ἀδαμάντων καλυπτόντων τοὺς λόφους, καὶ συγχρόνως κατοπτρίζονται ἐπὶ τῆς κελαινῆς θαλάσσης ὡς ἀπειροπληθεῖς καταρράκται χρυσοῦ κατερχόμενοι πρὸς τὸν πυθμένα...»

Μὲ ἐνθουσιασμὸν συνεχίζει ὁ ἄγνωστος ἐπισκέπτης τὴν περιγραφὴν τῆς Ἑρμοπόλεως.

Τίποτα δὲν μετεβλήθη ἔκτοτε ἀπὸ ἐξωτερικῆς ἀπόψεως, παρὰ τὰ πλήγματα

ποῦ κατὰ καιροὺς δέχεται ἡ πόλις τῶν φιλοπόνων καὶ εὐγενῶν ἀπογόνων τῶν πολεμιστῶν τοῦ 1821, γιὰ τὴν συγκρατεῖ γερὰ ἡ ἀγάπη τῶν Συριανῶν στὸ φιλόξενο αὐτὸ Νησί ὅπου εὐρῆκαν ἀσφαλὲς καταφύγιον κατὰ τὸν Ἀπελευθερωτικὸν Ἀγῶνα.

Φιλόδηρσοι καὶ φιλόκαλλοι οἱ Ἑρμοπολίται ἐστόλισαν τὴν καινούργια πολιτεία μὲ μεγαλοπρεπεῖς Ναοὺς, ποὺ σὲ κάθε ὕψωμα καὶ σὲ κάθε συνοικισμὸ πλαισιώνουν τοὺς κῶνους τῶν πυραμίδων τὰς ὁποίας σχηματίζουν τὰ λευκὰ σπιτὰκια τῶν Συριανῶν. Στὸ Δῆλι στεγάζει τὸ βουναλάκι στὸ ὁποῖο ἐχτίσθησαν τὰ σπιτὰ τῶν Χίων καὶ Θηραίων ἐργατικῶν, ὁ μεγαλοπρεπὴς Ναὸς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος, θεμελιωθεὶς τὸ 1874 ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα Λυκοῦργον.

Στὸ ὑπερκεῖμενον τοῦ κέντρου τῆς πόλεως ὕψωμα δεσπόζει ὁ ἱστορικὸς Μητροπολιτικὸς Ναὸς τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, ἀνεγερθεὶς ἀπὸ τοὺς οἰκιστὰς τῆς πόλεως τὸ 1824. Στὸν Ναὸν αὐτὸν κατὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Ψαρῶν μετέφερον καὶ ἐτοποθέτησαν τὸν κώδωνα τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῶν Ψαρῶν. Στὸ ὕψωμα ὅπου τὰ Ψαριανά ἀνηγέρθη τὸ 1829 ὁ μυστικοπαθὴς Ναὸς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, παραπλεύρως τοῦ Νοσοκομείου. Παρέκει στὴν ἐργατικὴ συνοικίᾳ ὁ ἀνακαινισθεὶς Ναὸς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἀνεγερθεὶς τὸ 1834 χρησιμοποιεῖται ὡς ἐκκλησία τοῦ Νεκροταφείου, καὶ στὰ σύνορα τῆς πόλεως, ὡς ἀκροαῖον φυλάκιον μεταξὺ τῆς Ὁρθόδοξου πόλεως καὶ τῆς Ἄνω Σύρου, ἔδρας τοῦ Καθολικοῦ Ἐπισκόπου, ὑψοῦται τὸ κομψὸν ναῖδριον τῶν Ταξιαρχῶν, ἰδρυθὲν τὸ 1898 ἐνεργείαις τοῦ εὐσεβοῦς Ἀρχιμανδρίτου Εὐσεβίου.

Σὲ ἄλλο ὕψωμα ὑπερθεν τῆς Σχολῆς

Ἀξιοματικῶν ὠκοδομήθη τὸ 1926 ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, καὶ σὲ γειτονικὸ ὕψωμα ἐθεμελιώθη ἡδη μερίμνη τῆς Σχολῆς Ἀξιοματικῶν νέος Ναὸς τοῦ Ἁγίου Παύλου.

Στὸ κέντρον τῆς πόλεως μεγαλοπρεπὴς ὑψοῦται ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου πολιούχου τῆς Νήσου, ἐνῶ παραπάνω στὸ ὕψωμα ὠκοδομήθη τὸ 1921 δαπάναις τῶν ἀδελφῶν Βαρθάκα τὸ ναῖδριον τοῦ Ὁρσανοτροφείου Ἀρρένων «Τρεῖς Ἱεράρχαι».

Στὸ ἕνα ἄκρον τῆς Νήσου βορεινὰ μερίμνη τοῦ Μητροπολίτου Σύρου κ. Φιλαρέτου ἀνηγέρθη στὸν τόπον τῆς εὐρέσεως τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνης τὸ 1936 ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ἐνῶ στὸ ἄλλο ἄκρον τῆς πόλεως τερατίζει τὰς οἰκοδομὰς τὸ ναῖδριον τοῦ Γηροκομείου «Ἅγιος Παντελεήμων».

Μὲ τὴν ἰδίαν εὐλάβειαν συνεχίζουν οἱ Συριανοὶ τὴν συντήρησιν, ἀνακαινίσιν, καὶ οἰκοδομὴν Ναῶν. Κάθε Κοινότης ἔχει καὶ τὴν Ἐκκλησίαν της, εὐμορφὴν, στολισμένην, καλοδιατηρημένην, μὲ τὸν ἐφημέριον, ὥσάν τὸ καλὺτερον στολίδι τοῦ χωρίου των.

Ἦδη ἀπὸ τοῦ 1947 ἤρχισεν ἡ ἀνοικοδόμησις τοῦ κρημνισθέντος Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, στὴν Πηγὴν Ἄνω Σύρου, καὶ νέος κομψὸς Ναὸς ἀνηγέρθη στὴν ρωμαντικὴν ρεματιάν, δείγμα τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἀγάπης τῶν Συριανῶν στὸν τόπον τους.

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ νὰ στείλουν στὰ γραφεῖα μας τίς καθυστερούμενες συνδρομὰς τους. Μ' αὐτὸ διευκολύνουν σημαντικὰ τὴν κίνησίν μας καὶ συντελοῦν στὴν πρόδο τοῦ πνευματικοῦ μας ἔργου.

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

Η 'Ιωάννα γύριζε απ' την συγκέντρωσή. Στην γωνιά του δρόμου συναντήθηκε με την Στέλλα, την συμμαθήτριά της.

— Καλησπέρα 'Ιωάννα, τί κάνεις; Πηγαίνουμε με την φίλη μου στον κινηματογράφο, έρχεσαι και σύ;

Έκείνη τη στιγμή ακριβώς περνούσαν από ένα λαϊκό κινηματογράφο. Κτυπητές εικόνες φωτιζόταν απλώς. Η 'Ιωάννα σήκωσε ακούσια τα μάτια της και τα ξανακατέβασε πάλι αηδιασμένη.

— Μά τι λές, Στέλλα, να πάμε να δούμε αυτή την αηδία;

— Τι πειράζει; Δεν είμαστε μωρά! Η φίλη μου που το είδε, δεν το βρίσκει άηθηκο.

— Μόνο τις ρεκλάμες να δής, είναι αρκετό.

— Τις βάζουν για να τραβήξουν τον κόσμο.

— "Αν σ' έβλεπε η μητέρα σου θα στεναχωριόταν.

— Η μαμά δεν θέλει ν' άργω. Όταν γυρίσω στην ώρα μου, δεν την ενδιαφέρει τί φίλμ είδα. Έλα.

Λέγοντας τα λόγια αυτά η Στέλλα με τη φίλη της βρισκόταν κι' άλλες στο ταμείον.

— Στέλλα μη πᾶς, δεν σου ταιριάζει...

Η Στέλλα όμως δεν άκουσε κι η 'Ιωάννα λυπημένη, εξακολούθησε το δρόμο της. Καλή κοπέλα, η Στέλλα, σκεπτόταν, αλλά αδυνάτου χαρακτήρος, ένθουσιάζεται εύκολα μά κι εύκολα άπαγοητεύεται, έχει μεγάλη έλευθερία απ' το σπῖτι, παρασύρεται... Κι όμως αγαπά το κατηχητικό...

Την άλλη μέρα η 'Ιωάννα συναντήθηκε με μια νεαρή κατηχήτρια:

— Η διευθύνουσα σε ήθελε, της είπε.

— Αν και ή συνείδησή της ήταν ήσυχη, η 'Ιωάννα ταραχτηκε λιγάκι:

— Τι να την ήθελε η Δεσποινίς...

Πήγε πρόθυμα να την βρή.

— Καλησπέρα σας Δεσποινίς, με ζητήσατε;

— Ναί παιδί μου. Τι ώρα έφυγες απ' την συγκέντρωση χθές;

— Στάς έξι.

— Γύρισες εύθους σπῖτι;

— Συνάντησα την Στέλλα και μιλήσαμε δυο λεπτά.

— Στην οδό Πανεπιστημίου;

— Μάλιστα.

— Και μπήκες στον κινηματογράφο;

Η 'Ιωάννα ξμεινε άναυδη. Μά κατάλαβε. Κάποιος την είδε χθές να μιλή μπροστά στον κινηματογράφο και κατόπιν νόμισε πού μπήκε αυτή και όχι η Στέλλα. Θά ήθελε να πῇ "Οχι. Η διευθύνουσα θά την πίστευε, γιατί αν και ήταν ζωηρή, σαν παιδί, δεν είχε πῇ ποτέ ψέμματα. Άλλά θά έπρεπε να προδώση την Στέλλα κι ήξευρε ότι, μια άυστηρή παρατήρηση για την Στέλλα, θά την έκανε να κρυσώση, κι έπρεπε όπωσδήποτε ή φίλη της να μείνη στο κατηχητικό. Γι' αυτό σώπασε.

Η διευθύνουσα την κοίταζε στα μάτια. Βλέποντάς την να σιωπά θεώρησε ότι όμολογούσε. Με μεγάλη της λύπη της είπε:

— Λυπούμαι πάρα πολύ, γιατί σε θεωρούσα πολύ σοβαρή. Εύτυχώς πού δεν έπιβάρυνες τη θέση σου, με άσκοπες δικαιολογίες...

— Έσύ, με το σῆμα σου... έσύ βοηθός του κατηχητικού να δώσης τέτοιο παράδειγμα!

Η 'Ιωάννα έκλαιε σιωπηλά. Λυπόταν πολύ, μά πρόσφερε τον πόνο της στον Πανάγαθο, για την μεταστροφή της Στέλλας.

— Δεν θά σε τιμωρήσω εύθους. Προτιμώ να σκεφθώ γιατί είναι ή πρώτη φορά πού παρασύρθηκες, θά φανώ έπεικῆς, πάντως θά ζητήσω απ' την κατηχήτριά σου, να σ' άπαλλάξη απ' τα καθήκοντά σου ως βοηθοῦ. Πήγαινε.

Η 'Ιωάννα έφυγε πικραμένη. Συνάντησε μερικά παιδιά του κατηχητικού, πού άπόρησαν γιατί την είδαν έτσι κλαμένη.

Δεν μπόρεσε νά τους μιλήση. Διευθύνθηκε στην έκκλησία, για να έναποθέση τον πόνο της, στα πόδια του θείου Λυτρωτοῦ. Μπροστά της βρέθηκε η Στέλλα:

— Τι σου συμβαίνει 'Ιωάννα;

— Τίποτε, θά πάω να προσευχηθώ και θά περάσω, σ' άφήνω...

— Δεν μπορώ να σ' άφήσω... θά προσευχηθώ μαζί σου.

Τά δάκρυα, πού με τόσο κόπο, συγκρατούσε ως τώρα η 'Ιωάννα, κυλούσαν τώρα άφθονα. Η Στέλλα δεν μπορούσε να καταλάβη τον βαθύ της πόνο.

— Την Κυριακή έχουμε συγκέντρωση όλοι οί βοηθοί, μόνο η 'Ιωάννα δεν θά έλθῃ, τι κρίμα, λείει μια άλλη βοηθός στην Στέλλα.

— Μά γιατί; Τι συνέβη; Ήταν τόσο λυπημένη χθές.

— Φαίνεται ότι την είδαν να μπαίνει σ' ένα κινηματογράφο, με το σῆμα της, δίνοντας έτσι το κακό παράδειγμα κι ή

διευθύνουσα της έκανε την παρατήρηση.

Η Στέλλα κιτρίνισε, κατάλαβε την μεγαλοψυχία της φίλης της.

— Τι σου συμβαίνει; Είσαι άρρωστη;

— "Οχι, άλλ' ή 'Ιωάννα δεν πήγε στον κινηματογράφο, γύρισε σπῖτι της.

— Μά δεν τό άρνήθηκε, ούτε στην διευθύνουσα.

— Η 'Ιωάννα δεν μπήκε στον κινηματογράφο, μά ή φίλη της με μια άλλη κοπέλα.

— Είσαι βεβαία;

— Άπολύτως. Γιατί ή φίλη της οὔτῃ... ήμουν... έγώ.

— Δεν θέλησε ή 'Ιωάννα να μ' άποβάλουν έμένα... Τρέχω να βρώ την δεσποινίδα...

— Τι σου συμβαίνει Στέλλα; Σε βλέπω ταραγμένη...

— Μάλιστα... Δεσποινίς. Τῆς διηγήθηκε ότι είχε συμβεί... Δεν θέλω να τιμωρηθῇ ή 'Ιωάννα...

Η διευθύνουσα βρέθηκε σε δύσκολη θέση. Ήξευρε ότι ή Στέλλα δεν ήταν πρότυπο ύπακοῆς, δεν έπρεπε να τῆς φερθῇ με μεγάλη έπεικῆς, σήμερα όμως φέρθηκε πολύ καλά. Πρέπει να τιμωρηθῇ, χωρίς όμως να τό μάθη κανείς άλλος, πρέπει ν' άντιληφθῇ τό λάθος της.

— Νά τα κανόνισες με την κατηχήτριά σου, της είπε.

Η Στέλλα έτρεξε σ' αυτήν. Προσπάθησε να την πείση ότι ό κινηματογράφος δεν έπιδρά στον χαρακτήρα της.

— Έχεις λάθος παιδί μου, ίσως δεν τό άντιλαμβάνεσαι εύθους, μά μαζεύεις στο βάθος της ψυχῆς σου λάσπη, πού με την πρώτη θύελλα θ' άνέβῃ στην έπιφάνεια.

Έξ άλλου σκέψου αν χθές, αντί της 'Ιωάννας, συναντούσες μιά άλλη κοπέλα, μ' αδύνατο χαρακτήρα, μιά μαθήτριά του κατηχητικού σου, μιά άθώα μικρή, τι θά σκεπτόταν αν σ' έβλεπε να μπαίνης;

— Άφοῦ πηγαίνει ή δεσποινίς βοηθός, μπορώ να πάω κι έγώ. Υπόθεσε ότι θά έβλεπαν με τό άθώα τους μάτια, αυτά πού λές ότι δεν κάνουν έντύπωση σε σένα.

Η κατηχήτριά σταμάτησε μιά στιγμή, παρατήρησε ότι ή Στέλλα χλωμή, είχε πιά συνείδηση της εύθους της.

Εξακολούθησε:

— Σ' έχω έμπιστευθῇ τα παιδιά, για να τα φυλάς, να τα προστατεύῃς εν ανάγκη από κακές έπιδράσεις... να τις καταστήσης χριστιανές...

— Με συγχωρείτε δεσποινίς, φέρθηκα άπερίσκεπτα.

— Κονένα απ' τα παιδιά σου, δεν φαντάζεται ότι ή δεσποινίς Στέλλα, δεν έκτελει ότι τά συμβουλεύει. Όλα σοῦ έχουν έμπιστοσύνη.

— Δεν την άξιζω πιά.

Γράμματα — Σημειώματα

Εύχητήρια

Πόση χαρά ζωῆς υπάρχει και στα σημειώματα και τα γράμματα πού παίρνουμε... Ό τρελλός ρυθμός της έποχῆς μας δεν μπόρεσε να ξεθρονίσῃ τό ιδιόχειρο γράμμα από τις φιλικές και τις στενές μας σχέσεις. Άκόμη και ή έπικοινωνία με την τηλεόραση δεν θά μπόρεση ν' άντικαταστήσει ίκανοποιητικά τό γράμμα πού μᾶς έγραψε ένα αγαπημένο χέρι.

Πολλές φορές τό τηλεφώνημα καταντᾷ άτοπο και ένοχλητικό. Όταν πετάξεις στοῦ αὔτι τοῦ άλλου μιάν ιδέα μέσα από τό τηλεφωνικό σύρμα υπάρχει πιθανότης να έπιτύχετε κατᾰ τό ήμισυ. Αν όμως διατυπώσετε την ιδιαν ιδέα πάνω στο χαρτί μωρεῖτε να έπιτύχετε καλύτερο αποτέλεσμα, γιατί έτσι δίνετε στο φίλο σας την εύκαιρία να σκεφθῇ. Φυσικά, υπάρχουν πολλές περιπτώσεις πού ή θέρη της φωνῆς στο τηλεφώνω φέρνει τό καλύτερο αποτέλεσμα. Πρέπει να γνωρίζῃ κανείς κάτι από τη ζωῇ και τις συνήθειες του προσώπου στο όποιο απευθύνεται για να κρίνῃ πῶς πρέπει να ένεργῇ.

Η γραφομηχανή έχει επικρατήσει στις τυπικές και στις δημόσιες και έμπορικῆς σχέσεις και κάνει μεγάλες προσπάθειες για να εἰσχωρήσῃ στην κοινωνικῇ ζωῇ. Όστόσο οι περισσότερες δημοφιλείς προσωπικότητες εξακολουθοῦν να γράφουν με τό χέρι τις εύχαριστίες τους για γαμήλια δῶρα, για συγχαρητήρια και άλλα εύχητήρια σημειώματα και γράμματα.

Όταν πάρετε μιά πρόσκληση για γεῦμα, δεξίωση κτλ. πρέπει ν' άπαντήσετε ιδιόχειρα, εκτός αν ή πρόσκληση πού πήρατε ήταν γραμμένη με τη γραφομηχανή. Άπαράβατος κανόνας σχετικά με τις προσκλήσεις είναι ότι ή άπάντηση πρέπει να γράφεται με τη διάθεση, τον τρόπο και τη γενική μορφή της προσκλήσεως.

— Είσαι, και πρέπει να είσαι ή μόνη πού τό πιστεύει αυτό. Πρέπει να ξαναγίνῃς άξια αὔτης της έμπιστοσύνης.

— Σᾶς τό υπόσχομαι, θά έχω και πάλι και την δική σας έμπιστοσύνη;

— Ναί παιδί μου.

— Σᾶς εύχαριστώ πολύ. Πῆρα ένα καλό μάθημα.

Θ. Μ.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΖΩΗ

ΟΙ ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ ΚΑΙ Η ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ

Πάρα πολλές φορές, οι μέλλουσες μητέρες αφήνουν την έγκυμοσύνη τους στην τύχη, επειδή δεν γνωρίζουν μερικούς στοιχειώδεις κανόνες σχετικά με αυτήν: Δεν πηγαίνουν στον γιατρό παρά προς το τέλος της έγκυμοσύνης, ή και καθόλου, δεν εξετάζουν τα ούρα τους και τρώνε χωρίς πρόγραμμα, χωρίς διατολόγιο. Το πολύ, πολύ «παιρνουν βιταμίνες» σε χάπια, επειδή έχουν ακούσει άδριαστα πως οι βιταμίνες κάνουν καλό. Αυτό όμως δεν είναι αρκετό.

Θ' ασχοληθούμε ιδιαίτερα με τις βιταμίνες. Το πρώτο ερώτημα που μπαίνει είναι: Ποιές βιταμίνες χρειάζεται η έγκυος; Η απάντηση είναι απλή. Χρειάζεται όλες τις βιταμίνες. Μια ομάδα από Καναδούς επιστήμονες έκανε ένα πείραμα: έχωρισε πάνω από διακόσιες έγκυους σε δύο κατηγορίες. Στη μία κατηγορία, οι γιατροί έδωσαν τροφές πλούσιες σε βιταμίνες. Στην άλλη κατηγορία, επέτρεψαν στις γυναίκες να εξακολουθήσουν τη διαίτα τους όπως οι ίδιες ενόμιζαν έως τότε. Παρακολουθήσαν όλες αυτές τις γυναίκες και έκαναν την έξης ανακοίνωση: Οι παρατηρήσεις που έγιναν στη διάρκεια της έγκυμοσύνης, της λοχείας και του θηλασμού, απέδειξαν μια χτυπητή διαφορά. Οι αποβολές, οι πρόωροι τοκετοί και οι τοκετοί νεκρών παιδιών, ο αριθμός των μολύνσεων των μητέρων και η γενική τους κατάσταση, τόσο η ψυχική όσο και η φυσική, ήταν πολύ διαφορετικά στις μητέρες των δύο κατηγοριών. Όσες έπαιρναν έξτρα τροφή ήταν από κάθε άποψη πολύ καλύτερα.

Μια άλλη έρευνα που έγινε στην 'Αγγλία απέδειξε πως οι μητέρες που δεν τρέφονται καλά παρουσιάζουν θνησιμότητα τέσσερες φορές μεγαλύτερη από τις γυναίκες που τρέφονται όπως πρέπει. 'Απ' όλα αυτά δεν πρέπει να βγάλουμε το συμπέρασμα ότι οι βιταμίνες λύουν το πρόβλημα της μητρικής θνησιμότητας. Είναι όμως ολοφάνερο ότι παίζουν ένα ξεκάθαρα προστατευτικό ρόλο στην έγκυμοσύνη.

Ας δοθεί τώρα κάτι άλλο. 'Εκτός από το ότι διατηρούν γενικά την υγεία, έχουν οι βιταμίνες καμμιάν ειδική αποστολή στην έγκυμοσύνη;

Και πάλι η απάντηση είναι: Μάλιστα! Οι βιταμίνες Α και Δ είναι απαραίτητες για την κατάλληλη λειτουργία των δοντιών και των ούλων. 'Η βιταμίνη Α μπορεί επίσης να αυξήσει την αντίσταση των βλεννογόνων στη μόλυνση.

Η βιταμίνη Β, (θιαμίνη) είναι εξαιρετικά αποτελεσματική στη θεραπεία της νευρικής ανωμαλίας που είναι γνωστή ως πολυνευρίτις της έγκυμοσύνης. 'Επί πλέον πολλές από τις μικρότερες αλλά ένοχλητικές δυσφορίες της έγκυμοσύνης ανακουφίζονται αποτελεσματικά με δόσεις θιαμίνης. 'Ανάμεσα στα ένοχλητικά αυτά συμπτώματα είναι η υπερβολική κούραση, ή φαγούρα των χεριών και των ποδιών, οι κράμπες των μυών και οι άδριαστοι πόνοι. Οι έγκυμοινοσες που κάνουν διαίτα που τους παρέχει αρκετή βιταμίνη Β, παρουσιάζουν ολιγότερη τάση για ζάλες και έμετους.

Αν όμως παρατηρήσετε τέτοια συμπτώματα στην έγκυμοσύνη σας δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να ζητήσετε να τα θεραπεύσετε παίρνοντας θιαμίνη. Μπορεί να έχουν πολλές άλλες και πολύ πιο επικίνδυνες αιτίες. Πρέπει να δητε πρώτα το γιατρό σας.

Η βιταμίνη Γ, εκτός από το ότι διατηρεί γενικά την υγεία και προφυλάσσει τον οργανισμό από το σκορβούτο, χρειάζεται για να γίνονται κανονικά μερικές λειτουργίες στον οργανισμό της γυναίκας.

Εκτός από την σημασία, που έχει για την ανάπτυξη και τη διατήρηση καλών και κανονικών δοντιών, η βιταμίνη Δ είναι απαραίτητη για να γίνεται ο μεταβολισμός του άσβεστιού και του φωσφόρου, δύο στοιχείων που είναι απαραίτητα για να σχηματιστεί το έμβρυο ένα γερό και φυσιολογικό σκελετό.

Η σπουδαιότητα που έχει ένα γερό κρανίο για να προστατεύεται όσο μπορεί περισσότερο ο λεπτός εγκέφαλος του βρέφους την ώρα του τοκετού είναι φανερό. Χωρίς τη βιταμίνη Δ ένα τέτοιο κρανίο δεν μπορεί να αναπτυχθεί. Οι μητέρες που ζουν σε μέρη που τις βλέπει ο ήλιος και παίρνουν αρκετή βιταμίνη Δ κρατούν τα βρέφη τους δέκα περίπου μέρες περισσότερο. 'Ετσι το βρέφος έχει ακόμα μεγαλύτερες πιθανότητες να δυναμώσει και να αποκτήσει στερεώτερο σκελετό.

Η βιταμίνη Ε χρησιμοποιείται σε μεγάλη κλίμακα στη θεραπεία της αποβολής και πολλές μητέρες έκρατσαν τα παιδιά τους χωρίς να τ'ε χάσουν πρόωρα, χάρη σ' αυτή τη βιταμίνη. 'Η βιταμίνη Ε χρησιμοποιείται επίσης στη θεραπεία της τοξαιμίας.

Υπάρχει και μια άλλη βιταμίνη, η Κ, που δίδεται στη μητέρα λίγο πριν από τον τοκετό. Η βιταμίνη αυτή σώζει πολλά

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ ΜΑΣ ΦΙΛΟΥΣ

ΕΝΑ ΑΚΡΙΒΟ ΔΩΡΟ

Το μικρό αυτό διήγημα, που το χαρακτηρίζει τόση παιδική απλότητα και τόσο βάθος του φερού αίσθηματος, δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά στο 'Αμερικανικό περιοδικό «TRUE STORY» το 1945.

Είναι γραμμένο από την 'Αμερικανίδα Margaret E. Sangster κι έκαμε τόση εντύπωση στο 'Αμερικανικό κοινό που, κατά παράκληση χιλιάδων αναγνωστών αναδημοσιεύεται από τότε κάθε χρόνο.

Το δημοσιεύουμε, μεταφρασμένο από τον έκτακτο συνεργάτη μας κ. Ψαλίδα, ως πρωτοχρονιάτικη εύχη της «Οικογενειακής Ζωής» προς όλους τους μικρούς αναγνώστες της:

«Ο Δαρείος, ύπηρετούσε σ' ένα σταυ-

βρέφη από την «αίμορραγική ασθένεια των νεογεννητών». Στην ασθένεια αυτή το αίμα του βρέφους θρομβώνεται στον εγκέφαλο μέσα και δεν μπορεί να κυκλοφορήσει καλά κι' έτσι το μωρό πεθαίνει. Την βιταμίνη αυτή την δίνουν όταν συντρέχει λόγος και στις πρώτες ημέρες του τοκετού, για να μεταδοθεί στο βρέφος με το γάλα της μητέρας.

Σύμφωνα με τα πορίσματα του 'Εθνικού Συμβουλίου 'Ερεύνες της 'Αμερικής, η έγκυος χρειάζεται στο δεύτερο ήμισυ της έγκυμοσύνης κάθε ημέρα τις έξης βιταμίνες:

A 6.000 διεθνείς μονάδες
B1 1.8 χιλιοστόγραμμα
B2 2.5 »
Νιασίνη (Νικοτινικό οξύ) 18,0 χιλιοστόγρ.
Γ 100 χιλιοστόγραμμα
Δ 400 - 800 διεθνείς μονάδες
Στη διάρκεια του θηλασμού:
A 8.000 διεθνείς μονάδες
B1 2.3 χιλιοστόγραμμα
B2 3.0 »
Νιασίνη 23.0 »
Γ 150 »
Δ 400 - 800 διεθνείς μονάδες

Το ποσόν της βιταμίνης Ε δεν έχει προσδιορισθεί.

CHARLES LOBECK, Ιατρός

λο. Κρυβόταν απ' τον κόσμο, γιατί ήταν καμπούρης κι η άσχημία του ήταν τόση που όσοι τον συναντούσαν γύριζαν το πρόσωπο για να μην τον βλέπουν.

Για το λόγο αυτό, κείνη τη νύχτα, κρύφτηκε σε μια γωνιά του σταύλου, και με τον κουρελο-μανδύα του τύλιξε σφιχτότερα το καμπούρισμένο του κορμί.

Μα η γυναίκα που προχωρούσε καβάλα πάνω στο υπομονετικό μικρό γαϊδουράκι, τον είδε και στοργικά, που ο Δαρείος στο φωτεινό εκείνο χαμόγελο νόμισε πως ένα δυνατό φως έλαμψε μέσα στο σκοτάδι.

Ο άντρας που οδηγούσε το γαϊδουράκι μίλησε στο Δαρείο, με φωνή κάπως ταραγμένη.

— Η Μαρία, είναι άρρωστη, του είπε, και δεν υπάρχει μέρος γι' αυτήν στο πανδοχείο.

Και ο Δαρείος απάντησε άμέσως «Μπορώ να της ετοιμάσω ένα κρεβάτι από σανό μέσα στον σταύλο. Ή πάνω στο σανό θα απλώσω τον μαντύα μου, για να της είναι πιο αναπαυτικό».

Της γυναίκας το χαμόγελο εξακολουθούσε να είναι φωτεινό.

— Το παληκάρι είναι πολύ ευγενικό, Ίωσήφ, είπε.

— Πώς σε λένε;

Και όταν ο Δαρείος της είπε το όνομά του εκείνη ξανά είπε:

— Θα κρυώσης χωρίς τον μαντύα σου Δαρείε.

— Όχι κυρία μου, της απάντησε ο Δαρείος άμέσως. Θα χαρώ πολύ εάν τον χρησιμοποιήσετε τον μαντύα μου. Και η γυναίκα του είπε. «Ευχαριστώ Δαρείε».

Έτσι ο Δαρείος ετοίμασε το κρεβάτι από χόρτο ξερό, που είχε το άρωμα από το τελευταίο καλοκαιρινό τριφύλλι, και απλώσε επάνω τον κουρελο-μαντύα του.

«Αν και κρύωνε πολύ εκείνη τη νύχτα λησμονούσε ολότελα το ψύχος που συνέχαια παράδερνε το παραμορφωμένο του κορμί, γιατί έκαμε κάτι καλό για την Μαρία, για το μοναδικό πρόσωπο που του χαμογέλασε στη ζωή του.

Όταν ο Ίωσήφ τον παρεκάλεσε «Αφησέ μας μόνους για λίγο Δαρείε», με μεγάλο σεβασμό βγήκε έξω από την πόρτα του σταύλου. Και όπως κάθονταν εκεί τρέποντας από το κρύο έφθανε σιγά σιγά μεσάνυχτα, όταν άρχισαν ν' ακούγονται από μακριά άγγελικές ψαλμωδίες, και ένα πελώριο φωτεινό άστρο έλαμπε στον Ουρανό. Ο Δαρείος κατάλαβε πως κάποιο θαύμα θα γινόταν, και όταν ο Ίωσήφ τον κάλεσε να ξαναπάει μέσα στο σταύλο, του είπε.

«Ένα παιδί, μās γεννήθηκε, Δαρείε, και τώρα κοιμάται μέσα στη φάτνη».

«Πήρα τον μαντύα σου και τον άπλωσα άπάνω στον σανό που του έκαμα κρεββατάκι».

Ο κουρελο-μαντύας!

Σ' όλο το διάστημα εκείνες τις ώρες ο Δαρείος αισθάνονταν μεγάλη χαρά και περηφάνεια που έδωσε τον μαντύα του για τη Μαρία και το βρέφος της. Όταν οι ποιμένες ήλθαν από τους γύρω λόφους να προσκυνήσουν στη φάτνη, προσκύνησε κι αυτός μαζί τους.

Και όταν, τέλος, ο ξενοδόχος έστειλε μαλακές κουβέρτες για να σκεπασθούν οι φωτοστεφανωμένοι πελάτες του, ο Δαρείος πλησίασε πιο κοντά στη Μαρία και την άκουσε να λέει με στεναγμό. «Το βρέφος μου είναι πολύ μικρό για να βαστάξει το βάρος μιας τέτοιας λατρείας στους ώμους του. Αλλά, ξέσπασε η φωνή της —, θα βαστάξει μεγαλύτερα βάρη προτού νά φθάσει στο τέρας του ταξιδιού του».

Ο Δαρείος της ψιθύρισε. «Το χαμόγελό σου τώρα, Κυρία μου, είναι καμωμένο από δάκρυα».

Και η Μαρία του είπε με τουφερότητα: «Πολλά χαμόγελα είναι από δάκρυα, ακριβό μου παιδί».

Και ο Δαρείος με λυγμό άπάντησε.

«Κανείς ποτέ δεν με είπε ακριβό μου παιδί. Είναι τόσο η άσχημία μου».

Η Μαρία του άπάντησε. «Δεν είσαι άσχημος, Δαρείε, γιατί είσαι ευγενικός... Και τώρα μπορείς να πάρης πίσω τον μαντύα σου. Ο Δαρείος είπε ταπεινά. «Θά επιθυμούσα να είχα κάτι που να μπορούσα να το δωρήσω σε σās και στο παιδί σας για να το διατηρήσετε».

— Κάθε πράξη καλωσύνης που γίνεται σε ώρα ανάγκης είναι ένα δώρο που διατηρείται για πάντα, του άπάντησε η Μαρία.

Και με φωνή που μόλις ακούγονταν «Νυστάζεις, είναι πολύ μεγάλη η νύχτα... Τύλιξε καλά το κορμί σου με τον μαντύα σου Δαρείε και ν' αναπαυθής λίγο.

Ο Δαρείος όμως βγήκε έξω στην περίεργη λευκή νύχτα. Δεν ήταν διόλου κουρασμένος και ποτέ άλλοτε δεν ήταν τόσο καλά, χωρίς πόνο. Η καρδιά του ήταν έλαφρυνά και εκκέπτονταν για την Μαρία και το βρέφος της, όταν ειρηνικά αναπαύονταν εις το σταύλο.

Τα γεμάτα καλωσύνη μάτια της δεν έδωκαν προσοχή καθόλου στο παραμορφωμένο σώμα του! Τόν είπε: «Ακριβό μου παιδί!»

Καθώς στεκόταν στο προαύλιο του σταύλου, μιá μικρή υπηρέτρια βγήκε απ' το πανδοχείο — σταμάτησε λίγο — και τόν κύτταξε.

— Δαρείε; ρώτησε με τρεμουλιασμένη φωνή, τί έγινε; Το κορμί σου δεν είναι πια καμπουριασμένο; Αυτό είναι άλλο θαύμα, σάν και το άστρο.

Όπωςδήποτε ο Δαρείος δεν παραξενεύτηκε. Έστέκονταν με την ίδια και ψηλή κορμοστασιά.

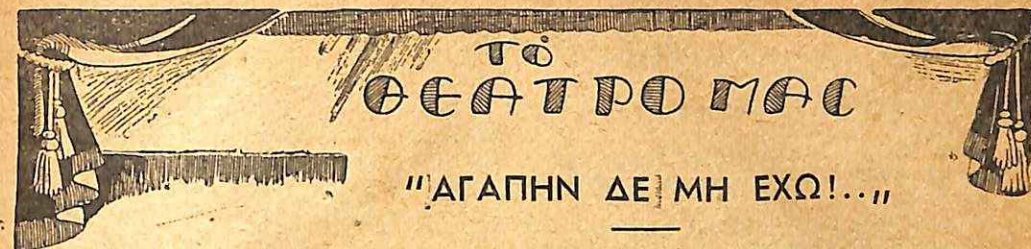
Και είπε με σιγανή φωνή.

— Ναι είναι αυτό άλλο θαύμα, και δεν το κατάλαβα πως έγινε. Το μόνο που κατάλαβα ήταν που ήμουν ζεστός και αισθανόμουν μιá περίεργη αγαλλίαση ευτυχίας.

Ο Δαρείος νόμισε πως μόνον τον κουρελο-μαντύα του είχε να προσφέρει.

Όμως έδωσε και το καλύτερο απ' όλα: την καλωσύνη.

Από τότε κάθε πράξη καλωσύνης είναι ένα αιώνας διαρκείας δώρο, εύλογια θεϊκή και για κείνον που το παίρνει μάλιστα περισσότερο για κείνον που το δίνει.

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

ΑΙΜΙΛΙΑ, πεθερά της

ΚΥΡΑ ΔΕΣΠΟΙΝΙΩ, γειτόνισσα

[Η Σκηνή στο σπίτι της Μαργαρίτας. Η Μαργαρίτα διαβάει με προσοχή ένα βιβλίο. Μπαίνει μέσα η πεθερά της, η κ. Αιμιλία].

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Αιμιλία, Μαργαρίτα

Αιμιλία. Έδω είσαι, Μαργαρίτα; **Μαργαρίτα.** Θέλετε, τίποτα, μητέρα; **Αιμιλ.** Μμ... Έ! Δεν πειράζει... Αφού διαβάζεις.

Μαργ. Μά... Αν θέλετε τίποτα πείτε το...

Αιμ. Άλλη φορά... Έμείς βλέπεις δεν χάναμε τις ώρες μας στο διάβασμα σάν είχαμε φαμελιά στο κεφάλι. Τώρα, άλλαξαν οι καιροί...

Μαργ. (κλείνοντας το βιβλίο). Μά δέ σās καταλαβαίνω, μητέρα. Έχω τελειώσει όλες μου τις δουλειές. Προτιμώ την ώρα που αναπαύομαι να διαβάζω ένα καλό βιβλίο.

Αιμ. Και τί μπορεί κανείς να βγάλει από το βιβλίο; Τά ξέρω δά τα μυθιστορήματα που ξεμυαλίζουν όλες τις κοπέλλες. Αυτά μās φέρανε σε τέτοιο χάλι. Στόν καιρό μου οι κοπέλλες πλέκανε, κεντούσανε...

Μαργ. Μητέρα μου, μη στενοχωριόμαστε έτσι. Κι' έμείς πλέκομε και κεντούμε. Μερικές κοπέλλες μάλιστα φτιάχνουν άριστουργήματα. Όσο για τα μυθιστορήματα... Δέ λέω. Υπάρχουνε πραγματικά

πολλά που βλάπτουνε. Τό ξέρω... Μά όταν κανένας είναι σίγουρος για το βιβλίο που διαβάει, ωφελείται, δέ ζημιώνεται... Αν δεν υπήρχαν βιβλία δέ θά είχε προχωρήσει και ο πολιτισμός...

Αιμ. Μμ! Ωραίος πολιτισμός. Στόν καιρό μου...

Μαργ. (χάνοντας λίγο την υπομονή της). Με συγχωρείτε... Στόν καιρό σας ήταν όλα διαφορετικά, καλά, άγια, φρόνιμα, έξαιρετα, αξιοπρεπή, αξιοθαύμαστα, μυαλωμένα, προσεκτικά, μετρημένα... Ίσως όταν θά φθάσω κι' έγώ στην ηλικία σας να λέω έτσι στα παιδιά μου ή... στη νύφη μου.

Αιμ. Μαργαρίτα!...

Μαργ. Έχετε δικιο. Με συγχωρείτε... Αλλά θά σās αφήσω γιατί έχω κάποια δουλειά μιá στιγμή.

Αιμ. Βέβαια, θύμωσες γιατί σου χάλασα το διάβασμα.

Μαργ. Διάβαζα τό Εύαγγέλιο, μητέρα!

Αιμ. Α!...

(Η Μαργαρίτα αφήνει τό βιβλίο που κρατά και φεύγει).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Αιμιλία μόνη

Αιμ. Α! Άκούς εκεί! Διάβαζε, λέει τό Εύαγγέλιο! Κι' έγώ, θαρρεί, πως θά την πιστέψω! Τί σοφ είναι σήμερα οι γυναίκες! Όλο πονηριά. Άκούς εκεί; Εύαγγέλιο! Άκούς εκεί Εύαγγέλιο! (Πηγαίνει κοντά στον καναπέ και παίρνει τό βιβλίο στα χέρια). Μά λές να είναι αληθινά Εύαγγέ-

λιο; Τό Εύαγγέλιο τό διαβάζουν στην εκκλησία. Τό Εύαγγέλιο λέει τά λόγια του Χριστού. Όχι. Δεν μπορεί αυτό τό παλιό βιβλίο να είν' Εύαγγέλιο. Νά! Βλέπεις; Δεν έχει απόξω ούτε σταυρό, παρ' μονάχα ένα σέκο πανί. Μά αν είναι;

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Αιμιλία, κυρά Δεσποινιώ

Δεσποινά. (μπαίνοντας). Καλησπέρα, Αιμιλία μου. Τί γίνεσαι;

Αιμ. Καλώς την κυρά Δεσποινιώ. Έλα. Κάθισε. Καιρό έχεις να μās έρθης.

Δεσπ. (κάθεται). Έ... βλέπεις... οι

δουλειές...

Αιμ. (κάθεται κοντά της). Μιá χαρά είσαι κυρά Δεσποινιώ.

Δεσπ. Έ, δόξα τω Θεώ, καλά είμαι.

και τα παιδιά μου το ίδιο. Είμαι πολύ ευχαριστημένη.

Αίμ. Έτσι, είναι, σά δέν έχεις νυφάδες! Η νύφη κόρη δέ γίνεται, κυρά Δεσποινιά μου, δέ γίνεται...

Δέσπ. Πώς; Για την κυρία Μαργαρίτα το λές αυτό, Αιμιλία μου; "Α! Δέν έχεις δικιο, Αυτή είναι τόσο καλή. Είναι άνθρωπος του Θεού. Και τί προκομένη. Και τί χρυσοχέρα! Η κόρη μου έχει νά τή κάνει πώς πηγαίνουν όλες της οι δουλειές σάν τὸ ρωλόι. Σ' όλα τὰ καλὰ ἔργα εἶναι πρώτη...

Αίμ. Πολύ μου τήν παινεύεις.

Δέσπ. Μπά, τί νά τήν παινέσω. Παινέματα δέ χρειάζεται ἡ κυρία Μαργαρίτα. Πρέπει νά εἶσαι ευχαριστημένη πού σοῦ χάρισε ὁ Θεός μιὰ τέτοια κόρη τώρα στὰ γεράματα. "Αν εἶχε παντρευτεῖ καὶ μένα ὁ Μήτσος μου, δέ θά κουραζόμουνά τόσο ὅπως τώρα...

Αίμ. Ὁ καθένas ξέρεῖ τὰ δικά του, Δεσποινιά μου. Ἀλήθεια! Ἐσὺ ξέρεις γράμματα, ἔ;

Δέσπ. Μι!... Κουτσά, στραβά τὰ κατὰφέρνω νά διαβάζω.

Αίμ. (σηκώνεται καὶ φέρνει τὸ βιβλίο). Κάνε μου τὴ χάρη νά μοῦ διαβάσης λιγάκι ἀπὸ τοῦτο δῶ τὸ βιβλίο... Νά ἀπὸ τὸ μέρος πού ἔχει τὸ κορδελάκι.

Δέσπ. (πιάνει τὸ βιβλίο καὶ τὸ ἀνοίγει. Σταυροκοπιέται). Δοξασμένο τὸνομά σου Θεέ μου! Εὐαγγέλιο εἶναι! Στάσου νά βρῶ τὸ μέρος πού μοῦ λές.

Αίμ. (σιγανά). Εὐαγγέλιο! Εὐαγγέλιο! Δέν εἶναι μυθιστόρημα! Πῶ, Πῶ! Κρίμα πού τὸ παθα!

Δέσπ. (χωρὶς ν' ἀκούση). Νά, ἐδῶ, εἶναι σημαδεμένο μὲ κόκκινη μολυβιά. «Ἐάν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δέ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἢ ἥχων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον».

Αίμ. (φέρνει τὰ χέρια στὸ πρόσωπο καὶ ξεσπᾷ σὲ λυγμούς). Συχώρεσέ με, θέ μου, γιὰ τὸ κρίμα μου!

Δέσπ. (ἀνήσυχη, ἀφήνει μὲ σεβασμὸ τὸ Εὐαγγέλιο στὸ τραπέζι καὶ τὴν πλησιάζει). Αἰμιλία! Τί ἔπαθες! Τί σοῦ συμβαίνει.

Αίμ. Ἡ Μαρ... Ἡ Μαργαρί... τὰ διὰ... διάβαζε τὸ Εὐαγγέλιο καὶ ἐγὼ τὴ σήκωσα... τὴ μάλλωσα... τῆς εἶπα πὼς διαβάζει μυθιστόρημα... Πῶ... πῶ...

Δέσπ. Κι' ὕστερα λές πὼς ἡ νύφη δέ γίνεται κόρη...

Αίμ. "Αχ! Τώρα τὸ καταλαβαίνω... Ὁ Θεός νά με συχωρέση. (Φωνάζει). Μαργαρίτα!... Μαργαρίτα!...

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Αἰμιλία, κυρά Δεσποινιά, Μαργαρίτα

Μαργ. (μπαίνοντας ἀνήσυχη). Τί πάθατε, μητέρα;

Αίμ. (ἀγκαλιζόντάς τὴν μὲ δάκρυα). Μαρ-

γαρίτα, ... Κορούλα μου!... Συχώρεσέ με. Νά διαβάξης ὅσο θέλεις πιά.

[Ἡ Δεσποινιά σταυροκοπιέται].

Α Ὑ λ α ί α

ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΕΣ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

1. Τὸ μοῖρασμα τῶν ἀλόγων

"Ενας πατέρας πέθανε καὶ μὲ τὴ διαθήκη του ὥρισε τὰ τρία του παιδιά νά μοιραστούν τὰ ἀλογά του, ὥστε ὁ πρῶτος νὰ πάρῃ τὰ μισά, ὁ δεύτερος τὸ ἓνα τρίτο καὶ ὁ τρίτος τὸ ἓνα ἔννατο. Μετροῦν τὰ ἀλογα καὶ βρίσκουν ὅτι εἶναι 17. Πὼς θὰ τὰ μοιράσουν καὶ πόσα θὰ πάρῃ ὁ καθένas;

2. Τὸ μοῖρασμα τοῦ πατέρα

"Ενας πατέρας θέλει νά μοιράσῃ

στὰ τρία του παιδιά 360 δραχμὲς ἔτσι πού στὸ δεύτερο παιδί νὰ δώσῃ τριπλάσια ἀπὸ τὸ πρῶτο, καὶ τὸ τρίτο νὰ πάρῃ τὰ μισά ἀπὸ ὅσα θὰ λάβῃ τὸ πρῶτο καὶ τὸ δεύτερο μαζί. Πόσα θὰ δώσῃ στὸ καθένα;

3. Ξέρετε μαθηματικά;

Μπορεῖτε νά γράψετε τέσσερις φορές τὸν ἀριθμὸ 9 καὶ ὁ ἀριθμὸς πού θὰ βρῆτε νά εἶναι ἴσος μὲ τὸν ἀριθμὸ του;

Οἱ λύσεις στὴ σελίδα 4621

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΝΤΙΝΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ: «Εποχή τῶν ἰσχνῶν ἀγελάδων», ποιήματα. — Ὑπάρχει ἓνα θρησκευτικὸ ρίγος, ἰδιόρρυθμο πάντως κι' ἀκαταστάλαχτο ἀκόμα, στὰ ποιήματα τοῦ κ. Ντίνου Χριστιανοπούλου «Εποχή τῶν ἰσχνῶν ἀγελάδων». Κι' αὐτὰ τὰ πρόσωπα πού προβάλλουν μέσ' ἀπ' τοὺς στίχους του, κι' ὁ ἐκφραστικὸς τρόπος τῆς ποιητικῆς του, προδίδουν πὼς ὁ κ. Χριστιανόπουλος δονεῖται ἀπὸ τὴν ἀνάγκη νά μιλήσῃ γιὰ τὴν πίστη του.

Φυσικὰ ὁ νέος ποιητὴς οὔτε ἐξηγεῖται νόμιμα οὔτε συνθέτει μορφές θεωρητικές. Ἀπλᾶ μόνο δίνει σὲ τόνους, δξύτερους ἴσως ἀπὸ ὅσο θάπρεπε, μερικές «στάσεις» τῆς χριστιανικῆς πορείας, μὲ τὴν προσπάθεια ν' ἀνανεώσῃ τὰ κοινὰ πρότυπα πού ἔχει ἀπὸ τὴν παράδοση. Σ' αὐτὴ τὴν προσπάθειά του καταχωρεῖται κι' ἡ ἀπρόοπτη παρεμβολὴ καθαρευουσιάνικων ἰδιωμάτων πού εἰσφέρουν στὰ ποιήματα τὸ ἐκκλησιαστικὸ χρῶμα.

Ἡ «Σειρὰ δευτέρη» βέβαια τῆς λιγοσέλιδης αὐτῆς πλακέτας, ἀν' ἐξαιρετῇ τὸ ἐπιτόλαιο σατυρικὸ πνεῦμα πού ἔχει εἰσδύσει ἐδῶ κι' ἐκεῖ, μένει χωρὶς δικαιολογία προβολῆς. Μποροῦσε ὁ κ. Χριστιανόπουλος νά εὐρύνη περισσότερο τὸ πρῶτο μέρος — ἀποφεύγοντας βέβαια τὸ ἀπροσδόκητο «σοῦιγκ» κάτω ἀπὸ τὴ μορφή τοῦ Δημᾶ «Παῦλὸς δεσμῶν ἐν Ρώμῃ χαίρειν»...

ΠΕΤΡΟΥ ΟΛΥΜΠΙΟΥ: «Σφυρήλατη σιγή», ποιήματα. — Ποιητικὴ σύνθεση «σὲ συμφωνικὸ διάγραμμα», ἐπεξηγεῖ τὴ «Σφυρήλατη σιγή» τοῦ ὁ κ. Πέτρος Ὁλύμπιος. Γιὰ μένα εἶναι μιὰ σύγχρονη ἀνθρώπινη πάλη ἀνάμεσα στὴ ζωὴ καὶ στὸ θάνατο, πάλη πού τὴν βαραίνουν τὰ πῶς δύσκολα κι' ἀνεξήγητα προβλήματα. Κι' ὁ κ. Ὁλύμπιος, μὲ τὸ κύρος μιᾶς ἀξιόλογης πείρας, στέκει μπροστὰ σ' αὐτὰ τὰ φαινόμενα καὶ μοχθεῖ νά τὰ συνδέσῃ ἐννοιολογικά καὶ ἠθικά.

Ὁ κ. Ὁλύμπιος εἶναι, πρὶν ἀπ' ὅλα, ποιητὴς. Ὁ λόγος ἔχει μεστώσει καλλιτεχνικά, ὅσο κι' ἀν τὸν βαραίνει ἐδῶ κι' ἐκεῖ ὁ φόρτος τοῦ ἐπιθέτου, καὶ προπαντὸς ἔχει τελειωθεῖ μουσικά. Κι' ὁ τόνος του ὁμνωδιακὸς μάλλον — ἀν' ὅχι ρητορικός — ἐξακοντίζεται σὰ μιὰ πυρακτωμένη λάβα πού προσπαθεῖ νά κυριαρχήσῃ μὲ τὴν ἔφεση τῆς «ἀξίας ζωῆς». Αὐτὴ μάλιστα ἡ ἐξακόντιση ἀποτελεῖ τὸ πλεονέκτημα τῶν φραστικῶν ἐκπλήξεων καὶ τῶν εἰ-

κόνων πού ἡ μιὰ ξεπερνᾷ τὴν ἄλλη σὲ ἔνταση.

"Ενα μέρος ἀπ' τὸν ἑαυτὸ μας εἶναι ἡ «Σφυρήλατη σιγή». Ὁ κ. Ὁλύμπιος δίνει σὲ τρεῖς στίχους τὸ νόημά μας:

Ποῦ ὁδοιπορῶ;

Ποιᾷς ἀπεραντωσύνης γυρεύω νά τρυγήσω τὸν ἀνθὸ μὲ πληγωμένα χέρια;

(«ΗΜΙΤΟΝΙΟ»)

Τὰ περισσότερα ποιήματα τῆς συλλογῆς συνθέτουν χρονικὰ τοῦ παραγμένου καιροῦ μας καὶ τῆς προσπάθειας γιὰ τὴν ἐρμηνεία καὶ τὴν τοποθέτηση τῶν ἀξιών. Κάτου ἀπὸ κάθε στίχο ὑποπεύεσαι μιὰ ἀνήσυχη ψυχὴ πού πάσχει κι' αγωνίζεται νά λυτρωθῇ. Ὁ ποιητὴς μεταφέρει αὐτὸ τὸ πάθος μὲ ὕφος βαρύγδουπο κάπως, μὰ ἐντυπωσιακό. Ἴσως αὐτὸ νά ταίριαζε πῶς πολὺ στὸ εἶδος τοῦ ἐσωτερικοῦ του λόγου.

ΤΑΚΗΣ ΔΟΞΑΣ

ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Οἱ λύσεις τῶν προβλημάτων πού δημοσιεύουμε στὴν προηγούμενη σελίδα εἶναι οἱ ἑξῆς:

1. Τὰ παιδιά φωνάζουν ἓνα γείτονα πού φέρνει μαζί καὶ τὰ ἀλογά του. Τὸ προσθέτουν στὰ 17 καὶ γίνονται 18. Παίρνει τὰ μισὰ ὁ πρῶτος δηλ. 9. Ὁ δεύτερος τὸ ἓνα τρίτο, δηλ. 6 (18:3) καὶ ὁ τρίτος τὸ ἓνα ἔννατο, δηλ. 2 (18:9) Μοιράστηκαν ἔτσι τὰ 17 ἀλογα, $9 + 6 + 2 = 17$ καὶ ὁ γείτονας πήρε πάλι πίσω τὸ ἀλογό του.

2. Στὸ πρῶτο παιδί θὰ δώσῃ 60 δραχμὲς, στὸ δεύτερο 180 καὶ στὸ τρίτο 120.

3. Ὁ ἀριθμὸς μὲ τὰ τέσσερα ἐννέα εἶναι $99 + \frac{9}{9}$ γιατί τὸ κλάσμα $\frac{9}{9}$ εἶναι ἴσο μὲ τὸ 1. Λοιπὸν $99 + 1 = 100$.

ΒΟΗΘΑΤΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ

Το σχολείο δεν είναι αρκετό για την καλή μόρφωση των παιδιών μας. Αυτό είναι μια πραγματικότητα, που πρέπει να την αντιμετωπίσουμε, όπως μπορούμε. Τα παιδιά είναι πάρα πολλά και οι δάσκαλοι πάρα πολύ λίγοι. Συστηματική παρακολούθηση και έλεγχος της ιδιαιτέρως περιπτώσεως κάθε μαθητού είναι αδύνατη. Και όμως το κάθε παιδί αποτελεί ένα ιδιαίτερο, άτομικό πρόβλημα κι έχει ανάγκη από την ξεχωριστή προσοπική φροντίδα κάποιου που να τον βοηθήσει να εκπληρώσει με απόδοση τα σχολικά του καθήκοντα: να μελετήσει τα μαθήματά του και να γράψει τα γραπτά του.

Φυσικά δεν είναι εύκολο αυτό για όλους τους γονείς, ακόμα και για εκείνους που έχουν βγάλει δημοτικό ή και γυμνάσιο. Πολλοί έχουν ξεχάσει τα περισσότερα. Μα όταν υπάρχει υπομονή, οι γνώσεις έχουν μικρότερη σημασία. Γιατί το κυριώτερο είναι να βοηθήσουμε το παιδί να αποκτήσει ορισμένες καλές συνήθειες, επαγρυπνώντας για την καθημερινή επανάληψή τους. Για να το επιτύχουμε αυτό φτάνει να διαθέτουμε μερικές στιγμές κάθε τόσο.

Οι βασικές ιδιότητες που πρέπει να αποκτήσει το παιδί είναι: η τάξη, το ευάγαγνο γράψιμο, η μνήμη. Μερικοί τις περιφρονούν σήμερα με το δικαιολογητικό ότι δεν αναπτύσσονται, δεν πλουτίζουν την προσωπικότητα, αλλά αυτό δεν είναι σωστό. Αντίθετα πρέπει να τις καλλιεργήσουμε συστηματικά, να τις τελειοποιήσουμε, γιατί χωρίς αυτές οι μεγάλοι δεν αξίζουν τίποτα και το παιδί δεν μπορεί να δουλέψει ξακουράστα και αποδοτικά.

Ας συνηθίσουμε τα παιδιά να γράφουν καθαρά και στα πρόχειρά τους. Μερικά πρόχειρα είναι αδιάβαστα, σωστά οργανοσκαλίσματα που δεν βγάζουν τί-

ποτα όπως και να τα γυρίσεις. Το βιαστικό γράψιμο στα πρόχειρα κοστίζει και χρόνο για την... αποκρυπτογραφησή τους και οδηγεί σε λάθη.

Πρέπει να συνηθίσουμε το παιδί στο καθαρό γράψιμο, να αγαπά την τελειότητα. Έτσι δεν μαθαίνει να είναι μόνο καθαρογράφος αλλά και ορθογράφος: δυο προσόντα με τεράστια σημασία για πολλά επαγγέλματα. Το καθαρό γράψιμο δεν είναι μονάχα μια εγγύεια οφειλόμενη στους εκείνους που θα μας διαβάσουν. Είναι και μια άσκηση στην υπομονή, την προσοχή, τον αυτοέλεγχο.

Υστερα πρέπει να μάθουμε το παιδί να διαβάσει δυνατά, κάθε μέρα μερικές γραμμές. Να σημειώνουμε τα λάθη, να εξακριβώνουμε τη σωστή και άμεση κατανόηση του κειμένου. Γιατί; Γιατί πολλοί μαθητές καταλαβαίνουν καλά μόνον ότι ακούνε κι ότι προφέρουν. Κι' ακόμα γιατί το άσπαστο, προσεκτικό διάβασμα πλουτίζει τις ιδέες, βελτιώνει την ορθογραφία. Όλα τα καθυστερημένα παιδιά είναι παιδιά που κακοδιαβάζουν, που μπερδεύονται στις κάπως σπάνιες λέξεις και δεν ξεύρουν τη σωστή στίξη ενός κειμένου. Η μνήμη πρέπει να καλλιεργηθεί κι ως λένε μερικοί, τι θέλουν. Η αποστήθιση των αριθμητικών πινάκων, της κλίσεως των ονομάτων, των μαθημάτων είναι χρησιμότητα. Μερικές γνώσεις πρέπει να καταντήσουν αυτόματες.

Η ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ

Μερικά παιδιά μπερδεύονται στις αριθμητικές πράξεις. Πρέπει να τα μάθουμε να λογαριάζουν υψηλόφωνα. Τότε είναι δυσκολότερο να ξεχάσουν ένα γινόμενο κ.τ.λ. Δημιουργείται ένας προφορικός συνειρμός, που διευκολύνει και προκαλεί τον συνειρμό της σκέψης.

ΤΑ ΓΛΥΚΑ ΤΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑΣ

ΒΑΣΙΛΟΠΗΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Με μαγιά. Υλικά: 1 δοκ. αλεύρι, 75 δοκ. βούτυρο, 1/2 δοκ. γάλα, 6-7 αυγά, 100 δοκ. μαγιά, 2 κουταλάκια κανελλογαρύφαλλα ή ό,τι άλλο άρωμα προτιμάτε.

Εκτέλεση: Βάζουμε από νωρίς, το πρωί τη μαγιά μέσα σε μια πήλινη λεκάνη και τη λυώνουμε με λίγο χλιαρό γάλα και μια πρέζα αλάτι. Όταν λυώση όλως διόλου, προσθέτουμε λίγο αλεύρι ώσπου να γίνει μία μαλακή ζύμη. Τη σκεπάζουμε και την αφήνουμε να ανέβει. Στο μεταξύ κοσκινίζουμε και το υπόλοιπο αλεύρι μέσα στη λεκάνη όπου ζυμώνουμε και ανακατεύουμε μέσα τα μυρωδικά. Ο-

ταν ανέβη η μαγιά κάνουμε ένα λάκκο καταμεσής στο αλεύρι, ρίχνουμε μέσα τη μαγιά την αραιώνουμε με το υπόλοιπο χλιαρό γάλα προσθέτουμε το βούτυρο λωμένο, τα αυγά χτυπημένα τόσο όσο χρειάζεται για να ενωθούν και τη ζάχαρη και αρχίζουμε να τὰ ζυμώνουμε, ώσπου να γίνει μια ωραία, μαλακή ζύμη.

Αν η ζύμη μας γίνει πολύ σφιχτή ή πολύ αραιά, (ανάλογα με την ποιότητα του αλευριού) την κάνουμε σφιχτότερη προσθέτοντας αλεύρι ή την αραιώνουμε με νερό ή με γάλα.

Αφού τη ζυμώνουμε καλά, αλείφουμε

Ας βοηθάμε το παιδί να συλλαμβάνει σωστά, να κατανοήσει τα προβλήματα. Πριν να καταπιастή με το γράψιμο και τη λύση τους, ας εξακριβώσουμε με τη βοήθειά μας τι ξέρει και τι δεν ξέρει. Τι του λείπει και τι του χρειάζεται για τη σωστή λύση. Αλλά μη δίνουμε στο παιδί ποτέ έτοιμες τις λύσεις. Ας του ανοίξουμε το δρόμο, αλλά να μη το οδηγούμε απ' το χέρι ως το τέρμα. Να ψάχνει μονάχο του, να βρεί την λύση. Αν έχει κάνει λάθος ας το σημειώνουμε κι' ας το αφήνουμε να βρει μετά αυτό τη σωστή λύση.

ΟΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Να μη λέμε ποτέ στο παιδί, τί και πώς να γράψει. Με τη συζήτηση ας το βοηθάμε να κινήσει το μυαλό του, τις ιδέες του κι' ας αφήνουμε μόνο του το παιδί να βγάλει τα συμπεράσματά του και να βρει τη σωστή διατύπωση. Κι' όταν η έκθεση γραφεί ας το σημειώνουμε τις ανακριβολογίες, τις ασυναξίες, τα λάθη και ας το αφήνουμε να δώσει πάλι αυτό τη λύση.

ΑΠΟΣΤΗΘΙΣΗ

Μερικά παιδιά αποστηθίζουν μηχανικά τις λέξεις, τις φράσεις, ολόκληρα κατεβατά χωρίς να καταλαβαίνουν τίποτα από το νόημα. Αλλά πάλι δεν μπορούν

να αποστηθίσουν ούτε μια γραμμή. Τι πρέπει να κάνουμε; Προβτα απ' όλα να βοηθήσουμε το παιδί να χωνέψει τις ιδέες, τη λογική τους σειρά, τον έσωτερικό τους εϊρμό. Κι' ύστερα να τὰ πη με το δικό του τρόπο.

Πρέπει να ασκούμε την ακουστική μνήμη του παιδιού (βάζοντάς το να μαθαίνει φωναχτά) και την οπτική (βάζοντάς το να βλέπει, να συγκρατήσει την εικόνα του γραπτού κειμένου).

Κι' όταν βλέπουμε ότι το παιδί είναι κουρασμένο το βράδυ, να μην επιμένουμε. Ας το αφήσουμε να πέσει να πλαγιάσει, να κοιμηθεί. Δεν θα πάθει τίποτα αν ξυπνήσει το πρωί μίαν ώρα νωρίτερα. Θα δουλέψει τότε πιο αποτελεσματικά.

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μερικά παιδιά κάθονται ώρες στο τραπέζι για να τελειώσουν μια δουλειά που κανονικά δεν πρέπει να κρατήσει περισσότερο από ώρα. Δεν συγκεντρώνονται. Αυτό δεν πρέπει να το επιτρέπουμε. Πρέπει να μάθει το παιδί ότι η εργασία του πρέπει να τελειώσει σε ορισμένη ώρα, γιατί αλλιώς θα του κλείσουμε το τραπέζι είτε τελειώσει τα γραπτά του είτε όχι.

τὸ ταψὶ μὲ βούτυρο, τὸ πασπαλίζουμε μὲ λίγο σιμιγδάλι καὶ βάζουμε μέσα τὴν πῆτα μας. Τὸ ἐπάνω τῆς μέρος τὸ ἀλείφουμε μὲ λυωμένο βούτυρο, σκεπάζομαι τὴν πῆτα μας μὲ ἓνα ἄλλο ταψί, ρίχνουμε ἀπὸ πάνω μιά διπλωμένη κουβέρτα καὶ ἀφήνομε τὴν πῆτα ν' ἀνέβῃ. Ὅταν φουσκώσει καλὰ, χτυποῦμε καλὰ ἓνα αὐγὸ μὲ μιά κουταλιά ζάχαρη καὶ τὴν ἀλείφουμε. Τὴν κουκίζουμε ἔπειτα μὲ μερικὰ σπασμένα ἀμύγδαλα καὶ τὴ φουρνίζουμε.

Βασιλόπιτα Συμμενέικη

Υλικά: 1)2 ὀκτῶ βούτυρο, 100 δρ. σουσαμόλαδο, 1)2 ὀκτῶ ζάχαρη, 1)2 ποτήρι νερὸ ἀλυσίβα, 1 κουταλάκι τοῦ γλυκοῦ σόδα, 1 ποτηράκι τοῦ κρασιοῦ κονιάκ, 5 αὐγά, 2 χαρτάκια βανίλια. Ὅσο ἀλεύρι σηκώσει.

Εκτέλεση: Κοσκινίζουμε πρῶτα τὸ ἀλεύρι καὶ τὸ ἀφήνομε σὲ ἓνα ταψί. Ἐπειτα λυώνουμε τὸ βούτυρο χωρὶς νὰ κάψῃ καὶ τὸ ρίχνουμε μέσα στὴ λεκάνη ποὺ ἔχομε γιὰ τὸ ζύμμα. Προσθέτομε στὸ βούτυρο τόσο σαμόλαδο καὶ ἀρχίζομε νὰ τὸ χτυπάμε, γυρίζοντάς το μὴν ὥρα σὰν τοὺς κουραμπιέδες γιὰ ν' ἀσπρίσῃ καλὰ. Προσθέτομε ἔπειτα τὴν ἀλυσίβα, τὴ ζάχαρη, τὴ βανίλια, καθὼς καὶ τὰ αὐγά. Αὐτὰ τὰ σπάζομε δλόκληρα σὲ ἓνα πιάτο, τὰ χτυποῦμε καὶ ἔπειτα τὰ ρίχνουμε στὸ μίγμα. Τέλος ρίχνουμε τὴ σόδα διαλυμένη μέσα στὸ κονιάκ. Ἐξακολουθοῦμε νὰ τὰ χτυποῦμε ὅλα μαζὶ μὲ τὸ δεξιὸ χεῖρ ἐνῶ μὲ τὸ ἀριστερὸ ρίχνουμε σιγὰ σιγὰ τὸ ἀλεύρι, νὰ γίνῃ μιά ζύμη μαλακὴ καὶ λεία, ποὺ νὰ πλάθεται. Πλάθουμε τὴν πῆτα, τὴ βάζουμε σὲ βουτυρωμένο ταψὶ τὴν ἀλείφουμε ἀπὸ πάνω μὲ αὐγὸ καὶ τὴ στέλνομε ἀμέσως στὸ φούρνο.

Βασιλόπιτα πολιτική

Υλικά: 1)2 ὀκτῶ ἀλεύρι, 150 δρ. ζάχαρη, 150 δρ. βούτυρο, 5 αὐγά, 2 κουταλάκια τοῦ γλυκοῦ μαστίχα, καὶ 2 μαχλέπι, λίγο σουσάμι, 6 δρὰμ. μαγιὰ τῆς μπύρας. Ζυμώνεται μὲ γάλα.

Εκτέλεση: Διαλύομε ἀποβραδὶς τὴ μαγιὰ μὲ λίγο χλιαρὸ νερὸ καὶ ἓνα

κονταράκι ἀλάτι. Προσθέτομε 100 δρ. ἀπὸ τὸ ἀλεύρι καὶ τὸ κάνομε μιά μαλακὴ ζύμη. Τὴ σκεπάζομε καὶ τὴν ἀφήνομε σὲ μέρος ζεστὸ ν' ἀνέβῃ ἕως τὸ πρῶτ. Τὴν ἄλλη μέρα κοσκινίζομε στὴ λεκάνη τοῦ ζυμώματος τὸ ἀλεύρι. Ρίχνουμε μέσα τὸ βούτυρο λυωμένο καὶ τὸ τρίβομε καλὰ μὲ τὶς δυὸ χουφτες, νὰ ἐνωθῇ ἐντελῶς. Ἐπειτα προσθέτομε τὸ μαχλέπι καὶ τὴ μαστίχα, καλὰ κοπανισμένα καὶ τὰ ἀνακατεύομε μὲ τὸ ἀλεύρι. Τέλος κάνομε στὴ μέση τῆς λεκάνης ἓνα λακάκι, ρίχνομε τὸ προζύμι ποὺ ἐτοιμάσαμε ἀπὸ βραδύς, τὰ αὐγά χτυπημένα ὅλα μαζὶ καὶ ἕως 100 δρ. χλιαρὸ γάλα. Τὰ δουλεύομε καλὰ καλὰ μὲ τὸ χεῖρ μας, φροντίζοντας νὰ διαλυθῇ τὸ προζύμι καὶ κατόπιν, σιγὰ σιγὰ παίρνομε μαζὶ καὶ τὸ ἀλεύρι, ὥσπου νὰ γίνῃ μιά ὁμοιογενὴς ζύμη. Ἐχομε ἀκόμα λίγο χλιαρὸ γάλα, ὅπου βουτοῦμε τὰ χεῖρια μας νὰ ὑγραίνωνται καὶ ἔξακολουθοῦμε νὰ ζυμώνομε λίγο, τὴν πλάθουμε τὴ βάζομε σὲ ταψὶ καὶ τὴ σκεπάζομε σὲ μέρος ζεστό. Ὅταν ἀνέβῃ τὴν ἀλείφουμε μὲ αὐγὸ καὶ ἀρκετὸ σουσάμι καὶ τὴ φουρνίζομε. Ἐχετε ὑπ' ὄψιν σας πὼς ἡ πολιτικὴ πῆτα δὲν γίνεται πολὺ φουσκωτή.

ΚΕΪΚ ΤΕΣΣΕΡΑ-ΤΕΤΑΡΤΑ

Βάλετε 3 αὐγά στὸ ἓνα πιάτο τῆς ζυγαριᾶς καὶ ζυγίσετε στὸ ἄλλο πιάτο ἴσο ποσὸν ζάχαρη, ἔπειτα ἀλεύρι καὶ ἔπειτα βούτυρο. Στὸ τέλος ζυγίσετε 65 δρ. σοκολάτα σκόνη. Κοσκινίσετε τὸ ἀλεύρι, βάλετέ το σὲ μιά πῆλιν λεκάνη καὶ κάνετε στὴ μέση του μιά λακούβα. Βάζετε μέσα στὴ λακούβα τὸ βούτυρο κομμένο κομματάκια, τὰ αὐγά σπασμένα καὶ ἀρχίζετε νὰ τὰ γυρίζετε προσθέτοντας λίγη, λίγη τὴ ζάχαρη καὶ τὴ σοκολάτα, ὥσπου νὰ σφίξῃ ἡ ζύμη ἐντελῶς καὶ νὰ γίνῃ μαλακὴ, ἐνιαία καὶ λεία. Διαλέξετε μιά φόρμα ἀρκετὰ μεγάλη γιὰ νὰ γεμίση ἡ φόρμα μόνο στὰ τρία τέταρτα, ἀλείψετε τὴν μὲ βούτυρο καὶ βάλετέ τὴ νὰ ψηθῇ στὸ φούρνο τριανταπέντε λεπτά.

ΓΙΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΖΕΣΤΑ ΤΑ ΠΟΔΙΑ ΤΟΥ ΜΠΕΜΠΗ

ΥΛΙΚΑ

10 δρ. τρίκλωνο μαλλί. Βελόνες Νο 10 καὶ Νο 12

1 πήχης κορδέλλα.

ΤΟ ΧΕΙΜΩΝΑ τὰ πόδια τοῦ μπεμπι πρέπει νὰ εἶναι ζεστά. Πλέξετέ του λοιπὸν μὲ μαλλάκι οὐτὰ τὰ ὠρεῖα πλεκτὰ παπουτσάκια.

Ἀρχίσετε ἀπὸ τὸ λάστιχο. Πιάσετε 38 πόντους μὲ τὶς βελόνες Νο 12 καὶ πλέξετε 6 σειρὲς μὲ πλέξη πουνάν ντὲ ρί (1 π. καλὴ, 1 π. ἀνάποδη ἐναλλάξ καὶ στὴν ἐπόμενη σειρὰ 1 π. ἀν., 1 π. καλὴ).

Πάρτετε κατόπιν τὶς βελόνες Νο 10 καὶ ἀρχίσετε τὸ σχέδιον μὲ τὸν ἑξῆς τρόπο:

1η σειρά: (καλὴ ὄψη): *1 π. ἀν., σταυρώσετε 2 π. ὡς ἑξῆς: σηκώσετε τὸ δευτέρου πόντου στὴν ἀριστερὴ βελόνα πάνω ἀπὸ τὸν πρῶτο π., πλέξετέ τον καλὴ, ἔπειτα πλέξετε πάλι τὸν πρῶτο πόντο. Πλέξετε ἔπειτα ἀπὸ τὸ καλὴ τὸν πρῶτο πόντο. Πλέξετε στὴν καλὴ 2 π. σταυρώμα 1 π. ἀν καὶ ἐπαναλάβετε τὴν ἴδια πλέξη ἀπὸ τὸ σημεῖο * καὶ πέρα, ὥσπου ν' ἀπομείνουν 2 π. Πλέξετε στὴν καλὴ 2 π.

2α σειρά: Ὅλα στὴν ἀνάποδη. Ἐπαναλάβετε τὶς 2 αὐτὲς σειρὲς ποὺ σχηματίζουν τὸ σχέδιον ἄλλες 11 φορὲς ἀκόμη.

Τρυπητὴ σειρά: Ἐπειτα ἀπὸ τὴν ἐνδέκατη ἐπανάληψη τῶν 2 αὐτῶν σειρῶν, πλέξετε 2 π. καλὴ * 2 π. μαζὶ στὴν καλὴ, 1 π. περαστὸ (Φέρετέ το μαζὶ ἐμπρὸς ἀπὸ τὴ βελόνα καὶ περάσατέ το ἀπὸ πάνω τῆς προτοῦ πλέξετε τὸν ἐπόμενον π.) ἀπὸ τὴν καλὴ. Ἐπαναλάβετε τὰ ἴδια ἀπὸ τὸ σημεῖο *. Πλέξετε κατόπιν μίαν σειρὰ καὶ χωρίσετε τοὺς πόντους μὲ τὸν ἑξῆς τρόπο:

Ἐπόμενη σειρά: Πλέξετε 7 φορὲς μὲ 1 π. ἀνάποδη, 1 π. καλὴ καὶ ἀφήσετε τοὺς π. αὐ-

τοὺς πιασμένους μὲ μιά παραμάνη. Ἐπειτα πλέξετε 5 φορὲς 1 π. καλὴ, 1 π. ἀν., γιὰ τὸ καλάμι, γυρίσετε ἀφήνοντας 14 π. ἀπλεκτοὺς. Πάνω στοὺς 10 π. τοῦ καλαμιοῦ πλέξετε 21 σειρὲς μὲ πουνάν ντὲ ρί.

Ἐπόμενη σειρά: Πλέξετε μὲ πουνάν ντὲ ρί τοὺς 10 π. τοῦ καλαμιοῦ, σηκώσετε καὶ πλέξετε μὲ πουνάν ντὲ ρί 11 π. ἀπὸ τὴν ἄκρην στ' ἀριστερὰ τοῦ καλαμιοῦ καὶ ἔπειτα στοὺς 14 π. ποὺ ἀφήσατε ἀπλεκτοὺς σ' αὐτὴ τὴν πλευρὰ (1 π. ἀν. 1 π. καλὴ) 7 φορὲς.

Ἐπόμενη σειρά: 35 π. πουνάν ντὲ ρί, σηκώσετε καὶ πλέξετε μὲ πουνάν ντὲ ρί 11 π. ἀπὸ τὴν ἄκρην τῆς ἄλλης πλευρᾶς τοῦ καλαμιοῦ, ἔπειτα πλέξετε μὲ πουνάν ντὲ ρί τοὺς 14 π. ποὺ εἶχατε στὴν παραμάνη (60 πόντοι συνολικά).

Πλέξετε 8 σειρὲς μὲ πουνάν ντὲ ρί, ἔπειτα σχηματίσετε τὴ μὴτὴ ὡς ἑξῆς:

1η σειρά μὲ στενέματα: 1 π. ἀν., στένεμα, 20 πουνάν ντὲ ρί, στένεμα, 10 πουνάν ντὲ ρί, στένεμα, 20 πουνάν ντὲ ρί, στένεμα, 1 π. καλὴ (56 π.)

Πλέξετε 1 σειρὰ πουνάν ντὲ ρί γιὰ νὰ στρώσουν οἱ π. ποὺ στενέψατε.

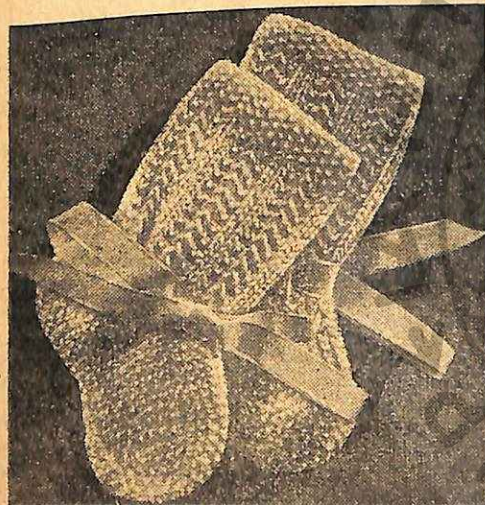
2α σειρά μὲ στενέματα: 1 π. ἀν., στένεμα, 18 πουνάν ντὲ ρί, στέν., 10 πουνάν ντὲ ρί, στέν., 18 πουνάν ντὲ ρί, στέν., 1 π. καλὴ (52 π.) Μία σειρὰ πουνάν ντὲ ρί.

3η σειρά μὲ στενέματα: 1 π. ἀν., στένεμα, 16 πουνάν ντὲ ρί, στέν., 10 πουνάν ντὲ ρί, στέν., 16 πουνάν ντὲ ρί, στέν., 1 π. καλὴ (48 π.).

Κλείσετε τοὺς πόντους.

Πλέξετε καὶ τὸ ἄλλο παπουτσάκι μὲ τὸν ἴδιον τρόπο.

Ἀφοῦ τελειώσετε τὸ πλέξιμο, σιδερώσετε ἐλαφρὰ ἀπὸ τὴν ἀνάποδη καὶ τὰ δυὸ παπούτσια μὲ ζεστὸ σίδερο πάνω ἀπὸ βρεγμένο πανί. Ἐνώσετε τὶς ραφές. Καὶ περάσατε τὴν κορδέλλα μέσα ἀπὸ τὶς τρύπες ποὺ σχηματίσθηκαν στὸν ἀστράγαλο.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

«Πικρή Έποχή» Τάκη Δόξα

Ο εκλεκτός συνεργάτης μας κ. Τάκης Δόξας έφερε στο φως ένα νέο έργο του μεγάλης αξίας με τον παραπάνω τίτλο. Με πολλή καλλιτεχνική φροντίδα μάς παρουσιάζει ανάγλυφη την εποχή της κατοχής μέσα σε μια σειρά από διηγήματα άριστα εικονογραφημένα με ξυλογραφίες του κ. Θανάση Έξαρχοπούλου.

Πωλείται στα γραφεία μας δραχ. 10.000

«Εγκύκλιον» (1934 - 1950)

Μητροπολίτου Αιτωλοακαρνανίας **Ιεροθέου**
Ο Σεβ. Μητροπολίτης Αιτωλοακαρνανίας με την συλλογή των εγκυκλίων του μάς δίνει μια ζωντανή εικόνα του ποιμαντορικού του έργου. Περιέχει παραγγελίες νομοθεσίας και κατευθύνσεις προς τον κληρικό και τον λαόν της περιφέρειάς του.

«Η συμβολή των Τριών Ίεραρχών εις τον Έλληνικόν Πολιτισμόν»

Λόγος εκφωνηθείς έντολῃ του Διοικ. Συμβουλίου της Σχολῆς τῆς 30 Ἰανουαρίου 1950 ὑπὸ **Μιχ. Δ. Στασινοπούλου**, τακτικού καθηγητοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου.

«Η Μαγική Φλογέρα»

Ἐξεδόθη καὶ πωλεῖται στὰ κεντρικὰ βιβλιοπωλεῖα, Σίνα 2, καὶ στὰ γραφεία μας ἑξαιρετικὸν σὲ ἐμφάνιση τὸ νέο βιβλίον «Η Μαγική Φλογέρα καὶ ἄλλα Χριστουγεννιάτικα Διηγήματα», κατ'ἀλληλο δῶρο γιὰ παιδιὰ καὶ ἐφήβους. Τιμὴ: Χαρτόδετο δρ. 7.000, δεμένον δρ. 10.000.

Κρίνουμε ὅσα βιβλία μᾶς στέλλονται σὲ δύο ἀντίτυπα καὶ ἀναγγέλλουμε ὅσα μᾶς στέλλονται σὲ ἓνα.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Ἀνταλλάσσουμε μὲ τὰ κάτωθι Περιοδικὰ καὶ Ἐφημερίδες:

1) Τρεῖς Ἱεροῦχοι, 2) Καινὴ Κτίσις, 3) Ἀκτίνες, 4) Ἐκκλησία, 5) Ἐνορία, 6) Λυχνία, 7) Ἀλήθεια, 8) Χριστιανικὲς Πενιές, 9) Καθολική, 10) Ἀγγελιαφόρος, 11) Ἀστὴρ τῆς Ἀνατολῆς, 12) Προφυγικὸς κόσμος, 13) Πίστις, 14) Ἐλπίς 15) Φρουρός.

Ἐπαρχίων: 1) Ἀπολύτρωση (Θεσσαλονίκη), 2) Ἐρευνα, Πρόδοτος (Αἰγίον), 3) Ἀγνή (Πύργος), 4) Θάνατος (Σύρος), 5) Ἀστὴρ Τήνου (Τήνος), 6) Φωνὴ τῆς Ἀνδρου (Ἀνδρος), 7) Πρόδοτος (Χίος), 8) Ἀλήθεια, Οἱ Νέοι (Τρίπολις), 9) Κυκλαδικὸν Φῶς (Πειραιεύς), 10) Ποιμὴν, Δημοκράτης, Λαϊκὴ (Μυτιλήνη), 11) Χριστιανὸς Στρατιώτης, 12) Ἀναγέννησις (Χανιά Κρήτης), 13) Ἐλεύθερος Λόγος (Ἀργεῖ), 14) Ἔθνος (Φλώρινα) 15) Χα-

ρούμενα Παιδιὰ-Χαρούμενα Νεῖα (Ἐλευσίς).

ΝΕΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

Κάλυμνος: Γ. Κολυβάς Ἱεροψάλτης.
Χώρα, Βαθύ, Μπροσιά Καλύμνου: Αἰδ. Ἀναστ. Κορφιᾶς.

Εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀντιπροσώπους μᾶς δύνανται οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ ἀπευθύνωνται δι' ἑγγραφὸς συνδρομητῶν, παραγγελίας βιβλίων κλπ.

Ἡ ἔγκαιρη καταβολὴ τῆς νέας συνδρομῆς μᾶς

Μὲ τὴν ἑναρξὴ τοῦ νέου χρόνου ὑπενθυμίζουμε στοὺς κ. κ. συνδρομητὰς μᾶς τὴν ἀνάγκη τῆς καταβολῆς τῆς συνδρομῆς των γιὰ τὸ 1951.

Οἱ φίλοι τοῦ ἔργου μᾶς γνωρίζουν ὅτι ἡ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ μᾶς στηρίζεται εἰς τὰς συνδρομὰς των.

Ἐπίσης λόγῳ τῶν υπερόγκων αὐξήσεων τοῦ χαρτοῦ, τῶν τυπογραφικῶν καὶ τῶν ταχυδρομικῶν ἐξόδων κλπ. παρακαλοῦμεν νὰ καταβληθοῦν αἱ συνδρομαὶ ὅσον τὸ δυνατόν τὸ ταχύτερον, διότι μὲ τὴν ἔγκαιρον καταβολὴν των πολλαπλασιάζεται ἡ ἀποτελεσματικότης τῆς συνδρομῆς. Ἰδιαίτερον παράκλησιν ἀπευθύνουμε εἰς τοὺς συνδρομητὰς μᾶς τῆς περιφέρειας Πρωτευούσης, Πειραιῶς καὶ περιχώρων νὰ μὴ περιμένουν νὰ περάσῃ ὑπάλληλός μᾶς ἀλλὰ νὰ καταβάλουν ἀπ' εὐθείας εἰς τὰ γραφεῖα μᾶς τοὺς λογαριασμούς των, οἱ δὲ τῶν ἐπαρχιῶν διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Θεοφ. Ἀλεξάνδρου, Μυτιλήνην. Συγχαρητήρια γιὰ τὴν κοινωνικὴν δράσιν. Τὰ χειρόγραφα μελετήσαμε μὲ προσοχή. Τώρα εἶναι παράκαιρὸν γιὰ νὰ δημοσιευθοῦν.—**Ν. Πρωτ.**, Ἀταλάντην. Χρειάζεται ἀκόμα ἐπίδοσις, δὲν εἶναι ὥριμα.—**Ἀν. Σαμιώτην**, Ἐνταῦθα. Τὸ θέμα πού πραγματεύεσθε ἀνήκει στὴ στήλη τοῦ ἱατροῦ μᾶς πού ὅμως εἶναι κατελημμένη.—**Σεβ. Μητροπολίτην κ. Τάκωβον**, Μυτιλήνην. Ὑποβάλλωμεν εὐλαβῶς συγχαρητήρια διότι ἐφέρατε εἰς πέρας τὸ ἔργο τῶν παιδουπόλεων. Σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολή σας θὰ πράξωμε.—**Ν. Μάσην**, Χάρβρον.—**Κασ. Γιαννακοπούλου**, Ἐλένην Ἀγορίδου, **Κων. Γιαννόπουλον**, **Μαρίαν Γιατρά**, **Β. Βονιλιᾶν**, **Θωμ. Κιτοῦδον**, Πάτρας.—**Ὁρφανοτροφεῖον Ἀρρεάνων**, Δράμαν.—**Φραγκ. Ρούσσον**, Στενιές Ἀνδρου.—**Χαρίκλ. Ράσσον**, Σιδηρόκαστρον.—**Ρεγγίναν Ἀλιβιζάτου**, Ἐνταῦθα.—**Φ. Παναγιωτόπουλον**, Κέρκυραν.—**Σ. Παπαμιχαήλ**, Ἐδεσσαν.—**Ν. Δημόπουλον**, Σπάρτην.—**Ἀρχιμ. Π. Ραφαηλίδην**, Ἐριέτταν Ἀδδῆ, **Κ. Βασιανώσταν**, **Σουσσάναν Παναγιωτίδου**, Θεσσαλονίκην.—Ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμε, ἐτακτοποιήθησαν.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

"ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΖΩΗΣ"

ΟΔΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ, 16 - ΑΘΗΝΑΙ

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΜΑΣ

ΒΙΒΛΙΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

«Γύρω στὶς αἰώνιες ἀλήθειες» Μητροπολίτ. Χίου κ. Παντελεήμονος (Κηρύγματα εἰς τὰ Εὐαγγέλια τῶν Κυριακῶν) Δρ. 18.000
«Οἱ Ἀπόστολοι», τοῦ ἰδίου, (Ὀμιλίες ἀπὸ τὰς Ἀποστολικὰς περικοπὰς τῶν Κυριακῶν) Δρ. 18.000
«Οἱ φίλοι τοῦ Θεοῦ», τοῦ ἰδίου, (κηρύγματα εἰς τὰς ἑορτὰς τῶν ἁγίων) Δρ. 18.000
«Ἀπὸ τὸ Βιβλίον τῆς Ζωῆς» τοῦ ἰδίου Τόμοι Α' καὶ Β' ἑκαστος Δρ. 18.000
«Ἀγῶνες κατὰ ἀπὸ τὰ δεσμά» Ἡ Ἐκκλησία στὴν κατοχή» συναρπαστικὸ ἀνάγνωσμα τοῦ ἰδίου Δρ. 18.000
«Ἀκτίνες καὶ σύννεφα» τοῦ ἰδίου Δρ. 18.000

«Πραγματικότητες καὶ ὄνειρα» 18.000
«Ἐνὸς κυλὰ ἡ ζωὴ», τοῦ ἰδίου 18.000
«Στὸ μυροβόλο νησί», τοῦ ἰδίου 18.000
«Γιατὶ ὁ πόνος στὴ ζωὴ μᾶς;» Λάμπρου Ζαχαρή. Οὐντροφορὸς καὶ πονεμένη πού ὁδηγεῖ στὴν παρηγορίαν καὶ στὴ γαλήνη. Προλογικὸ σημεῖωμα κ. Βέλλα, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Εἰς κονογράφου Δ. Καποκεφάλου. Δρ. 10.000

«52 Ὀμιλίες» Κ. Καλλινίκου, ἐμπνευσμένα ἡθικοκοινωνικὰ κηρύγματα μὲ σύγχρονον πνεῦμα Δρ. 20.000
«Ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ» Ἰωάννου, πρωτοεργὸς τῆς Κροστάνδης, μετάφρ. Ἀρχιμ. Μιχ. Κωνσταντινίδου, νῦν Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς. Τὸ βιβλίον πού ὁδηγεῖ εἰς τὴν Χριστιανικὴν ζωὴν Δρ. 10.000

«Ὅταν τὸ δάκρυ κυλᾷ» Μαρίας Φωστίνης. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος τὰ διανέει ἱερὸς λυρισμός. Περιέχει διηγήματα, στίχους, ἄρθρα Δρ. 13.000
«Ὀμιλίες εἰς τὸ Πάθος τοῦ Κυρίου» Σεβ. Μητροπολίτου Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Πολυκάρπου Δρ. 10.000

«Πίστις καὶ Ἐπιστήμη» Δημ. Μαγνηρίτη Δρ. 10.000
«Ἐκλογὴ ἐκ τῶν Ἑλλήνων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας» Δρ. 7.000
«Θρησκεία-Ἐπιστήμη-Κοινωνία» Ἀριστ. Κουσίδου Δρ. 15.000

«Ἡ Ἐγκράτεια» (Μία ἡρᾶς τῶν πρώτων Χριστιανικῶν αἰώνων) Δρ. 6.000
«Ὁ ἀόρατος πόλεμος» Νικοδήμου Ἀγιορείτου Δρ. 17.000
«Κογχύλια ἀπὸ τὴν Τιβερίδα» (Κη-

ρύματα) Κ. Κούρκουλα Δρ. 15.000
«Δύναμις διὰ τῆς προσευχῆς» Ε. Μ. Βουνδς, μὲ εἰσαγωγὴν καὶ μετάφρασιν τοῦ Ἀρχιεπισκ. Ἀμερικῆς Μιχαήλ Δρ. 10.000

ΔΙΑΦΟΡΑ
«Πῶς νὰ ἀποκοτῶμε φίλους» Dale Carnegie, ἀνώτερα μαθήματα γιὰ ἐνηλίκους Δρ. 18.000
«Ὁ δρόμος τῆς εὐτυχίας» Βίκτωρ Ποσέ. Πῶς νὰ διώξετε τὴν στενοχώριαν καὶ νὰ χαρῆτε τὴν ζωὴν σας. Ἐνας πολῦτιμος ὁδηγὸς σὲ μίαν κυριαρχημένην σκέψιν ἀπὸ ὁρθῆς ἀντιλήψεως γιὰ μίαν φωτεινὴν ζωὴ. Δρ. 15.000

«Σταυρακίου, Ζωῆς πολλὰ τὰ ἔτη», Φ. Κουκουλῆ (Βυζαντινὸν διήγημα) Δρ. 5.000

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

«Οἱ Ἀθλοὶ τοῦ Βίκτωρος Οὐγκᾶ» Διασκευή γιὰ παιδιὰ Δρ. 35.000
«Ὁ Γεροστάτης» Λέοντος Μελά, ἐλεύθερη ἀπόδοσις Ν. Κατηφόρης εἰκονογραφημένο, δεμένο Δρ. 35.000

«Ἡ μητέρα λέει ἱστορίες», Ἀδαμ. Μαντουδῆ. (Εἶναι οἱ ὁραιότερες ἱστορίες ποὺ γράφηκαν γιὰ παιδιὰ, μὲ ψυχολογημένα διδάγματα) Δρ. 5.000
«Ἡ ἱστορία τοῦ Χριστοῦ», Μητροπολ. Κορινθίας Μιχαήλ, νῦν Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς. Κατὰ τὸ Ἀγγλικὸν τῆς Μ. Μάκενζι Δρ. 3.000

«Τὰ ἁγνὰ νεῖατα» Tighamer Toth Δρ. 20.000
«Μέσα ἀπὸ τὸν ὁμορφὸν κόσμο», Tighamer Toth Δρ. 20.000

«Στὰ παιδιὰ μου γιὰ τὰ παιδιὰ τῶν Μαρίας Ζαχαρή Δρ. 15.000
5. Τοῦτοι τῶν ἐτῶν 1945-1950 τῆς:

«ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΖΩΗΣ» Περιέχουν πλούσια ὕλη Χριστιανικὴ καὶ κοινωνικὴ. Συνοδεύονται διατρεπεῖς Ἑλληνικαὶ καὶ ξένοι διανοούμενοι μὲ διηγήματα, ποιήματα, δράματα, σημειώσεις γύρω ἀπὸ τὴν τέχνη, βίβλους μὲ παραμύθια καὶ διηγήματα γιὰ παιδιὰ σκληροῦς διαλόγου γιὰ μορφωτικὰς γιορτὰς καὶ ἐκλεκτὰς μεταφράσεις. Στὰ πρακτικὰ μέρη Οἰκοκυρικὴ ὕλη, μὲ συνεργασίαν τῆς Ἐπαγγελματικῆς καὶ Οἰκοκυρικῆς Σχολῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων, καλοὶ ὑπόλοιποι, ὑγειεινὴ, χρησικαὶ συμβουλές κλπ. Τιμῶνται ἀδελφοὶ Δρ. 20.000

Κάθε παραγγελία ἐπιβαρύνεται μὲ 10 %, ἔξοδα ταχυδρομίου καὶ ἐπὶ συστάσει καὶ συσκευασίας. Γεθύνει παραγγελία ἐκτελεῖται ἀνεῦ καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου.

Τυπογραφεῖον: Π. ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γαρυεῖς.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΩΡΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

1. Τα Βιβλία του Σεβ. Μητροπολίτου Χίου κ. Παντελεήμονος, που γοητεύουν και ανυψώνουν την ψυχή σε Θείες εξάρσεις :

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ Τόμοι 2
ΓΥΡΩ ΣΤΙΣ ΑΙΩΝΙΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ
ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΑ ΔΕΣΜΑ
ΑΚΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΝΕΦΑ
ΟΝΕΙΡΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΕΣ
ΕΝΩ ΚΥΛΑ Η ΖΩΗ
Τιμή δρχ. 18.000 έκαστος

2. Ένα μοναδικό Βιβλίο για παιδιά :

Η ΜΗΤΕΡΑ ΛΕΕΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ
Δρχ. 5.000

3. Ποιήματα και θέατρο για παιδιά :

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΦΤΕΡΟΥΓΙΣΜΑΤΑ
Δρχ. 5.000

4. Το Βιβλίο της παρηγοριάς και της γαλήνης :

ΓΙΑΤΙ Ο ΠΟΝΟΣ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ
Δρχ. 10.000

5. Τόμοι των ετών 1945 - 1950 της :

"ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΖΩΗΣ,"

Περιέχουν πλούσια ύλη, χριστιανική και κοινωνική. Συνεργάζονται διαπρεπείς Έλληνες και ξένοι διανοούμενοι με διηγήματα, ποιήματα, δράματα, σημειώσεις γύρω από την τέχνη, στήλες με παροιμίες και διηγήματα για παιδιά, σκηνικούς διαλόγους για μορφωτικές γιορτές και έκλεκτες μεταφράσεις.

Στο πρακτικό μέρος οικόκυρική ύλη, με συνεργασία της Επαγγελματικής και Οικοκυρικής Σχολής Ένώσεως Ελληνίδων, καλοί τρόποι, υγιεινή, χρήσιμες συμβουλές κλπ.

Τιμώνται αδετοι δρχ. 20.000 έκαστος
Προστίθενται ταχυδρομικά 10 ο/ο

ΚΑΜΕΤΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΑΣ ΕΓΚΑΙΡΩΣ